Stuk **15** (2002-2003) – Nr. 8-D

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 december 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

BELEIDSBRIEF

Sport
Beleidsprioriteiten 2002-2003

BELEIDSBRIEF

Cultuur
Beleidsprioriteiten 2002-2003

BELEIDSBRIEF

Monumenten, Landschappen en Archeologie
Beleidsprioriteiten 2002-2003

BELEIDSBRIEF

Jeugd
Beleidsprioriteiten 2002-2003

BELEIDSBRIEF

Media
Beleidsprioriteiten 2002-2003

VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Marino Keulen
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, en Paul Wille ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

14 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

15 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 tot 7 : Amendementen

– Nr. 8-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 8-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

– Nr. 8-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Zie ook :

12-A (2001-2002)

– Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2002-2003)

– Nr. 1-A : Algemene toelichting

– Nr. 1-B : Toelichting per programma

16 (2002-2003)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

1394 (2002-2003)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1396 (2002-2003)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1397 (2002-2003)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1399 (2002-2003)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

1420 (2002-2003)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

INHOUD

Blz.

DEEL I : CULTUUR

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2002-2003. 7

1.1. Toelichting bij de beleidsbrief Jeugd, beleidsprioriteiten 2002-2003 7

1.1.1. Jeugdwerkbeleidsplan 7

– Decreet Vlaams jeugdbeleid 7
– Gemeentelijk en provinciaal jeugdwerkbeleid 7
– Fuifbeleid 8
– Landelijk jeugdwerk 8
– Decreet jeugdverblijfcentra 9
– Deeltijdse Vorming 9

1.1.2. Jeugdbeleidsplan 9

1.2. Toelichting bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2002-2003 10

1.2.1. Transversale domeinen. 10
1.2.2. Nieuwe en vernieuwde decreten 11
1.2.3. Lokaal cultuurbeleid 12
1.2.4. Bibliotheken 13
1.2.5. Nieuwe indeling cultuurcentra 13

2. Algemene bespreking 13

2.1. Algemene opmerkingen 13

– Beoordeling van de beleidsbrief Jeugd 13
– Beoordeling van de beleidsbrief Cultuur 13
– Procedurele opmerkingen 14
– Uitvoeren van studieopdrachten 14

2.2. Programma 45.10 Jeugd en Sport 14

– Jeugdbeleidsplan 14
– Levenslang leren 14
– Ontwerp van decreet houdende ondersteuning en stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid 14
– Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ) 16

2.3. Programma 45.20 – Volksontwikkeling en bibliotheken 17

– Decreet lokaal cultuurbeleid 17
– Het toekomstig ontwerp van decreet op het sociaal-cultureel werk 17
– Oprichting van steunpunten en de gevolgen inzake parlementaire controle en de band met de administratie 17
– Wijziging van de dotatie voor het VCOB 18
– Interculturele centra voor migranten 19

2.4. Programma 45.30 – Beeldende Kunst en Musea 19

– Het Designmuseum te Gent 19
– Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen 19

2.5. Programma 45.40 – Muziek, Letteren en Podiumkunsten 19

– Vlaams Fonds voor de Letteren en het Poëziecentrum 19
– Projecten leesbevordering en leescultuur 20
– Leensubsidies en billijke vergoeding 20
– Subsidies aan kunstencentra 21
– De Vlaamse orkesten 21
– Muziekforum te Gent 21
– Vlopera 22
– Koninklijk Ballet van Vlaanderen 22

2.6. Programma 45.50 – Algemeen cultuurbeleid 23

– Samenwerking tussen de administraties Cultuur en Onderwijs 23
– Statuut van de kunstenaar 23
– Vlaams-Nederlands Europahuis te Brussel 23
– De financiering van grote instellingen, gekoppeld aan de resultaten van het kerntakendebat 23
– Koepeldecreet 24
– Impulsbeleid voor duurzame culturele initiatieven in Limburg 24
– Internationaal cultuurbeleid 27
– Fonds Culturele Infrastructuur 28
– Cultuurnet Vlaanderen 28

2.7. Programma 72.10 – Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur 28

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming 29

3.1. Decreetsbepalingen 29
3.2. Begrotingstabel 29

DEEL II : MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie, beleidsprioriteiten 2002-2003 34

1.1. Algemeen 34
1.2. Monumenten en Landschapszorg 35

– Hervormingen 35
– Nood aan een betere communicatie 35
– Inventarisatie- en beschermingsbeleid 35
– Onderhoud van monumenten 36
– Restauratiebeleid 36
– Landschapszorg 36

1.3. Archeologische monumentenzorg 38
1.4. Opvolging van moties en resoluties van het Vlaams Parlement 39

2. Algemene bespreking 39

– Te weinig middelen 39
– Beschermingsbeleid 40
– Kwaliteitsbewaking bij de restauratie 40
– Handhavingsbeleid 41
– Bescherming van het industrieel erfgoed van de provincie Limburg 41
– Inventarisatie van het bouwkundig erfgoed 42
– Europese beleid inzake bescherming van het archeologisch patrimonium 42
– Bescherming van stads- en dorpsgezichten 42
– Intergemeentelijke samenwerking 43
– Website 43
– Overzicht van de lopende restauraties 43

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming 44

3.1. Decreetsbepalingen 44
3.2. Begrotingstabel 44

DEEL III : MEDIA

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, bij de beleidsbrief Media, beleidsprioriteiten 2002-2003 45

1.1. Algemeen 45
1.2. Innovatieve mediaprojecten 46
1.3. Concentraties in de mediasector 46
1.4. Integratie van het versnipperde mediatoezicht in één structuur 46
1.5. Verdere liberalisering van het medialandschap 47
1.6. Initiatieven in het kader van de journalistiek 47
1.7. Convergentie en het benutten van de opportuniteiten van de informatiemaatschappij 47

2. Algemene bespreking 48

– Algemene beoordeling van de beleidsbrief 48
– VRT-beheersovereenkomst 48
– Integratie van het versnipperde mediatoezicht in één structuur 48
– De positie van het VCM bij het afleveren van de radiolicenties, en het belangrijke onderscheid tussen de opportuniteits- en conformiteitsoordelen 49
– Vastleggen van het frequentieplan, en het tijdig afleveren van vergunningen voor lokale radio's 51
– Deelname aan de Stichting BVN ("Het beste van Vlaanderen en Nederland") 51
– Concentraties in het medialandschap 51
– Evenementenregeling 52
– Omzetting van het telecom-pakket in interne wetgeving 52
– Leesbevorderingsprojecten bij jongeren 53
– Fonds Pascal Decroos 53

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming 53

3.1. Decreetsbepalingen 53
3.2. Begrotingstabel 53

DEEL IV : SPORT

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, bij de beleidsbrief Sport, beleidsprioriteiten 2002-2003 54

1.1. Algemeen 54
1.2. Sport voor Allen 56

– Samenwerking met lokale besturen 56
– Samenwerking met sportfederaties 56
– Samenwerking met sportclubs 57
– Samenwerking met scholen 57
– Samenwerking met derden 57
– Samenwerking internationaal 58

1.3. Integraal Vlaams Topsportbeleid 58

– Algemeen 58
– Beter Bestuurlijk Beleid 59
– BBB Sport en Topsport 59
– Partners in het Topsportbeleid 59
– De instrumenten van het topsportbeleid 60

1.4. Medisch Verantwoord Sporten 60
1.5. Sportinfrastructuurbeleid 62

2. Algemene bespreking 63

2.1. Algemene opmerkingen 63

– Een ambitieus sportbeleid met te weinig middelen 63
– Voorbereiding van het Europees jaar van Opvoeding door Sport in 2004 63
– Subsidiëring van Islamitische sportverenigingen 64
– Sport voor gehandicapten 64
– Gemotoriseerde sporten 64

2.2. Programma 45.10 – Jeugd en Sport 64

– Integraal Vlaams Topsportbeleid 64
– Subsidies tewerkstellingsprojecten Topsporters 65
– Subsidies gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij 66
– Ondersteuning van gemeentelijke sportdiensten, en het sportinfrastructuurbeleid .. 66
– Samenwerking met het onderwijs inzake sportbeoefening 68

2.3. Programma 49.10 Dotatie Bloso 68

– Dotatie Bloso 68
– De hervorming van Bloso in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) . 69
– Uitvoering van het decreet op de sportfederaties 71

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming 71

3.1. Decreetsbepalingen 71
3.2. Begrotingstabel 71

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport vergaderde op 12, 14, 19, en 21 november 2002 over het ontwerpdecreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003.

De bespreking werd onderverdeeld in 4 grote delen.

Een eerste en tweede deel betreft de bevoegdheden Cultuur, en Monumenten en Landschappen van de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Een derde deel betreft de bevoegdheid Media van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening.

Een vierde deel betreft de bevoegdheid Sport van de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden.

DEEL I : CULTUUR

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2002-2003.

1.1. Toelichting bij de beleidsbrief Jeugd, beleidsprioriteiten 2002-2003

De minister verwijst naar de beleidsnota Jeugd die door zijn voorganger Bert Anciaux werd voorgesteld. Hoewel verwacht werd dat het een hele krachttoer zou zijn dit ambitieuze plan volledig re realiseren, verheugt het de minister om te kunnen vaststellen dat een groot deel ervan, nu drie jaar later, al is volbracht. Zowel het jeugdwerkbeleidsplan als het jeugdbeleidsplan, twee instrumenten die bepalend zijn voor het jeugdbeleid van de Vlaamse regering, zijn reeds goedgekeurd. Er blijft echter nog werk te doen. Enerzijds moet in het komende jaar worden gewerkt aan de verdere realisatie van beide plannen. Anderzijds moet ook energie uitgaan naar de noodzakelijke nazorg en opvolging van de nieuwe initiatieven en decreten die in beide documenten werden voorgesteld.

Welke nu precies de volgende stappen zullen zijn in verdere uitvoering van het Vlaamse jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid, heet de minister klaar en duidelijk aangegeven in zijn beleidsbrief Jeugd voor 2003. Hij vat de belangrijkste maatregelen samen.

1.1.1. Jeugdwerkbeleidsplan

In het jeugdwerkbeleidsplan werd aangegeven dat een aantal decreten grondig gewijzigd of geactualiseerd moesten worden. Dit wetgevende werk is zo goed als rond.

– *Decreet Vlaams jeugdbeleid*

In het decreet op het Vlaamse jeugdbeleid werden onder andere de nieuwe regels vastgelegd voor de subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk. In de begroting 2002 en 2003 werden de nodige middelen ingeschreven om in belangrijke mate tegemoet te komen aan de financiële vragen van deze sector. De bijkomende middelen maken meteen ook de subsidiëring mogelijk van de te verwachten nieuw erkende landelijke verenigingen. Op die manier kan de diversiteit binnen het landelijk jeugdwerk worden hersteld.

Het tweede uitvoeringsbesluit bij het decreet, dat de luiken jeugdcultuur en internationale projecten regelt, moet op 1 januari 2003 van kracht zijn. Het is gebaseerd op de twee reglementen. Nieuw is dat via het luik jeugdcultuur nu ook de kunsteducatieve verenigingen zullen worden ondersteund.

In 2003 moet ook een antwoord worden geformuleerd op het vraagstuk van de kadervorming.

In het decreet is eveneens de subsidiëring van de Vlaamse Jeugdraad, het Steunpunt Jeugd en Jint geregeld. Op basis van de beleidsplannen die deze organisaties indienen, zal een overeenkomst met bijhorende financiering worden afgesloten.

– *Gemeentelijk en provinciaal jeugdwerkbeleid*

De samenvoeging van de decreten lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid in een "decreet houdende stimulering en ondersteuning van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid" moet zo vlug mogelijk gefinaliseerd zijn. Deze samenvoeging moet enerzijds zorgen voor een betere afstemming van het jeugdwerkbeleid van beide beleidsniveaus. Anderzijds krijgen nu ook de provinciebesturen de kans werk te maken van een breder jeugdbeleid.

immers uit van de verwachting dat gemeenten ook uit eigen middelen zullen bijdragen tot het jeugdwerk. De spreker stelt vast dat het beoogde multiplicatoreffect in zijn eigen gemeente meer dan behoorlijk is, maar informeert naar cijfers voor alle gemeenten. Die zijn nodig om te kunnen beoordelen of dat onderdeel van het decreet ook werkelijk werkt.

De minister deelt mee dat het niet makkelijk is correcte cijfers op te vragen over de gemeentelijke toelagen voor het jeugdbeleid omdat die over verschillende begrotingsposten verspreid zijn. Men kan die evolutie alleen beoordelen op basis van indirecte parameters. Vermits het aantal jeugdwerkinitiatieven in de gemeenten in stijgende lijn gaat, kan men er vrij zeker van zijn dat deze Vlaamse maatregel een gunstig effect heeft gehad. Een daling van de gemeentelijke toelagen na de stijging van de Vlaamse middelen zou trouwens snel gesignaleerd worden door de lokale jeugdraden.

– *Fuifbeleid*

De heer Marino Keulen informeert naar de stand van zaken inzake de uitwerking van een fuifbeleid.

De minister deelt mee dat inzake jongerenfuiven een akkoord met Sabam zo goed als rond is. Er werd terzake goed samengewerkt met de sector. Er is sinds vorige week ook een wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp binnen. De minister verwacht dat hij rond februari 2003 de resultaten van deze studie aan de commissie kan voorstellen.

De heer Dany Vandenbossche herinnert eraan dat in de commissie uitgebreid werd gedebatteerd over de aan Sabam verschuldigde sommen bij het organiseren van fuiven. Het is goed dat een akkoord in de maak is. Maar er is ook nog een ander probleem : dat van de billijke vergoeding. Werd daar reeds vooruitgang geboekt ? Het systeem is immers weinig doorzichtig.

De minister deelt mee dat , na de tussenkomst van de Vlaamse regering, de sector samen met het kabinet heeft onderhandeld met de beheersvennootschappen. Er werd een consensus bereikt. Samen met de verschillende sectoren, de jeugdsector, maar ook de sociaal-culturele en de sportsector, heeft het kabinet ook werk gemaakt van de opvolging van het wetgevend werk op federaal niveau. Het betreft meer bepaald de wet op de controle der beheersvennootschappen en het wetsontwerp over de invoering van de EU-richtlijn met betrekking tot de auteursrechten, die nu ter bespreking voorligt in de senaat. Het is de bedoeling op lange termijn een gunstige invloed uit te oefenen op alles wat te maken heeft met Sabam en met een billijke vergoeding. Daarom moeten de sectoren inspanningen doen om de basiswetgeving gunstig te beïnvloeden. Het kabinet probeert hen daarin te ondersteunen. De minister nodigt de commissieleden uit om samen met hem de deugdelijkheid van het wetgevend werk te bewaken.

– *Landelijk jeugdwerk*

De heer Bart De Smet verwijst naar de door de Jeugdraad vastgestelde problemen over de wijze waarop organisaties die met doelgroepen werken, worden behandeld. Volgens hem heeft het Steunpunt Jeugd heel wat ideeën over hoe dit probleem moet worden aangepakt, maar ontbreekt enige dialoog daarover. Hij vraagt de minister naar zijn plannen, en verwijst ook naar een recente vraag die hij aan de minister stelde betreffende de jeugdconsulenten.

De minister merkt op dat inzake het statuut van de jeugdconsulenten in de beleidsbrief mogelijk ten onrechte een verkeerde indruk wordt gewekt waar sprake is van een voortzetting van de inspanningen, terwijl er eigenlijk nog met het werk moet worden begonnen al werd er wel al een werkgroep opgericht. In verband met de bijzondere doelgroepen is het wachten op de afwerking van het beleidsplan van het steunpunt dat hierin inderdaad een opdracht heeft. De correcte uitvoering van het Jeugdbeleidspan werd opgestart, evenals overleg met het steunpunt. Voor de coördinatie daarvan zijn aanspreekpunten en opvolgingsrapportering essentieel.

De heer Bart De Smet verwijst naar de hoorzitting op 17 oktober jl. met de Vlaamse Jeugdraad over het jeugdbeleid waar het financieel problemen van het landelijk jeugdwerk en de problematiek van de gedetacheerden in het landelijk jeugdwerk werd besproken. Hij vraagt zich af hoe dit probleem zal worden aangepakt.

De heer Marino Keulen verwijst naar een artikel in de krant De Morgen over jeugdverenigingen in geldnood. Hij vraagt de minister naar de juiste cijfers, evenals een duidelijke omschrijving van de reële problemen. Hij is zelf van mening dat de media onterecht een zeer negatief beeld schetsen over de situatie bij de jeugdverenigingen.

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert naar de juiste cijfers over de gedetacheerden naar het landelijk jeugdwerk, en vraagt een overzicht van wat het wegvallen van de detacheringen betekent voor alle organisaties.Zij merkt op dat verschillende in-

Concreet worden voor 2003 de volgende stappen voorzien. De provinciebesturen zullen in de eerste helft van 2003 een nieuw jeugdwerkbeleidsplan volgens het nieuwe decreet kunnen indienen (in tegenstelling tot wat in de beleidsbrief 2002 te lezen stond). Hiertoe werd een overgangsregeling opgenomen in het ontwerpdecreet De uitvoeringsbesluiten bij dit samengevoegd decreet krijgen hun juridische voltooiing. De Vlaamse overheid zal de vormings- en onderzoeksinitiatieven rond het brede jeugd(werk)beleid ook in 2003 verder blijven ondersteunen. In 2003 wordt de 10de verjaardag gevierd van de decentralisering van het jeugdwerkbeleid. Hieraan wordt de nodige aandacht besteed via een colloquium en via opvolgingsinitiatieven n.a.v. het onderzoeksrapport "Lokaal jeugdbeleid in ontwikkeling". Ook het gesprek met de sector over het statuut van de jeugdconsulent wordt in 2003 verder gezet. Tot slot is er overleg gepland met gemeente- en provinciebesturen over concrete beleidsinitiatieven rond het "fuifbeleid" en over de implementatie van de regularisering van de DAC's via het samengevoegd decreet.

– *Decreet jeugdverblijfcentra*

Een ontwerpdecreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen, jeugdkampeer- en jeugdvormingscentra, ondersteuningsstructuren en de VZW Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ) werd voor advies aan de Jeugdraad voorgelegd. In 2003 zou dit decreet van kracht moeten worden.

Het nieuwe decreet kwam tot stand na intensief overleg tussen de sectoren jeugd en toerisme. Het beoogt een betere afstemming met het decreet op het sociaal toerisme. Kern is het principe dat via het jeugdwerkbeleid de werking van de centra wordt ondersteund, en via het toerismebeleid de infrastructuur.

Het nieuwe decreet regelt de erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfcentra en jeugdherbergen, evenals de subsidiëring van de ondersteuningsstructuren van deze verblijfscentra en jeugdherbergen. Ook de volledige werking van de ADJ wordt via dit decreet geregeld.

– *Deeltijdse Vorming*

Iedereen is het erover eens dat de huidige organisatie met gedeelde verantwoordelijkheid van onderwijs en cultuur tot nodeloze beperkingen leidt. Wat meer is, tot op heden zijn noch de overheid, noch de organisaties erin geslaagd tot een oplossing te komen.

In 2002 vonden een aantal verkennende gesprekken plaats, die vooral het wederzijds vertrouwen hebben versterkt. Op basis hiervan zal in 2003, in gezamenlijk overleg tussen de sector, de kabinetten en de administraties onderwijs en cultuur, gepoogd worden de verdere uitbouw van deze sector in een wetgevend kader te gieten.

1.1.2. Jeugdbeleidsplan

Met de goedkeuring van het jeugdbeleidsplan zette de Vlaamse regering een nieuwe stap op weg naar een betere afstemming van de verschillende beleidsdomeinen. Meer concreet wordt in het plan aangegeven hoe maatregelen die kinderen en jongeren rechtstreeks aanbelangen, gezamenlijk en meer geïntegreerd kunnen worden aangepakt. Twee essentiële elementen in de realisatie van de doelstellingen die in het jeugdbeleidsplan zijn opgenomen, zijn enerzijds de aanstelling van aanspreekpunten jeugdbeleid binnen de diverse departementen, anderzijds de invoering van een opvolgingsrapportage. Beide elementen werden dit jaar door de Vlaamse regering goedgekeurd.

In 2003 zal speciale aandacht worden geschonken aan de uitbouw van een informatiebeleid voor jongeren, een globale doelstelling binnen het jeugdbeleidsplan. Immers, indien inspraak en participatie essentieel zijn voor het jeugdwerkbeleid, dan moet ook de informatie voor jongeren vlekkeloos verlopen.

De Vlaamse regering stelde eveneens als doelstelling dat ze zou onderzoeken of zij de nodige stappen kan ondernemen om op gemeentelijk vlak het stemrecht op 16 jaar te introduceren. In 2003 zal deze doelstelling worden opgevolgd.

In de beleidsnota jeugd werd reeds gesteld dat intenser gebruik moest worden gemaakt van de mogelijkheden tot wetenschappelijk onderzoek. Vermeldenswaard in dit opzicht is het feit dat in 2002 de opdracht uitgeschreven werd voor 2 onderzoeksprojecten : enerzijds een onderzoek naar de voorwaarden van een jeugdcultuurbeleid, anderzijds een onderzoek naar de mogelijkheden voor de implementatie van een brede-school concept in Vlaanderen. De beleidsnota gaf ook aan dat werk moest worden gemaakt van de coördinatie en afstemming van alle onderzoekswerk met betrekking tot jeugd. Deze doelstelling zal in samenwerking met een aantal universiteiten worden gerealiseerd. Hiertoe werd in de begroting 2003 een nieuwe allocatie opgenomen. Immers, samen met de input van de jeugdraad en het steunpunt kan deze output een

belangrijke aanzet leveren voor de opmaak van het volgende jeugdbeleidsplan.

1.2. Toelichting bij de beleidsbrief Cultuur, beleidsprioriteiten 2002-2003

De minister stelt dat hij in een eerste hoofdstuk zal aangeven welke actiepunten uit het regeerakkoord al zijn gerealiseerd en welke in 2003 zullen worden uitgevoerd. Een tweede hoofdstuk vermeldt welke richting het cultuurbeleid uit wil in een aantal transversale domeinen, zoals het internationaal beleid, cultuur en onderwijs, cultuurparticipatie, … In de volgende vier hoofdstukken volgt de specifieke integrale benadering van de grote cultuurvelden, namelijk de professionele kunsten, het cultureel erfgoed, het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het lokaal cultuurbeleid. Zowel een korte stand van zaken als een toelichting van de in 2003 uit te voeren acties, komen hierbij aan bod. Tenslotte zal een opsomming worden gegeven van de beleidsprioriteiten voor de laatste twee jaar van deze legislatuur.

1.2.1. Transversale domeinen

– CultuurNet Vlaanderen, dat in 2001 van start ging onder de naam Vlaams Centrum voor Cultuurcommunicatie, heeft als doel het culturele aanbod in Vlaanderen en het publiek beter op elkaar af te stemmen. Dit steunpunt focust hierbij op publieksbemiddeling en cultuurcommunicatie. In 2003 zal Cultuurnet Vlaanderen starten met de realisatie van een cultuurdatabank en met de ontsluiting ervan op een publieksvriendelijke en interactieve cultuurwebsite Vlaanderen. Verder wordt de organisatie volledig operationeel als expertise- en ondersteuningscentrum op het vlak van publiekswerking en cultuurcommunicatie en zal ze zelf complementaire initiatieven ontwikkelen en die voor Vlaanderen mee helpen realiseren.

– Decretaal verankeren in 2003 van unieke en grootschalige manifestaties met een internationale uitstraling en een internationaal publieksbereik.

– Vanaf november 2003 komt er een decretale regeling die de continuïteit van sociaal-artistieke projecten verzekert. Sociaal-artistieke projecten die vanwege hun focus op stedelijke ontwikkeling lokaal verankerd zijn, zullen eerder aansluiting vinden bij partnerschappen met gemeenten. Sociaal-artistieke projecten met een overwegend sociale inslag zullen binnen het Kunsten – of Erfgoeddecreet worden geregeld.

– Het internationale cultuurbeleid vertrekt vanuit dezelfde visie als het landelijke cultuurbeleid. De rest van de legislatuur wil de minister deze visie op het internationale vlak versterken. Dat impliceert enerzijds een streven naar de uitwerking van een cultuurpolitieke strategische samenwerking op Europees niveau, een impulsbeleid bij de kandidaat-lidstaten en de verdere ontwikkeling van de samenwerking met Zuid-Afrika. Anderzijds streeft de minister naar een samenwerking met Wallonië en de Franse Gemeenschap, zowel om gemeenschappelijke standpunten in te nemen over federale materies als om de krachten te bundelen op internationale fora. Tot slot wil de minister in 2003 de structurele samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen concretiseren in een gemeenschappelijk Vlaams-Nederlands Europahuis waar debat, ontmoeting, informatie, dienstverlening bij het brede publiek en presentatie van verschillende culturele actoren centraal staan.

– De minister wil zowel een cultuurparticipatiebeleid in de breedte voeren (waarbij belangrijke participatiedoelstellingen telkens vertaaldmoeten worden) als een aantal afzonderlijke maatregelen uitwerken voor specifieke participatieprojecten met een landelijke relevantie. Het beleid rond kunsteducatie wordt verder verfijnd vanuit het jeugdbeleid, vanuit het sociaal-cultureel volwassenenwerk en vanuit de samenwerking met onderwijs.

– In september 2003 zal het startschot worden gegeven voor het Steunpunt Cultuur en Onderwijs. Het Steunpunt zal vanuit zijn ervaring met de binnen- en buitenlandse praktijk en vanuit zijn expertise en onderzoek, een kritische en inspirerende stem zijn ten aanzien van de beleidsmakers binnen Onderwijs en Cultuur op landelijk, provinciaal en lokaal vlak.

– Het blijft het Fonds Culturele infrastructuur blijft met grote zorg aandacht besteden aan het onderhoud van infrastructuur nodig om optimale cultuurbeleving te waarborgen. Uit budgettaire overwegingen kunnen slechts een beperkt aantal initiatieven worden genomen op het vlak van restauratie, nieuwbouw en aankoop.

– Voor wat betreft de strategische advisering voorziet de minister voor 2003, in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid een decretale invulling voor de oprichting van een strategische raad voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Deze raad heeft een beleidsvoorbereidende opdracht en kan zowel op eigen initia-

tief als op basis van uitgewerkte beleidsvoorstellen advies uitbrengen. De kwaliteitsbeoordeling wordt hervormd : voor onderdelen van een beleidsveld of voor transversale beleidsaspecten worden beoordelingscommissies opgericht die dossiers inhoudelijk en kwalitatief adviseren. Daarnaast wordt per beleidsveld één adviescommissie geïnstalleerd die op basis van het werk van de beoordelingscommissies beleidsmatig advies formuleert.

– De regularisatie van werknemers met een DAC-statuut zal begin 2003 zijn afgerond. Daarna zal werk worden gemaakt van de normalisatie waarbij de toewijzing van bijkomende arbeidsplaatsen volgens een objectief systeem zal verlopen.

– Tot slot wil de minister de versnippering in procedure en uitreiking van het grote aantal Vlaamse cultuurprijzen tegengaan. Hij zal dan ook begin 2003 een voorstel voorleggen aan de Vlaamse regering waarbij de prijzen van de Vlaamse Gemeenschap zijn gehergroepeerd waardoor ze een grotere uitstraling krijgen.

1.2.2. Nieuwe en vernieuwde decreten

In de drie laatste hoofdstukken van de beleidsbrief legt de minister het accent op zijn plannen voor de nieuwe en vernieuwende decreten m.b.t. de integrale benadering van respectievelijk de professionele kunsten, het cultureel erfgoed, het sociaal cultureel volwassenenwerk en het lokaal cultuurbeleid. Deze integrale benadering komt tegemoet aan een cultureel veld dat zich steeds meer kenmerkt door transversale acties en initiatieven die de traditionele sectoren overschrijden en overstijgen. Daarnaast krijgen kunstvormen of culturele initiatieven die momenteel niet of via tijdelijke reglementen worden geregeld, een decretaal kader.

Vooreerst zal in 2003 een definitieve blauwdruk worden geschreven van het Kunstendecreet dat het kader schept voor een integrale benadering van architectuur en vormgeving, beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, podiumkunsten en muziek.

Voor het architectuur- en vormgevingsbeleid wil de minister afstappen van een louter objectmatige benadering. Hij zal daarentegen de beleidsmogelijkheden herbekijken binnen een bredere context in ruimte en tijd en ze op die manier in het Kunstendecreet integreren.

Ook zijn engagement voor de beeldende kunsten zal in het kader van het Kunstendecreet verder worden gedefinieerd. Er wordt gefocust op een structurele verbetering van het inkorten van de behandelingstijd voor dossiers. Door de huidige clustering van aanvragen en van advisering wordt die nodeloos gerekt.

Op het domein van de audiovisuele kunsten zal het Vlaams Audiovisueel Fonds in 2003 voor het eerste volledige jaar zijn rol als ondersteuner van de productie van Vlaamse audiovisuele creaties van internationaal niveau kunnen waarmaken. Door het totale ondersteuningsbeleid voor de audiovisuele kunsten eveneens in het kunstendecreet op te nemen, kan de minister het beter laten aansluiten bij een totaalvisie op het cultuurbeleid.

Daarnaast zal het Kunstendecreet ook de verschillende muziekgenres en muziekorganisaties een gezonde basis bieden om meer rekening te houden met een artistieke praktijk die zich meer en meer op het snijvlak van verschillende kunstvormen beweegt.

Voor wat betreft het Taal- en Letterenbeleid deelt de minister mee dat de Nederlandse en Vlaamse fondsen voor de letteren in samenspraak met de Nederlandse Taalunie een gezamenlijk buitenlands beleid hebben uitgewerkt. Centraal daarbij staat het doel om de Nederlandstalige literatuur in het buitenland intenser te promoten en te verspreiden. In Vlaanderen zal de Stichting Lezen, in september 2002 opgericht, vanaf 2003 de acties ter bevordering van het lezen coördineren en begeleiden. Uiteraard streeft ze hierbij naar een cohesie tussen de bibliotheken, de letterensector, het boekenvak en het onderwijs.

Naast een integrale benadering van de professionele kunsten wil de minister in 2003 de vernieuwende beleidsideeën en –initiatieven die de voorbije jaren in het kader van het cultureel erfgoed werden ontwikkeld, verder uitwerken en verfijnen. De aandacht gaat daarbij uit naar het evenwicht tussen publieksparticipatie en behoud en beheer van cultureel erfgoed, naar het bevorderen van communicatie rond erfgoed. De nadruk ligt op een coherente regelgeving omtrent het cultureel erfgoed, met respect voor het verleden van elke sector en de manier waarop dat tot nu toe beleidsmatig vertaald werd. Die zal gestalte krijgen in het op stapel staande Erfgoeddecreet.

Dat decreet zal ondermeer een wettelijke regeling vastleggen voor de erfgoedconvenants, voor subsidies aan verenigingen voor tentoonstellingen en projecten van cultuurhistorisch belang, en voor subsidies voor experimentele en vernieuwende ini-

tiatieven inzake de ontsluiting van roerend cultureel erfgoed. In 2003 zal trouwens een zevende erfgoedconvenant worden gesloten. De bedoeling is dat er jaarlijks twee convenantsteden bij komen zodat op termijn alle 34 centrumsteden over een erfgoedcoördinator en een erfgoedcommunicator kunnen beschikken.

De dynamiek in de museumsector brengt de minister het komende jaar tot een verdere ontwikkeling en verfijning van het Museumdecreet dat meer zal aansluiten bij de internationale ontwikkelingen. Binnen die verfijning zal de minister ook proberen om door subsidiëring de netwerkontwikkeling te stimuleren tussen musea met expertise van internationale betekenis.

In 2002 trad het decreet houdende de privaatrechtelijke culturele archiefwerking in werking. Het voorziet o.m. in de uitbouw van de Archiefbank Vlaanderen, een geautomatiseerd register van het Vlaams privaat archivalisch erfgoed dat vooral vanaf 2003 de uitgebreide archiefsector in kaart zal brengen. In het verlengde daarvan zal de minister ook een actieve rol spelen bij de oprichting van een Vlaams architectuurarchief dat een coördinerende rol moet vervullen tussen de architectuurarchieven in onze gemeenschap.

Het voorlaatste hoofdstuk geeft de ambitie van de minister weer om met ingang van 1 januari 2003 het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk in werking te laten treden.

Het sociaal-cultureel werk draagt sterk bij tot het bestrijden van maatschappelijke verzuring en het versterken van verdraagzaamheid, burgerschap en democratische reflex. De minister stelt zich dan ook tot doel om met dit decreet het sociaal-cultureel werk met zijn uitgesproken emancipatorische en maatschappelijk activerende functie opnieuw zijn prominente plaats op de landkaart te geven. Een grondige hervorming van deze sector is daarvoor noodzakelijk. Zoals bij het Kunstendecreet, het Erfgoeddecreet en het decreet op het lokaal cultuurbeleid ziet men ook in de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk dat de verschillende werksoorten (sociaal-culturele verenigingen, vormingsinstellingen en bewegingen) onderling met elkaar verwant zijn. De minister pleit dan ook voor een geïntegreerd sociaal-cultureel beleid waarbij samenwerking en netwerkvorming over de werksoorten heen worden bevorderd. Deze werkvormen binnen één decreet opnemen, komt dan ook tegemoet aan de behoefte aan een integrale benadering.

Het decreet wil op een offensieve manier de verenigingen een kader aanbieden om hedendaagse uitdagingen aan te gaan. De huidige kwantitatieve benadering ruimt plaats voor kwaliteitsbeoordeling. Er komt een vierjaarlijkse subsidie-enveloppe die planmatig werken mogelijk maakt. Het accent komt te liggen op de begeleidingsrol die landelijke structuren moeten innemen bij de lokale afdelingen, op het vrijwilligersbeleid, op de aandacht voor culturele diversiteit, op samenwerking en netwerkvorming, op verjonging.

De vormingsinstellingen van vandaag kenmerken zich door een versnippering van organisatievormen waarin talrijke thema's aan bod komen. Samen met de druk die ze vanuit commerciële en formele hoek ervaren, verkeren ze daardoor in een weinig zichtbare positie. Het decreet wil het vormingswerk in Vlaanderen sterker profileren door een onderscheid te maken tussen regionale volkshogescholen, gespecialiseerde landelijke vormingsinstellingen, syndicale vormingsinstellingen, vormingsinstellingen voor personen met een handicap en een vormingsinstelling voor gedetineerden. Die grondige hervorming wordt begeleid in overleg met het steunpunt Socius.

Hetzelfde decreet geeft ten slotte een plaats aan bewegingen, organisaties die door sensibilisatie, educatie en maatschappelijke activering belangrijke thema's op de agenda van de samenleving willen plaatsen.

Verder zullen de culturele manifestaties in de tweede helft van 2003 een geactualiseerde regelgeving krijgen.

1.2.3. Lokaal cultuurbeleid

In het laatste hoofdstuk van de beleidsbrief gaat de minister in op het decreet op het lokaal cultuurbeleid dat begin 2002 van start ging. Meer dan de helft van de gemeentebesturen deed een aanvraag voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan. Een brede communicatiecampagne van de overheid en een gerichte communicatie van de sectorale steunpunten hebben de diversiteit en de kansen van een lokaal cultuurbeleid op de agenda geplaatst. In 2003 wil de minister dan ook dat ingezette élan voortzetten en de volgende stappen die in het decreet zijn voorzien, verder operationaliseren. Dat impliceert zowel een verdere ondersteuning en begeleiding van gemeenten als een verdere investering in het verbeteren van beleidsplannen. Het komende jaar wil de minister ook grotere synergieën bewerkstelligen met andere Vlaamse stimuleringsmaatregelen. Zo zal de ondersteuning van sociaal-

artistieke projecten meer in de gemeentelijke context worden geplaatst en wordt gestreefd naar een lokale ondersteuning van cultuurparticipatie voor financieel armen.

1.2.4. Bibliotheken

Ook de bibliotheken kregen binnen dit decreet een grondig vernieuwd regelgevend kader waarbinnen enveloppensubsidiëring en de opmaak van een beleidsplan in het oog springen. Een samenwerking tussen de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, de provincies en de Vlaamse Gemeenschap tekent de fundamenten uit voor een degelijk ondersteuningsbeleid. De drie overheidsniveaus tekenden eveneens een ICT-project uit dat vanaf 2003 de bakens uitzet voor een toekomstgericht informaticanetwerk tussen bibliotheken, vernieuwde systemen en een centrale catalogus.

1.2.5. Nieuwe indeling cultuurcentra

Tot slot leidt de nieuwe categorie-indeling van de cultuurcentra en de beslissing over de variabele subsidies tot meer stabiliteit waardoor in 2003 meer aandacht kan gaan naar de vernieuwde taakstelling van de cultuurcentra namelijk de bevordering van cultuurparticipatie, cultuurspreiding en gemeenschapsvorming.

2. Algemene bespreking

2.1. Algemene opmerkingen

– *Beoordeling van de beleidsbrief Jeugd*

De heer Bart De Smet merkt op dat de inleiding van de beleidsbrief lijkt op een verontschuldiging : men is niet van plan alles te herhalen en verwijst naar de beleidsnota, het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan. Men verwijst ook naar de inspanningen die de voorbije jaren werden geleverd, maar zwijgt over de concrete uitvoering van de talrijke decreten. Tegelijk vermeldt de beleidsbrief dat moet worden gewerkt aan het leggen van fundamenten voor verwezenlijkingen tijdens de volgende legislatuur. De spreker wijst erop dat deze legislatuur nog lang niet ten einde is en dat er nog voldoende tijd blijft om – zo men dit wenst- nog tijdens deze regeeriode belangrijke zaken te realiseren.

De minister staat volledig achter de beleidsbrief die inderdaad nuancerend is, met een kritische ondertoon. Hij heeft een hekel aan beleidsbrieven die de zaken alleen maar mooi voorstellen en op geen enkele wijze relativerend zijn. Hij wijst er wel op dat relativering niet betekent dat de ambities kleiner worden.

De heer Peter De Ridder merkt op dat na de inhaalbeweging op financieel en legistiek vlak, het voor de jeugdbewegingen noodzakelijk is om een rustpauze in te lassen. De beleidsbrief gaat daar terecht op in. De Vlaamse overheid beschikt thans over een goed algemeen kader voor het jeugdwerk. Het is modern en het is inhoudelijk sterk. Hier en daar is nog wat verfijning nodig, bijvoorbeeld inzake jeugdverblijfcentra. De beleidsbrief wil dat kader alle kansen bieden. Zijn fractie zal de minister hierin steunen.

De minister bevestigt dat de sector van het jeugdwerk inderdaad behoefte heeft aan rust en zekerheid. Hij verheugt zich over het feit dat de lidmaatschapscijfers van de jeugdbewegingen eindelijk weer een stijgende curve vertonen, na een periode waarin werd gevreesd voor een onherroepelijke daling.

– *Beoordeling van de beleidsbrief Cultuur*

De heer Dany Vandenbossche is blij dat de middelen voor cultuur de voorbije jaren spectaculair zijn gestegen. Ze namen immers met 43 procent toe, waardoor ze thans 2,23 procent van de Vlaamse begroting uitmaken. Het streefdoel is echter 5 percent, en hier is men nog ver van verwijderd. Sommigen klagen echter ten onrechte over besparingen, terwijl het in feite gaat om een beperking van de groei.

De heren Marino Keulen en Jo Vermeulen sluiten zich hierbij aan.

Mevrouw Niki De Gryze merkt op dat er in de beleidsbrief veel afkortingen staan en vindt het raadzaam om in de toekomst een lijst met afkortingen toe te voegen. Er wordt ook aangekondigd dat er een boek met ‘best practices’ zal worden gepubliceerd. Is het mogelijk om een correcte Nederlandse uitdrukking te gebruiken ?

Mevrouw Mieke Van Hecke herinnert eraan dat de minister heel wat initiatieven heeft aangekondigd : een erfgoeddecreet, een kunstendecreet en het decreet sociaal-cultureel werk. Zij wijst erop dat er eerst nog een en ander afgewerkt moet worden. Het zijn trouwens moeilijke en omvattende decreten.

De minister wijst op de duidelijke en indrukwekkende groei van de middelen : in vergelijking met 1999 verhoogden ze met 43 procent Hij is er zich van bewust dat op Vlaams niveau "slechts" 2, 23 procent aan cultuur besteed wordt, terwijl dat percentage op gemeentelijk niveau op 5 procent ligt. Hij vindt dat dit echter niet als negatief mag beoordeeld worden : dit hogere percentage blijft wel degelijk een streefdoel, en de vergelijking met de gemeentelijke situatie mag geen schaduw werpen op de groei van de laatste jaren.

– *Procedurele opmerkingen*

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst er op dat het samen behandelen van de derde aanpassing van de begroting 2002, met de nieuwe uitgavenbegroting 2003 voor verwarring zorgt. Bovendien zijn de toelichtingen veel te summier, en beperken zich tot afwijkingen meer dan 5 procent t.o.v.vorig jaar. Een en ander maakt de interpretatie en de controle van de cijfers zeer omslachtig. De spreker vindt het instrumentarium dat de minister ter beschikking stelde veel te summier. Bovendien werd de wettelijke verplichting op het publiceren van een meerjarenbegroting niet nagekomen. Dit is duidelijk een hiaat in het beleid van de regering, en bemoeilijkt bovendien de parlementaire controle op de begroting.

De spreker betreurt eveneens dat over de voorliggende begroting geen advies werd gevraagd aan de Raad voor Cultuur. Dergelijk advies is onontbeerlijk om de algemene keuzes te vernemen die vanuit het veld worden geventileerd.

Er werd inderdaad geen advies ingewonnen bij de Raad voor Cultuur. De minister roept tijdsgebrek in als verklaring : gezien de timing was zulks onmogelijk.

De minister bevestigt dat de meerjarenbegroting normaliter reeds moest overgemaakt worden door de minister van Begroting. Dit zal echter spoedig gebeuren. De vertraging is te wijten aan de grote omzichtigheid waarmee te werk gegaan werd omdat er op federaal niveau nog altijd een discussie aan de gang is rond de resultaten van het BNI en Aquafin. Hij verzekert dat de cijfers van 2002 ter vergelijking zullen worden opgestuurd.

– *Uitvoeren van studieopdrachten*

Mevrouw Mieke Van Hecke dringt aan op een spoedige bekendmaking van de studieresultaten over de beheersovereenkomsten in de culturele sector. Zij betreurt ook dat onderzoeksopdrachten automatisch worden uitbesteed aan universiteiten, terwijl ook heel wat hogescholen over de nodige knowhow beschikken.

2.2. Programma 45.10 Jeugd en Sport

– *Jeugdbeleidsplan*

De heer Bart De Smet wijst op de in commissie gemaakte afspraken om de Vlaamse Jeugdraad geregeld uit te nodigen in het Vlaams Parlement. Hij betreurt dat het advies van de Jeugdraad niet werd gevraagd voor deze beleidsbrief. Hij benadrukt ook het belang van de goede samenwerking tussen de administratie, de minister en het Steunpunt Jeugd.

– *Levenslang leren*

De heer Bart De Smet is blij dat de beleidsbrief ook het levenslang en -breed leren behandelt, evenals het stemrecht voor 16-jarigen. Hij merkt op dat de kritiek op het jeugdbeleidsplan ingebakken zit in de beleidsbrief, waar te lezen staat dat de verwezenlijking van de aanspreekpunten binnen de andere departementen, en van de opvolgingsrapportage, essentieel zijn om de doelstellingen van het jeugdbeleidsplan te realiseren. Dit impliceert de vrees dat het plan dode letter zou blijven, een vrees die al eerder door commissieleden werd geuit. Hij vraagt de minister om een toelichting.

– *Ontwerp van decreet houdende ondersteuning en stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid*

Volgens de heer De Smet rijzen bij het nog te bespreken ontwerp van decreet op het lokaal, intergemeentelijk en provinciaal jeugdwerkbeleid problemen doordat de vooropgestelde timing niet werd gerespecteerd. Het ontwerp van decreet werd immers zo laat ingediend dat een goedkeuring voor 1 januari niet meer tot de mogelijkheden behoort. Hij vraagt zich af of de uitvoeringsbesluiten wel tijdig klaar zullen zijn. De provinciale jeugdbeleidsplannen lopen ook af op 31 december 2002, wat heel wat praktische problemen met zich mee zal brengen.

De minister signaleert dat het decreet op het provinciaal jeugdwerk met de provincies werd besproken. Dit decreet heeft geen praktische gevolgen. De financiering loopt gewoon door.

De heer Peter De Ridder merkt op dat het lokale jeugdwerkdecreet met opzet de middelen voor jeugdwerk aan de gemeenten toekent. Men gaat

stanties ook verschillende cijfers hanteren. De minister had eerst over 6.415,54 euro gesproken, de Jeugdraad over 6.232 euro en nu is er sprake van 9.571 euro. De spreker merkt ook op dat de gelijktijdige invoering van de spreiding van de personeelsmiddelen en de objectivering van de loterijgelden, voor verwarring zorgt, en suggereert een overgangsperiode in te lassen. Hierdoor kunnen de grote organisaties op zoeken naar nieuwe financieringsmogelijkheden. Anders bestaat volgens haar het gevaar dat deze veranderingen te zwaar zullen doorwegen op de werking en professionele ondersteuning van de verenigingen.

De heer Herman Lauwers vindt het eveneens jammer dat het mediadebat wordt gedomineerd door de vaststelling dat (slechts) enkele organisaties minder middelen zullen krijgen. Daardoor wordt niet genoeg aandacht besteed aan de inspanningen die daadwerkelijk voor de sector worden geleverd, waardoor de meeste organisaties er wél financieel op vooruit gaan. Hij vestigt ook de aandacht op enkele belangrijke realisaties van de huidige regering : nl. een jeugdwerkbeleidsplan op Vlaams niveau, het Vlaams Jeugddecreet met o.a. de hervorming van de Jeugdraad. Ook de wijze van totstandkoming en de grote participatie van de Jeugdraad zijn uniek. Dat alles wordt nu in de schaduw gesteld door de discussie over de herverdeling van de middelen waarbij slechts enkele grote organisaties minder geld krijgen. De heer Lauwers is blij dat mevrouw Van Hecke zich constructief opstelt en de rechtvaardigheid van de herverdeling niet miskent. Ze vraagt enkel een spreiding.

Het valt de heer Lauwers op dat vooral het VVKSM meer kritiek uit dan de Chiro, KSJ en FOS. Deze laatsten worden echter niet minder getroffen. Hij vraagt de jeugdbewegingen om even terug te kijken in het verleden. De toestand was in de jaren ‘70 en ‘80 immers veel dramatischer, met uitvoeringscoëfficiënt van decreten van slechts 70 procent, terwijl deze nu quasi 100 procent bedragen. VVKSM ging daarop op zoek naar middelen en diende een aanvraag in bij de Nationale Loterij. Andere jeugdbewegingen volgden nadien schoorvoetend. Er werden ook postzegels verkocht en sponsoring gezocht. VVKSM gebruikte die middelen om de reguliere werking te ondersteunen, andere jeugdbewegingen investeerden de extra middelen in projecten. Onder meer door de fusie van VVKS en VVKM, heeft VVKSM veel personeelsleden, waaronder heel wat DAC-ers. Chiro en de Scouts hebben ongeveer evenveel inkomsten en uitgaven, terwijl Chiro veel groter is. Dat zegt veel over de structuur, de traditie en de werking van deze organisaties.

De heer Lauwers stipt ook aan dat VVKSM meer gedetacheerden verliest. In de jaren tachtig waren er voor 100 landelijke jeugdbewegingen echter slechts 50 gedetacheerden. Zowel VVKS, Chiro, KSJ als FOS hadden elk twee gedetacheerden, wat dus als een riante positie kan worden beschouwd. In de jaren zeventig heeft VVKSM bij de fusie onderhandeld dat het weliswaar een basissubsidie verloor maar toch alle gedetacheerden mocht behouden. Het is niet billijk om steeds te blijven terugvallen op die verworvenheid. De situatie is nu helemaal anders.

Wat het effect van de Lotto-middelen betreft, meent de heer Herman Lauwers dat deze de herverdeling kunnen milderen, al is dat vooralsnog niet duidelijk. De spreker vindt het persoonlijk beter om de hervorming ineens door te voeren en niet over een aantal jaren te spreiden. VVKSM wordt dan gedwongen om dadelijk structureel te hervormen. Hij vraagt zich bijvoorbeeld af of het de taak is van VVKSM om zeven jeugdverblijfcentra te behouden. Hij denkt niet dat door de hervorming de tijdschriften van het verbond moeten verdwijnen. Er bestaan immers andere oplossingen die niet raken aan de pedagogische kwaliteiten die deze jeugdbeweging zonder twijfel bezit.

De heer Bart De Smet en mevrouw Mieke van Hecke wijzen erop dat werd nagelaten om het advies van de Jeugdraad op voorhand in te winnen. Ze stellen ook dat de toenmalig minister Anciaux steeds gezegd heeft dat hij het verlies aan inkomsten na afschaffing van de detacheringen en de herverdeling van de loterijgelden zou compenseren. Dergelijk engagement moet men nakomen, zoniet wordt de politiek ongeloofwaardig. De gelijktijdige vermindering van middelen uit twee domeinen (gedetacheerden en verdeling Lotto-winsten) is bovendien te bruusk. Het invoeren van een overgangsmaatregel gebeurt trouwens niet ten koste van de andere organisaties want die krijgen op drie jaar de middelen waar ze recht op hebben.

De heer Jos Stassen bevestigt deze stelling. Bij de bespreking van het decreet op het Vlaams jeugdbeleid heeft de voorzitter van de Jeugdraad de onzekere financiering ervan aangekaart. De minister heeft zich ertoe verbonden om de nodige middelen te vinden. Het is logisch dat men zich op die uitspraak baseert. Er is derhalve een duidelijk probleem en daarvoor moet er een oplossing gezocht worden, desnoods in de aanpassingen van de begroting in het voorjaar van 2003.

De minister merkt op dat elke jeugdvereniging terecht vecht om te blijven bestaan, maar de manier

waarop men daar momenteel in de pers een negatieve connotatie aan geeft, is verkeerd. Daarmee dient men het verhaal van de algemeen educatieve opdracht van het landelijk jeugdwerk en het jeugdverenigingsleven niet.

Verder is hij een voorstander van een pragmatische benadering. Correcte cijfers en neutrale informatie zijn noodzakelijk om het gesprek tussen de belanghebbenden zo goed mogelijk te laten verlopen.

Wat de cijfers betreft, dient er volgens de minister een onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds de berekening van de kostprijs van een gedetacheerde, en anderzijds de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij.

De belofte over een tegemoetkoming voor de gedetacheerden werd volgens de minister nageleefd, ondanks de daling van de middelen afkomstig van de Nationale Loterij. Er is dus een tegemoetkoming, maar die is momenteel niet volledig. Volgend jaar is volgens hem een aanvulling mogelijk. Voor de begroting 2003 gaat het om 6.232,5 euro. Provisioneel komt daar een bedrag bij van 3.338,53 euro, zodat men uitkomt op een totaal bedrag van 9.571 euro. De gemiddelde kosten voor vier maanden bedragen 15.000 euro.

Wat de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij betreft, stipt de minister aan dat het bedrag hiervan helaas nog niet bekend is. Deze middelen zullen alleszins moeten worden aangesproken, indien men een te bruuske overgang in de financieringswijze van het jeugdwerk wil vermijden. De minister is daartoe bereid, maar wil hierbij wel vasthouden aan de vooropgestelde doelstellingen.

Tenslotte deelt de minister mee dat momenteel wordt gewerkt aan de prognoses voor 2004, die een volledig beeld moeten geven van de financiering van de organisaties. Bepaalde organisaties hebben blijkbaar reserves aangelegd. Deze informatie mag echter geen invloed hebben op de algemene keuzes. Wie een goed beleid heeft gevoerd mag daarvoor trouwens niet worden gestraft. De minister merkt ook op dat de subsidiëring van het landelijk jeugdwerk per organisatie, op basis van basisallocatie 33.01, niet is gedaald.

De heer Peter De Ridder merkt op dat overgangsmaatregelen de historisch gegroeide ongelijkheid niet mogen bestendigen. Gedurende 25 jaar hebben 96 van de 100 landelijke jeugdorganisaties geen Lotto-middelen gekregen. Deze organisaties werden in het verleden dus de facto achtergesteld. Eenzelfde redenering geldt voor de ongeveer 60 organisaties die recht hebben op een gedetacheerde. Dat betekent dat 40 organisaties al 25 jaar verplicht zonder gedetacheerde hebben moeten functioneren. Een overgangsmaatregel is voor de spreker derhalve een risico op een bestendiging van de ongelijkheid.

– *Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ)*

De heer De Smet verwijst naar de beheersovereenkomst met ADJ die dit jaar zou worden afgesloten, terwijl er ook een nieuw decreet zou komen. Hij vraagt om een toelichting van de minister.

De minister verduidelijkt dat de beheersovereenkomst met ADJ werd opgemaakt en inmiddels goedgekeurd door de Inspectie van Financiën. De Jeugdraad gaf intussen een advies op het decreet inzake jeugdverblijfcentra. Er is op dat vlak geen probleem met ADJ.

De heer Peter De Ridder vestigt de aandacht op de regelmatige aankoop door ADJ van nieuwe tenten. Door een gebrek aan drooginstallaties moeten tenten nat worden gestockeerd, waardoor ze snel wegrotten en de levensduur belachelijk laag wordt. Door een investering in droogloodsen – zoals ook de verantwoordelijken van ADJ zelf suggereren – zou men de kosten voor vervanging over een langere periode kunnen spreiden. Deze vraag is niet nieuw, maar toch komt er geen oplossing. De spreker hoopt dat er eindelijk een oplossing wordt aangeboden.

De minister wijst erop dat zijn voorganger dit probleem reeds grondig heeft onderzocht. Hij vestigt de aandacht op een reeds bestaand en nog te installeren droogreksysteem en hoopt dat het probleem daarmee al gedeeltelijk is opgelost.

Mevrouw Mieke Van Hecke herinnert aan haar suggestie van enkele jaren geleden om de drooginstallaties van het Belgisch Leger te gebruiken. Dit heeft namelijk twee drooginstallaties voor tenten, waarvan één in Destelbergen. De bouw van deze installatie, die belangrijke investeringen heeft gevergd, dateert van vijf jaar geleden. De voormalige minister van Jeugd had hierover een formele vraag gesteld aan de minister van Landsverdediging. Daarop werd geantwoord dat deze installatie permanent beschikbaar moet zijn voor het geval dat er tenten worden gebruikt naar aanleiding van medische interventies bij noodsituaties in het buitenland.

De minister belooft dat hij het verzoek opnieuw zal voorleggen aan de minister van Landsverdedi-

ging. Als er een positief antwoord komt, moet nog onderzocht worden op welke wijze en tegen welke voorwaarden een dergelijke installatie nuttig kan gebruikt worden.

2.3. Programma 45.20 – Volksontwikkeling en bibliotheken

– *Decreet lokaal cultuurbeleid*

Het wordt voorgesteld alsof het decreet op het lokaal cultuurbeleid een groot succes is, maar het is voor mevrouw Mieke Van Hecke nog te vroeg om conclusies te trekken. De helft van de gemeenten doet blijkbaar mee, alleen is het moeilijk om te weten over welke gemeenten het precies gaat. Ze wil dit grondiger bestuderen. De spreker is ook bezorgd over de implicaties voor de kwaliteit van het bibliotheekwezen. Zijn de acht miljoen euro voldoende voor de uitvoering van het decreet in 2003 ?

Binnen twee jaar zal er volgens de minister een grondige evaluatie gebeuren van het lokaal cultuurbeleid. De respons is zeer groot. Het budget staat echter onder druk. Er is geen overschot, maar de zaken verlopen voorspoedig.

– *Het toekomstig ontwerp van decreet op het sociaal-cultureel werk*

De financiering van de socio-culturele sector ligt mevrouw Mieke Van Hecke na aan het hart. De sector heeft twee jaar lang in heel chaotische omstandigheden mee de nieuwe structuren ontworpen. Ze hoopt dat een financiering wordt gevonden die voor iedereen bevredigend is.

Volgens de heer Dany Vandenbossche zijn de huidige problemen het gevolg van de onvolledige uitvoering van de decreten van 1995. De toenmalige regering maakte immers andere keuzes.

Het socio-culturele middenveld werd nauw betrokken bij de discussies over de hervorming van de sector. Er is nooit eerder zoveel overleg geweest. Iedereen is het in elk geval eens over de behoefte aan een nieuw decreet.

De minister erkent dat er inderdaad al gedurende drie jaar gedebatteerd wordt over het sociaal-cultureel werk. De discussie is delicaat. Er is niet veel nodig voor de betrokkenen om achterliggende motieven te vermoeden. Een en ander ligt zeer gevoelig. Achterliggende motieven zijn er niet. Inmiddels is er trouwens een akkoord over de visie, die door de verschillende partners wordt gedragen. De aangroei van de middelen heeft het bereiken van de overeenkomst versneld. Het is duidelijk dat men op die manier gemakkelijker gewenste veranderingen realiseert. Het groeiprofiel dat uit de besprekingen kwam, kan in de huidige omstandigheden evenwel niet aangehouden worden. Maar dat neemt niet weg dat er wel degelijk sprake blijft van groei voor 90 procent van de verenigingen. De regering is evenwel overeengekomen dat ook de anderen niet achteruitgaan.

De minister begrijpt dat de sector bezorgd is. Men zag immers al zijn plannen voor de komende jaren in gevaar komen. Hij heeft zich voorgenomen om meteen na de regeringsbeslissing initiatieven te nemen om het werkveld gerust te stellen.

– *Oprichting van steunpunten en de gevolgen inzake parlementaire controle en de band met de administratie*

Het is volgens mevrouw Mieke Van Hecke een verdienste van de beleidsbrief dat eindelijk de opdrachten van de administratie en van steunpunten werden afbakent. Ze meent echter dat het parlement meer inspraak moet krijgen om te bepalen welke opdrachten ministers kunnen delegeren, hoe de werking van steunpunten en verzelfstandigde overheidsbedrijven kan worden geëvalueerd en via welke momenten het Vlaams Parlement inspraak en controle moet kunnen uitoefenen.

De spreker verwijst naar de opmerkingen van de ambtelijke werkgroep dit in het Vlaams Parlement werd opgericht. Deze werkgroep is belast met het toetsen van het voorontwerp van decreet houdende de regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake de subsidies en de controle door het Rekenhof en het voorontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid. De nota wijst erop dat men heel omzichtig zal moeten uitmaken welke opdrachten men delegeert.

Van zodra een beheersovereenkomst is afgesloten, verliest het parlement zijn controle en de minister zijn verantwoordelijkheid. Zo is een minister niet verplicht het ontwerp van beheersovereenkomst aan het parlement voor te leggen. Bovendien is enkel de minister verantwoordelijk voor het afsluiten van de beheersovereenkomst, en van zodra deze is ondertekend, is de contracterende partner volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van de overeenkomst.

Mevrouw Mieke Van Hecke meent dat steunpunten pas moeten worden opgericht als de nood daartoe is bewezen en dat zij niet louter de taken van

de administratie kunnen overnemen. Zo is bijvoorbeeld het steunpunt CultuurLokaal eigenlijk overbodig omdat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) er vroeger in slaagde tegelijk steunpunt te zijn én de belangen te behartigen. De VVSG heeft het decreet inzake lokaal cultuurbeleid immers perfect begeleid. Bovendien beschouwen velen het steunpunt nog als een instrument van de overheid. Zo worden steunpunten vaak ten onrechte als tussenpersoon ingeschakeld, wat de rol van de overheid uitholt. Een steunpunt is er echter in de eerste plaats om de sector te ondersteunen.

– *Wijziging van de dotatie voor het VCOB*

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat de dotatie van VCOB met 500.000 euro wordt verminderd. Op deze wijze kan het VCOB zonder twijfel de opdrachten niet meer uitvoeren die in de beheersovereenkomst werden opgenomen. Nochtans worden de beheersovereenkomst en de opdrachtomschrijving niet aangepast. Het opzetten van een informatica-netwerk voor de bibliotheken is echter een omvangrijke, belangrijke en dure opdracht.

De spreker vernam ook dat de informatisering van de bibliotheken zal opgesplitst worden, waarbij er een beperkte opdracht bij de provincies zou blijven. Ze benadrukt dat het wel degelijk de bedoeling was één digitaal netwerk uit te bouwen voor heel Vlaanderen. De eigen koers van sommige provincies, op basis van reeds bestaande initiatieven, kan de realisatie van die opdracht in gevaar brengen. De spreker erkent wel dat een overkoepelend informatica-netwerk hoge ontwikkelingskosten met zich mee zal brengen. Ze vraagt zich af of er geen geld van wetenschapsbeleid en innovatie kan aangewend worden voor de informatisering van de openbare bibliotheken.

De minister geeft toe dat men zeer idealistische doelstellingen had toen in het decreet lokaal cultuurbeleid en in de beheersovereenkomst van het VCOB de idee werd geschetst van een digitaal netwerk en van een centrale cataloog. Toen het VCOB dan personeel had aangeworven en een vooronderzoek liet doen, bleek dat de realisatie van de doelstellingen 240 miljoen frank meer zou kosten dan het maximale bedrag waarmee werd rekening gehouden bij de goedkeuring van het decreet. Ook de recurrente kosten zouden ruim honderd miljoen frank hoger zijn dan oorspronkelijk geraamd. Bij het afsluiten van de overeenkomst was er geen vergelijkbare technologie om precies te weten wat dit zou kosten.

De minister erkent dat het steunpunt zijn opdracht goed heeft uitgevoerd. Het enig mogelijke verwijt is dat men deze opdracht niet echt aankan. Nu is het de bedoeling het uitwerken van een centrale cataloog te koppelen aan de bovenlokale opdracht van de provincies en aan de 0,6 euro subsidie per inwoner die in het decreet is opgenomen voor medewerking van de gemeenten aan bovenlokale initiatieven. Door het afsluiten van een joint venture wordt gehoopt op een juridisch correcte werkwijze. De gemeenten, provincies en de Vlaamse Gemeenschap hebben samen een structuur opgezet waardoor de middelen door de drie partijen worden ingebracht. De gemeenten zijn zelf vragende partij voor een centraal netwerk en een performant internetsysteem. Volgens de minister is daarmee de grens van het haalbare bereikt.

Mevrouw Mieke Van Hecke betreurt dat de provincies elk hun eigen systeem behouden en daar middelen blijven in pompen. Dit betekent een enorme versnippering en verspilling van middelen. Door de middelen van het VCOB te beperken, zullen goede informatici wellicht vertrekken, terwijl er juist topinformatici nodig zijn om een centraal systeem uit te bouwen. Om een goede databank te creëren, zouden de provincies hun middelen in het VCOB moeten inbrengen, om samen te werken aan één geïntegreerd systeem. Anders zal men later bij de recurrente kosten telkens systemen moeten aanpassen om de onderling communicatie met de verschillende provinciale systemen te kunnen behouden.

De minister antwoordt dat de afspraak is dat het VCOB de architectuur van het systeem blijft superviseren en eigenaar is van de data van collecties en uitleenverkeer in de bibliotheken. De provincies leveren de facilitaire voorzieningen om het systeem in hun provincie te laten draaien. Er zal één systeem zijn.

Mevrouw Mieke Van Hecke preciseert dat de catalogus centraal wordt beheerd, maar de dienstverlening nog steeds per provincie zal verlopen, elk met een eigen systeem. Daardoor vormt de compatibiliteit een probleem. Het is jammer dat de minister de twee andere beleidsniveaus, gemeenten en provincies, er niet kan toe bewegen om tot één systeem toe te treden.

De minister treedt de stelling van mevrouw Van Hecke principieel bij, maar wijst er op dat sommige provincies al heel wat werk in deze materie hadden gestoken, waardoor ze hun verwezenlijkingen op dat vlak als een kroonjuweel koesteren.

De heer Jos Stassen stelt voor dat alle commissieleden hun eigen gedeputeerden aanpakken over het probleem dat de provinciale systemen nu niet compatibel zijn.

Mevrouw Mieke Van Hecke blijft erbij dat de besparingen geen repercussie mogen hebben voor de coördinatieopdracht van het VCOB. Ze kondigt aan dat hiervoor een amendement zal worden ingediend.

– *Interculturele centra voor migranten*

De heer Dany Vandenbossche heeft vragen bij het opdoeken van het intercultureel centrum voor migranten en het onderbrengen van het personeel in de diverse steunpunten. Hoe kunnen zij met de zaak van de migranten bezig zijn ?

De minister bevestigt dat de medewerkers van het Intercultureel Centrum voor Migranten in andere steunpunten werden ondergebracht. Er werd een overlegorgaan opgericht. Hoe dat precies werkt en hoe men daar de aandacht voor allochtone cultuuruitingen bewaakt, belooft hij na te kijken.

2.4. Programma 45.30 – Beeldende Kunst en Musea

– *Het Designmuseum te Gent*

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar de gesprekken die zes of zeven jaar geleden zijn gevoerd om van het toenmalige Museum voor Sierkunsten in Gent, het huidige Designmuseum – trouwens her enige in zijn soort in Vlaanderen – een Vlaams museum te maken. Die gesprekken zijn nu heropend : is er vanwege de Vlaamse Gemeenschap enige belangstelling om die operatie alsnog door te voeren en kan dat nog ?

De minister signaleert dat de heer Sas van Rouveroij wil dat het Designmuseum een Vlaams museum wordt, terwijl het SMAK Gents blijft. Die discussie hoort thuis in het kerntakendebat. Eerder kan de keuze niet gemaakt worden.

– *Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen*

Mevrouw Mieke Van Hecke stelt een behoorlijke groei vast van de middelen voor het Mukha, en zou het mooi vinden als ook andere eigen grote instellingen van de Vlaamse Gemeenschap een dergelijke stijging zouden kunnen genieten.

2.5. Programma 45.40 – Muziek, Letteren en Podiumkunsten

– *Vlaams Fonds voor de Letteren en het Poëziecentrum*

De minister stelt op pagina 5 van de beleidsbrief dat de financiële problemen van het Poëziecentrum zullen worden opgevolgd door het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Mevrouw Niki De Gryze informeert naar de concrete invulling ervan en of de werking niet in het gedrang komt.

De minister stelt dat het Vlaams Fonds voor de Letteren aan het Poëziecentrum voor 2002 een subsidie toegekende van 286.700 euro. Hiervan is reeds 90% uitbetaald. Het resterende saldo wordt toegekend na voorlegging van de vereiste stukken.

De heer Dany Vandenbossche merkt op dat de stad Gent haar beloften na kwam. Zij zorgde voor nieuwe huisvesting die binnenkort in gebruik wordt genomen, en trok de subsidies op. De nieuwe voorzitter zou de bedoeling hebben om het VFL werkzamer te maken. De spreker hoopt dat hij daarin slaagt.

De heer Jo Vermeulen vindt dat men het VFL enkel kan verwijten dat het niet goed genoeg kan lobbyen. Dit resulteerde in de zogezegde overschotten die door de onervaren raad van bestuur onvoldoende kon worden verdedigd binnen de procedures van de begrotingsopmaak. Het is onbillijk dat het huidige bestuur het aldus moet stellen met het afgeroomde budget van vorig jaar. De heer Vermeulen verwacht hierop zeker antwoord in de vorm van een heropende discussie bij de begrotingscontrole.

Inzake de financiering van het VFL deelt de minister mee dat men eventueel kan terugkomen op de herziening van de thans voorgenomen financiering. Dit kan echter alleen als de saldi van 2001 en 2002 echt belast zijn en men dat kan bewijzen. Dat wil zeggen als de verbintenissen ook liquiditeitsgevolgen hebben, waardoor men eventueel in de rode cijfers gaat. Pas dan is een herziening bespreekbaar, maar dat is koffiedik kijken.

De minister erkent ook dat men het nieuwe management respijt moet geven.

Op vraag van de heer Jo Vermeulen preciseert de minister nog dat het status quo slaat op de toestand na de afroming. Het gaat dus om een bedrag van

3.028.000 euro, wat een miljoen euro minder is dan in het begin van 2002. Het verschil werd niet gerealloceerd binnen de begroting Cultuur. Het werd zonder meer afgeroomd en in de algemene middelen ondergebracht.

Mevrouw Niki De Gryze merkt op dat de Nederlanders binnen de Taalunie verbaasd zijn over het feit dat men de niet-opgebruikte kredieten niet mag onderbrengen in een reserve. Bij hen kan dat wel.

De minister legt uit dat de reserveringsnormering decretaal geregeld is. Voor het VAF gaat het om een grens van 30 procent, maar zelfs die zal misschien overschreden worden. Voor het VFL liggen de kaarten anders, want daar is geen sprake van gesplitste kredieten. Subsidies die dit jaar werden toegekend, kunnen eventueel pas volgend jaar betaald worden. Al wat toegezegd is, maar niet werkelijk wordt uitbetaald, kan afgeroomd worden. Dat staat los van de reservevorming.

De heer Dany Vandenbossche pleit ervoor om zo vlug mogelijk werk te maken van de gewenste technische aanpassingen aan het VFL-decreet.

De heer Jos Stassen herinnert eraan dat het fonds zich had voorgenomen om zelf de zaak te analyseren en voorstellen aan het parlement te bezorgen voor het verhelpen van tekortkomingen. Hij stelt voor om te wachten op dit initiatief.

– *Projecten leesbevordering en leescultuur*

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat op basisallocatie 3321 een bedrag van 219.000 euro wordt uitgetrokken voor eigen projecten voor leesbevordering. Men organiseert die zelf omdat de Stichting Lezen Vlaanderen nog maar pas operationeel is. Zijn de eigen projecten complementair met die van de Stichting Lezen Vlaanderen ?

De minister antwoordt dat de Stichting Lezen Vlaanderen een coördinerende rol vervult en geen fonds is. Particuliere initiatieven voor de leesbevordering verdienen eveneens alle kansen, en worden via deze basisallocatie gesubsidieerd.

Mevrouw Niki De Gryze twijfelt eraan of de gratis ronddeling van het boek "Vuur" wel degelijk een succes was, zoals in de beleidsbrief staat te lezen. Er zijn 40.000 boeken verspreid maar de vraag is of er effectief over gepraat is.

Het leesbevorderingsproject rond de roman "Vuur" van de Bart Koubaa leverde volgens mevrouw Mieke Van Hecke inderdaad niet het resultaat dat men vooropstelde. Vooraleer opnieuw een roman gratis wordt uitgedeeld, dient het vorige project grondig geëvalueerd te worden.

De minister vindt de gratis verspreiding van de roman een uitstekend initiatief. De overheid nodigde de Vlamingen uit om te lezen. De minister waande zich even in het oude Athene. Op het uiteindelijke resultaat van dit initiatief heeft de minister echter nog geen zicht. De Stichting Lezen Vlaanderen zal het initiatief evalueren.

De heer Marino Keulen verwijst naar de succesrijke actie van de krant De Morgen die haar lezers de kans biedt vrij goedkoop een waardevolle bibliotheek van nobelprijswinnaars te verzamelen. Hij oppert het idee om deze actie voort te zetten in samenwerking met alle Vlaamse kranten. Op die manier wordt zowel de literatuur als de geschreven pers gepromoot.

Mevrouw Niki De Gryze wijst erop dat niet alleen romans, maar ook poëzie gepromoot dient te worden.

De heer Jos Stassen suggereert dat initiatieven rond leesbevordering eventueel samen met de minister van Media kunnen worden opgezet. Wat de bevordering van de poëzie betreft merkt hij op dat het Vlaams Parlement, bij de opening van het Huis van de Vlaamse Volksvertegenwoordiger, een poëziebundel heeft uitgegeven.

De minister wil de naar voren gebrachte ideeën op hun werkbaarheid onderzoeken, maar vindt het nog te vroeg om hierover verbintenissen aan te gaan.

– *Leensubsidies en billijke vergoeding*

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert naar de reglementering inzake de leensubsidies. Zij is blij dat de auteurs krijgen waar ze recht op hebben zonder dat de bibliotheekgebruikers ervoor moeten betalen. Kan eenzelfde regeling worden uitgewerkt voor de billijke vergoeding ?

De minister verwijst naar de begroting 2002 waar 2,5 miljoen euro werd ingeschreven voor leensubsidies. Deze zullen worden uitbetaald in 2003. Deze uitgave is niet recurrent omdat er op federaal vlak een oplossing moet komen. De eerste minister heeft zich daartoe geëngageerd en de minister verwacht dat de leensubsidies in het nieuwe federale regeerakkoord zullen staan.

De Vlaamse regering moet nog overleggen over het reglement. Er zijn wel al een aantal basisprincipes vastgelegd. De uitbetaling zal gebeuren op basis van de aanwezigheid van bepaalde werken in de bibliotheek, en niet op basis van het aantal uitleningen. Men kan niet meten welke auteurs van Nederlandstalige boeken in het noordelijke en zuidelijke taalgebied worden gelezen. Het is wel mogelijk om aan een aantal grote bibliotheken een overzicht van de aanwezige werken te vragen.

Op de opmerking van de heer Herman Lauwers dat het aankoopbeleid van een aantal bibliothecarissen dus bepalend is voor de subsidies, antwoordt de minister dat de selecties van de Bibliotheekraad goed worden opgevolgd.

De heer Dany Vandenbossche merkt op dat de Vlaamse overheid ervoor heeft gekozen om – althans tijdelijk – de kosten zelf te dragen. Hij vermoedt echter dat de federale overheid niet bereid zal zijn dat leenrecht op zich te nemen, en vraagt zich af wie ervoor zal opdraaien : de bibliotheken of de lezers.

De minister hoopt dat men op federaal niveau middelen zal vrijmaken voor een leenrecht. Hij weet niet of dat ook effectief het geval zal zijn. Vlaanderen zal alleszins bij de discussie worden betrokken.

– *Subsidies aan kunstencentra*

Mevrouw Niki De Gryze stelt zich vragen bij de tentoonstelling "Porn ar(t)ound the world" in het Kunstencentrum in Mechelen, die zich specifiek richt tot personen boven de 18 jaar. Moet het geld voor cultuur aan dergelijke tentoonstellingen worden besteed ?

De minister repliceert dat de kunstencentra, eens zij erkend zijn en een budget ter beschikking hebben, een vierjarige planning kunnen uitbouwen zonder voor elk project afzonderlijk toestemmingen te vragen. Meestal loopt dit zeer goed. In Mechelen is het parket nu tussenbeide gekomen. Waarschijnlijk zal dit een juridische uitspraak tot gevolg hebben. In een toekomstige beoordeling in het kader van een nieuwe subsidieaanvraag zal dit zeker ter sprake komen. Bij een uitspraak door de rechtbank moet daar in de toekomst in ieder geval rekening mee gehouden worden.

De heer Jos Stassen meent dat niet de administratie Cultuur, maar inderdaad het parket moet optreden wanneer een kunstencentrum zich niet aan de wet houdt. Het kunstencentrum Nona moet vooraf zelf de risico's van dergelijke tentoonstelling inschatten en de gepaste conclusies trekken.

– *De Vlaamse orkesten*

Mevrouw Mieke Van Hecke stelt vast dat de subsidies op basisallocatie 33.47- stijgen met 130.000 euro. Van de aangekondigde besparing komt niets in huis. De spreker informeert of deze verhoging alleen maar voor dit seizoen geldt, dan wel voor de volledige periode.

De minister antwoordt dat de verhoging recurrent is.

Na de hoorzittingen en de besluiten over de grote orkesten, was er volgens de heer Jo Vermeulen afgesproken om tegen het einde van dit jaar een soort beheersovereenkomst op te stellen. Minister Anciaux had zich daartoe verbonden. In welk stadium verkeren deze plannen ?

De minister stelt dat de werkgroep 'grote orkesten' reeds één keer is samengekomen. De vergaderagenda is gevuld tot begin 2003. Tegen dan moet een ontwerp van beheersovereenkomst klaar zijn. De sfeer tijdens de vergaderingen is goed.

De minister wijst in dat verband ook nog op het zeer goede overleg tussen het VRO en de Beethovenacademie. Zij bekijken elkaars complementariteit, met inbegrip van de financiële implicaties. De discussie over profilering is echter niet gemakkelijk in de orkestenwereld.

Volgens mevrouw Mieke Van Hecke is een doorgedreven en te strikte afbakening voorbijgestreefd.

– *Muziekforum te Gent*

Mevrouw Niki De Gryze stelt dat nog altijd niet geweten is of het Muziekforum er effectief komt. Ze dringt aan op een overzicht van de infrastructuur van het hele culturele landschap. Op die manier kan nagegaan worden of het Muziekforum nodig is.

Mevrouw Mieke Van Hecke veronderstelt dat alleen de architectuurwedstrijd gesubsidieerd zal worden. Het is echter vreemd dat een architectuurwedstrijd wordt georganiseerd voor een concept waarover nog geen overeenstemming werd bereikt.

De heer Dany Vandenbossche meent dat de discussie betreffende het Muziekforum, enkel handelt over de architectuurwedstrijd, waarmee men wil onderzoeken wat men kan doen met dat bedrag.

Volgens de minister kan de architectuurwedstrijd perfect georganiseerd worden. Er zijn wel een aantal voorwaarden, onder meer op financieel gebied. De wedstrijd moet rekening houden met een budget van 50 miljoen euro. Het Vlaamse Gewest zal een miljard frank investeren, de provincie en de stad Gent elk 500 miljoen frank. In het contract zal dat bedrag vermeld worden. Er is inderdaad lang over het forum gediscussieerd, maar nu is men het eens over de concrete uitwerking. Het project wordt een netwerk, het zogenaamde spinnenweb. Het gaat dus over verschillende locaties, o.a. ook in de Bijloke waar reeds een concertzaal is. Door de middelen van de architectuurwedstrijd ter beschikking te stellen, wordt de verwarring weggewerkt.

– *Vlopera*

De heer Dany Vandenbossche wijst op het probleem van de niet-indexatie van de subsidies. Dat bemoeilijkt het uitvoeren van de CAO's over het statuut, al weet hij dat de kabinetschef het daarmee niet eens is. In theorie is dit inderdaad ingecalculeerd in de cijfers voor 2003. Hij benadrukt echter dat de begroting van de Vlopera op lange termijn slecht evolueert. Ooit werd afgesproken dat de steden Gent en Antwerpen elk jaar een niet-geindexeerd bedrag van 100 miljoen frank zouden betalen voor de Vlopera. Wanneer dit niet meer hoeft, komt er natuurlijk een grote som vrij voor deze steden.

De minister deelt mee dat de Vlaamse Opera in 1999 ongeveer 426 miljoen frank ontving, en in 2000 was dat 487 miljoen frank. In 2003 zal dat 518 miljoen frank zijn. Dat is een stijging van 23 procent. De minister beseft dat de problemen daarmee niet zijn opgelost. Hij wijst erop dat een VOI ook binnen de toegekende middelen een structureel beleid moet voeren. Dat is niet eenvoudig. Het vakbondsoverleg binnen de Vlaamse Opera is waardevol maar leidt niet altijd gemakkelijk tot akkoorden. De vraag kan worden gesteld of elke productie in de twee operahuizen moet worden opgevoerd. Die emotionele discussie is nog niet afgerond, maar moet zeker worden gevoerd. Het is belangrijk om de twee centra te behouden, zeker nu de opera in Antwerpen gerenoveerd wordt. De minister voegt eraan toe dat uit een studie blijkt dat de kostprijs van het dubbel programmeren met de bijbehorende verhuizing toch nog ongeveer 60 miljoen frank zou bedragen. Dat moet nog grondig worden onderzocht.

– *Koninklijk Ballet van Vlaanderen*

De heer Dany Vandenbossche verwijst naar de hoorzitting in het Vlaams Parlement over het Ballet van Vlaanderen. De eisen van de andere grote instellingen werden ingewilligd, maar het Ballet van Vlaanderen heeft in de begroting toch nog moeten inleveren. Hij vraagt zich af hoe men dat moet aanpakken.

In deze discussie onderscheidt de spreker twee aspecten : de situatie van het klassieke ballet in Vlaanderen en die van de musicalsector. Deze twee aspecten moeten volgens hem afzonderlijk bekeken worden. De discussie moet echter grondig worden gevoerd. Er moeten conclusies worden getrokken uit de hoorzitting.

De heer Jo Vermeulen vindt het logisch dat een instelling na tien tot vijftien jaar aan verandering toe is : een aantal zaken moeten opnieuw in vraag gesteld worden, zoals dat ook voor de orkesten gebeurd is. De discussie over de finaliteit van een gesubsidieerde musicalafdeling moet zeer grondig worden gevoerd. Voor een deel wordt het KBVV nu in voorhechtenis genomen : zijn middelen worden verminderd, zonder dat duidelijk is hoe hij zal geheroriënteerd worden. De spreker waarschuwt voor het risico dat men de sector daardoor wel eens op een fout spoor zou kunnen zetten. Daarom moet er niet te lang met een fundamentele discussie gewacht worden.

Mevrouw Mieke Van Hecke benadrukt dat ze overleg wil plegen over een nieuwe of andere opdracht voor het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Maar de huidige beheersovereenkomst moet gerespecteerd worden, ook door de overheid. De spreker zal een amendement indienen om de ten onrechte afgenomen middelen terug op peil te brengen.

De minister meent dat Vlaanderen het klassieke ballet moet behouden, ook al staat het momenteel in de schaduw van de moderne dans. Het klassieke ballet heeft zijn eigen specifieke bestaansredenen. Met enkele personeelsleden worden afspraken gemaakt over vervroegd of brugpensioen. Er werd één productie afgevoerd, met name ‘The sound of one hand clapping’. Tegen midden 2003 moet het dossier afgerond zijn, zodat de nieuwe visie al kan vertaald worden in de begroting 2004.

De musical en een kwalitatieve musicalopleiding zijn volgens de minister echter iets totaal anders dan het ballet. Er moet een dubbel spoor zijn, en er is een voorafname gebeurd. Zonder die voorafname zou men de discussie ten gronde steeds maar hebben uitgesteld. Het klassieke ballet wordt niet in zijn basisdoelstelling getroffen. De afdeling heeft

het moeilijk en er moeten een aantal discussies gevoerd worden. Dat geldt trouwens ook voor de musicalafdeling. Zonder enige dwang zou men niet tot een discussie ten gronde komen en die is nodig om het klassieke ballet en de musicalopleiding ernstige kansen te bieden. Er moet tevens kunnen worden gepraat over samenwerking met de privé-initiatieven. Het is echter niet de bedoeling om de musicalafdeling te verkopen aan de zogezegde haaien van de commerciële musical. Het gesprek zal met een open geest worden gevoerd.

Op dit moment is de musicalafdeling alleen bezig met productie, niet met opleiding, merkt de heer Jo Vermeulen op. Hij stelt voor om alles grondig te bespreken, met inbegrip van de musicalopleiding in Brussel.

2.6. Programma 45.50 – Algemeen cultuurbeleid

– *Samenwerking tussen de administraties Cultuur en Onderwijs*

De heer Marino Keulen informeert wat er concreet over de promotie van cultuur in het onderwijs is afgesproken. Wat is er al in procedures en beleid vervat ? In een interview in De Standaard (4 november) stelt de heer Marc Hooghe, die de relatie tussen het verenigingsleven en de democratische politieke cultuur bestudeert, dat het democratische bewustzijn moet worden aangeleerd, maar dat de politiek daaraan geen aandacht besteedt. Dat is een aspect dat eventueel kan besproken worden met de minister van Onderwijs.

De minister deelt mee dat er een protocol werd ondertekend tussen de ministers van Cultuur en Onderwijs. Er zijn drie studiegroepen opgericht, namelijk over cultuur in het dagonderwijs, en over het professioneel en deeltijds kunstonderwijs. Het is de bedoeling om een steunpunt op te richten. Er worden afspraken met onderwijs gemaakt om het culturele draagvlak te versterken in de onderwijssector.

Op de vraag van mevrouw Van Hecke of het protocol aan de commissieleden kan worden voorgelegd, antwoordt de minister dat dit zal worden overgezonden.

– *Statuut van de kunstenaar*

De heer Dany Vandenbossche informeert hoever het staat met het onderzoeken van de mogelijkheid dat de Vlaamse overheid voortaan als fictieve sociale werkgever van kunstenaars zou optreden. Hoe werkbaar is dat nieuwe statuut van de kunstenaar ?

De minister deelt mee dat hij volgende week een vergadering heeft met zijn federale collega Vandenbroucke over het statuut van de kunstenaar. De recente federale beslissing terzake wordt immers opgenomen in de programmawet die momenteel in de kamer wordt besproken. De minister wil weten wat de praktische gevolgen voor Vlaanderen zullen zijn.

– *Vlaams-Nederlands Europahuis te Brussel*

De heer Dany Vandenbossche en mevrouw Mieke Van Hecke hebben vragen betreffende de Vlaams-Nederlandse samenwerking, en het Europahuis. Wat houdt dat precies in ? Zijn er kerntaken omschreven ? Is de verdediging van de Nederlandse taal hierin opgenomen ? Zijn er al beheersformules ? Er komt blijkbaar een impulsbeleid voor de kandidaat-lidstaten. Hoe wordt dat verder ingevuld ? Kan de minister een overzicht geven van de verschillende culturele akkoorden en de middelen daarvoor in 2002 en 2003 ?

De minister deelt mee dat er na een lange discussies met Nederland eindelijk een akkoord is over het Vlaams-Nederlands Huis. Ondanks de recente ontwikkelingen in Nederland, meent de minister dat Nederland het huidige standpunt zal handhaven. Ondertussen is er een pand aangekocht achter de Muntschouwburg. De minister overweegt ook de aankoop van een aanpalend stuk grond. De Nederlandse ambtenaren dringen aan op spoedige afspraken. Het reglement en de beleidsnota inzake internationale culturele akoorden zullen worden overgezonden.

– *De financiering van grote instellingen, gekoppeld aan de resultaten van het kerntakendebat*

De heer Dany Vandenbossche merkt op dat bij de besteding van de middelen in de culturele sector telkens weer een discussie ontbrandt over de financiering van de grote instellingen. Zij hebben het immers financieel moeilijk. In de beleidsbrief staat dat er een afzonderlijke nota over de grote instellingen zal worden gemaakt, met een duiding van de problemen in de sector. Een dergelijk document moet volgens de heer Vandenbossche uitwijzen wat men mettertijd moet gaan doen met de grote instellingen. De concurrentie tussen de grote en de kleine instellingen heeft echter geen zin. De overheid moet ook de toekomstige kosten voor de grote instellingen die een belangrijke internationale uitstraling hebben, incalculeren.

De discussie over wie wat gaat betalen, moet volgens de heren Jo Vermeulen en Dany Vandenbos-

sche uitgeklaard worden binnen het kerntakendebat.

Mevrouw Mieke Van Hecke bevestigt de essentiële rol van het kerntakendebat. Zij heeft vragen over de complementariteit van de verschillende beleidsniveaus, en de gevolgen voor de invulling van de taken van de eigen Vlaamse culturele instellingen. Is het uittrekken van middelen voor de Vlopera bijvoorbeeld een kerntaak van de Vlaamse overheid of van de steden Gent en Antwerpen ? Wat met de rol die de Vlaamse overheid te spelen heeft in het Brugse concertgebouw ? Welke toekomst wacht het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten ten Antwerpen (KMSKA) ? Als Vlaanderen dit museum als een kerntaak beschouwt, zal het daarvoor ook de nodige middelen op een systematische manier moeten uittrekken.

De minister bevestigt dat het kerntakendebat wordt afgerond en dat er een akkoord bestaat over de hoofdlijnen tussen de provincies, de steden en gemeenten en de Vlaamse regering. Hij beklemtoont dat de praktische invulling nog heel wat tijd zal vergen en heel wat discussies zal uitlokken.

Het is volgens de minister evident dat de uitstraling van onder meer de Vlaamse Opera, het Koninklijk Museum van Antwerpen, het Groeningemuseum of het Koninklijk Ballet van Vlaanderen de stadsgrenzen overschrijdt en dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid moet nemen. Deze evidentie leidt daarom echter nog niet tot een eensgezindheid over de financiering. Hij wijst erop dat de grote centrumsteden in het Steden- en Gemeentefonds net aanspraak maken op meer middelen omdat zij heel wat geld steken in materies die de stedelijke verantwoordelijkheid overschrijden. Dat element is echter nog niet uitgeklaard.

De minister vindt dat het voortbestaan van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen best gewaarborgd wordt door de Vlaamse overheid. De Vlaamse Opera kan niet overleven met alleen steun van de steden Gent en Antwerpen. Het gaat over reusachtige instellingen. Bij de Vlaamse Opera werken meer dan 1600 mensen. Over de beleidskeuze bestaat geen twijfel, wel zal het nog tijd en wijsheid vragen om de financiering in orde te brengen. Er zijn immers grote gevolgen voor de Vlaamse overheid, maar ook voor de betrokken instellingen. Dat geldt voor deSingel, maar ook voor alle andere grote instellingen.

– *Koepeldecreet*

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat over het koepeldecreet reeds enorm veel adviezen zijn gegeven. Deze zijn niet eenduidig positief. Het probleem is ook dat de krijtlijnen ervan reeds vooraf in het algemene kaderdecreet over beter bestuurlijk beleid zullen staan. Bovendien moet ook nog rekening worden gehouden met de bepalingen van het Cultuurpact.

De minister deelt mee dat men een onderscheid moet maken tussen de strategische advisering, met het kaderdecreet van de minister-president, en de kwaliteitsbeoordeling. De kwaliteitsbeoordeling moet worden ingebed in de drie grote decreten, meer bepaald over de kunsten, het sociaal-cultureel werk en het erfgoed. De reacties in de meeste sectoren zijn positief. Er zijn veel gesprekken gevoerd met adviesraden. Alle mogelijke commissies zijn betrokken partij. Er zijn echter grote verschillen in de bedrijfscultuur tussen bijvoorbeeld de kunstensector en het sociaal-cultureel werk. Voor de transversale zaken in het koepeldecreet, zoals cultuurcommunicatie, infrastructuur en evenementen, zijn er veel positieve reacties, vooral dan over het feit dat er eindelijk een regeling komt.

– *Impulsbeleid voor duurzame culturele initiatieven in Limburg*

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat de minister in zijn toelichting niets heeft gezegd over de oprichting van het zogezegde ‘Limburgfonds’. Ze begrijpt dat de minister het moeilijk heeft om een motivering te vinden voor een duidelijk politiek geïnspireerd initiatief. Eerst worden immers middelen opzij gezet, daarna worden pas motiveringen en concrete projecten gezocht, zonder echter vooraf doelstellingen te bepalen. Zou het niet veel eerlijker zijn om gewoon toe te geven dat de Limburgse ministers volgend jaar met Vlaams belastinggeld hun federale verkiezingscampagne willen opsmukken met lintjes door te knippen en op de eerste rij te zitten van "culturele topevenementen met een landelijk en/of internationaal belang" ?

De 'Impulssubsidies voor duurzame culturele initiatieven in Limburg' zijn volgens de Vlaamse regering te verantwoorden omdat "voortbouwend op een aantal feiten we niet anders kunnen vaststellen dan dat er in Limburg geen grote culturele topevenementen zijn". In de toelichting bij de begrotingspost staat evenwel dat men "het evenementiele onmiddellijk wil overschrijden". Uit deze belabberde

en tegenstrijdige verantwoording kan maar één juiste conclusie getrokken worden : men heeft eerst beslist om veel geld naar Limburg te versluizen en dan gezocht naar een motivering voor al dat geld !

De spreker noteerde ook dat de commissievoorzitter als eerste kritiek heeft geuit op dit fonds. Het lijkt er dus op dat niet alle fracties vooraf op de hoogte waren van de creatie van dit fonds. Ze nodigt de voorzitter dan ook uit om samen de nodige amendementen te ondertekenen om de middelen voor het Limburgfonds te schrappen, en te gebruiken voor de onterechte besparingen in de cultuursector.

De spreker waarschuwt ook dat het 'Limburgfonds' uiteindelijk voor de betrokken provincie een vergiftigd geschenk zal zijn. Het wordt immers duidelijk gezegd dat deze investering niet recurrent is en dat verdere betoelaging enkel kan worden gegarandeerd conform de bestaande decretale regelingen. De spreker voorspelt dat men er nooit in zal slagen de resultaten van deze kortstondige investering te bewaren. Studies tonen bovendien aan dat de cultuurparticipatie in Limburg goed is, dankzij het netwerk van culturele centra. De provincie Limburg heeft de oprichting van die centra vanaf het begin terecht gesteund, maar tijdens de bespreking van het decreet op het lokale cultuurbeleid bleek dat de Vlaamse overheid geen subsidie meer zou geven voor deze culturele centra. Eerst neemt men dus middelen af om vervolgens vast te stellen dat Limburg dringend geholpen moet worden via een fonds..

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat de beleidsbrief Cultuur en de toelichting bij de begroting elkaar tegenspreken. Verder wordt gesteld dat de oprichting van het Limburgfonds 'voortbouwt op een aantal feiten'. Over welke feiten gaat het ? Of zouden er nog andere regio's zijn met gelijkaardige problemen waar dezelfde "feiten" zich voordoen, vb. de Westhoek, Zuid-Oostvlaanderen, het Meetjesland, de Kempen ? Het zou volgens de spreker van goed 'bestuurlijk beleid' getuigen om zoveel extra geld pas te gebruiken na een grondige bevraging en analyse van de culturele situatie in Limburg en na het formuleren van concrete doelstellingen en oplossingen.

Ten slotte stelt mevrouw MiekeVan Hecke zich ook ernstige vragen bij de procedure die momenteel wordt uitgewerkt voor de toekenning van deze projectsubsidies die zo loodzwaar is dat het nog maar de vraag is of men het geld in 2003 wel zal kunnen uitgeven aan projecten die in 2003 gerealiseerd moeten worden.

Aanvankelijk was de heer Jo Vermeulen ook geschrokken van het feit dat er zonder enig kader middelen voor Limburg gereserveerd worden. Hij heeft hetzelfde scenario echter reeds meegemaakt in de commissie voor Huisvesting, waar wegens de ontzettende nood bij de grote maatschappijen in Antwerpen en Gent, de minister aan die maatschappijen steun had toegezegd. Toen men zag dat er in andere steden gelijkaardige problemen waren, stapte men over van een lokale benadering naar een evaluatie van het probleem op Vlaams niveau. Dit was een goede oefening om te leren objectiveren, en te gaan inzien dat de grote nood die zich in twee steden duidelijk voordeed, ook op andere plaatsten voelbaar was.

De heer Jo Vermeulen waarschuwt wel voor ongewenste neveneffecten. Het is niet denkbeeldig dat bepaalde verenigingen zich officieel, in een "begunstigd" gebied, in dit geval Limburg, zouden gaan vestigen, al was het maar door er een postadres te nemen. Hij wenst daarom dat het impulsbeleid snel wordt geëvalueerd.

De heer Marino Keulen deelt de mening van mevrouw Van Hecke niet. Hij is zeer tevreden dat het Limburgfonds in deze begroting is opgenomen, en wijst erop dat bij de vorige begrotingen het accent voor de culturele investeringen telkens lag in de Vlaamse Ruit (van Antwerpen naar Brussel en van Leuven naar Gent) en minder in de perifere gebieden. Bovendien merkte hij reeds bij de bespreking van de begroting 2002 op dat bepaalde gebieden, onder meer Limburg, witte vlekken zijn gebleven ondanks een opvallende stijging van de cultuurbegroting.

Er zijn, aldus de spreker, in Limburg een aantal verdienstelijke initiatieven op het vlak van de klassieke kunsten. De provincie stimuleert dat en heeft daarvoor een platformwerking opgericht. Initiatieven die willen groeien, moeten momenteel echter noodgedwongen uitwijken. Er moeten vanuit het beleid dus kansen worden gecreëerd. Deze keuze is volledig terecht. Door impulsfinanciering kan men bovendien de verdienstelijke initiatieven extra kansen geven om zelfstandigheid te verwerven. Een dergelijk beleid dient met de reguliere middelen te worden gevoerd. De LRM-pot wordt momenteel echter overbevraagd en gebruikt voor de ontwikkeling van het hoger onderwijs (de Transnationale Universiteit Limburg) en voor de aanpak van het mobiliteitsprobleem (verbinding tussen het noorden, zuiden en het midden van de provincie, de spoorontsluiting en dergelijke meer).

De spreker is het er wel mee eens dat de financiering moet gebeuren conform de regels van de rijkscomptabiliteit. Er is echter een toetsing en bevraging door het parlement, en de minister van Cultuur draagt de beleidsmatige verantwoordelijkheid.

De heer Dany Vandenbossche is het eens met mevrouw Van Hecke dat de problemen van de sociaal-culturele sector en van het Ballet van Vlaanderen opgelost dienen te worden. Hij meent evenwel dat men daarvoor het geld van het Limburgfonds niet hoeft te gebruiken. Hij volgt de redenering van de heer Keulen waar die zegt dat het Vlaams cultuurbeleid rekening dient te houden met het provinciale beleid. Er zijn belangrijke verschillen tussen de provincies waar het de middelen voor cultuur betreft.

De minister meent dat zijn beleid moet gezien worden als een inhaalmanoeuvre. In het verleden werden de beschikbare middelen vooral in de Vlaamse Ruit gebruikt. Voor de gebieden die daarbuiten liggen, in casu West-Vlaanderen en in het bijzonder Brugge, werd pas in 2002 (en deels reeds in 2001) een inhaalbeweging gemaakt. Het is niet meer dan normaal en objectief dat Limburg nu aan de beurt is. Bovendien gaat het hier niet over een keuze die decennia lang aanhoudt : het optrekken van het budget ten bate van het ophalen van een opgelopen achterstand is immers van korte duur.

Wat de benaming “topevenementen” betreft, verwijst de minister naar de topevenementen Antwerpen Culturele Hoofdstad, en Brugge 2002. Dergelijke evenementen zijn zeer versterkend voor het algemene kunstbeleid op langere termijn : zij zijn als het ware een springplank inzake ambitie, aanpak en planning van het kunstbeleid. Een dergelijk topgebeuren in Limburg zou de achterstand aldaar grotendeels kunnen wegwerken.

De heer Jos Stassen weet dat men uitgaat van de stelling dat Limburg minder middelen krijgt voor cultuur. Hij vindt evenwel dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen cultuurspreiding en kunstspreiding. Limburg ontvang genoeg middelen voor cultuurspreiding, mede dankzij het decreet op het lokaal cultuurbeleid. De spreker stelt dat hij onmiddellijk gereageerd heeft omdat hij zich afvroeg waartoe deze investering precies diende. Volgens de spreker breekt het Limburgfonds met het cultuurbeleid dat de voorbije jaren werd gevoerd. Men moet immers investeren omdat er een duidelijke en terechte vraag is naar bijkomende middelen, zoals in Brugge 2002 of Antwerpen 93. Dit is met het Limburgfonds minder het geval. Waar vraagt men bijkomende middelen voor kunst ? Waarin wil men precies investeren ? In de bestaande, verspreide initiatieven die nu gesteund worden door de lokale overheden omdat ze onder geen enkel decreet vallen ? Is het de bedoeling dat die initiatieven na enkele jaren voldoen aan de huidige decretale bepalingen om gesubsidieerd te worden ?

Gezien de specifieke situatie is het voor de heer Jos Stassen niet vanzelfsprekend dat de prille initiatieven ook zullen doorgroeien. Wat bedoelt men precies met topevenementen ? Kunnen dergelijke evenementen zonder dito infrastructuur ? Zou het daarom niet beter zijn te investeren in de bestaande initiatieven en in cultuurmobiliteit ?

Voor de heer Marino Keulen mag de provinciale invalshoek niet louter geografisch gezien worden. Belangrijker is het feit dat er binnen de geografische omschrijving Limburg helemaal geen sprake is van kunstcreatie. Het is dankzij zijn infrastructuur, en omdat heel wat kleinschalige kunstinitiatieven volop worden gesteund door de provincie, dat Limburg toch nog over een solide basis beschikt. Om te vermijden dat dergelijke initiatieven moeten uitwijken om door te groeien, is bijkomende steun nodig. De spreker ontkent dat het Limburgfonds een overlevingssubsidie is. De bedoeling van het fonds is alle levensvatbare initiatieven kansen te geven. Er wordt ook te veel nadruk gelegd op het begrip topevenement. Hij beschouwt dat als een van de vele aspecten. Bovendien moet dit fonds onder de controle van minister en parlement staan. Het is voorts niet de bedoeling om in gebouwen te investeren.

Mevrouw Mieke Van Hecke waardeert de pogingen om het Limburgfonds te verantwoorden, maar herhaalt dat zonder duidelijke doelstellingen niet geïnvesteerd mag worden. Ze merkt op dat de argumenten van de heer Keulen ook van toepassing zijn op andere provincies. Ze wijst er ook op dat het totale pakket aan decretale middelen zal moeten toenemen, als het de bedoeling is dat alle kleinschalige initiatieven groeien tot ze voldoen aan de decretale subsidievoorwaarden. Als de minister daar niet in slaagt, zal Limburg na drie jaar immers terugvallen op het huidige niveau. Zoveel geld op zo'n korte periode kan geen mentaliteitswijziging bewerkstelligen en geen cultureel klimaat creëren dat een duurzaam effect zal hebben op het culturele leven in Limburg.

De heer Marino Keulen merkt op dat de situatie in Brugge vergelijkbaar is.

De heren Dany Vandenbossche en Jos Stassen wijzen erop dat het Brugse concertgebouw er nu een-

maal staat, en dus gefinancierd moet worden. De financiële middelen werden buiten de decreten om, en ad nominatim, in de begroting ingeschreven. De vorige minister van Cultuur kondigde de inschrijving van deze middelen trouwens persoonlijk en zonder overleg aan in zijn rede bij de opening van het concertgebouw.

Mevrouw Niki De Gryze betreurt dat er voorafgaand geen fundamentele discussie werd gevoerd in de commissie.

De heer Herman Lauwers vraagt de minister welk statuut deze middelen zullen krijgen. Hij vraagt zich af of het om een fonds of om subsidies gaat, aangezien de implicaties daarvan zeer verschillend zijn.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering de politieke beslissing heeft genomen om gedurende drie jaar 100 miljoen euro uit te trekken om topinitiatieven te organiseren die in Limburg eenzelfde creatieve scheppingsdrang kunnen realiseren in de kunsten- en podiumsector als in bijvoorbeeld Antwerpen of Gent. Deze middelen zullen niet in een fonds zitten, maar zullen subsidies zijn. Het gaat echter niet om een vrijgeleide. Deze middelen zullen steeds het voorwerp kunnen uitmaken van parlementaire discussies. Hij besluit dat er ook een beleidsnota zal komen met de titel 'Impulssubsidies voor duurzame culturele initiatieven'.

Mevrouw Van Hecke betwijfeld zeer sterk het duurzaam effect van het kunstmatig door de overheid aansteken van haarden voor ontwikkeling van creativiteit, waaraan het volgens collega Keulen in Limburg ontbreekt. Dat dergelijke creatieve laboratoria zich sedert eeuwen en overal ter wereld in grootsteden concentreren is een gegevenheid en heeft ook en vooral te maken met de aanwezigheid van kunstopleidingen.

De spreker meent ook dat de betrokkenheid van het Vlaams Parlement in de praktijk niet veel zal voorstellen. Ze zal al blij zijn als de minister de doelstellingen die hij heeft vermeld, in het reglement kan laten opnemen. Zij meent dat het Vlaams Parlement gewoon achteraf nog wat kritiek zal kunnen spuien op de manier waarop de middelen zijn besteed.

De heer Jos Stassen wijst erop dat de gewone parlementaire controlemiddelen ook hier van toepassing zullen zijn.

– *Internationaal cultuurbeleid*

Mevrouw Mieke Van Hecke herkent de hand van de minister in een aantal prioriteiten, onder meer over het cultuurbeleid in een geïntegreerd Vlaamse buitenlands beleid. Er was in het verleden trouwens een gezamenlijke bespreking met beide commissies over wat eigenlijk cultuurbeleid moet zijn : Vlaamse cultuur in het buitenland of cultuur als gangmaker voor het buitenlands imago van Vlaanderen. Zij is voorstander om een en ander te koppelen, maar denkt dat overleg met de minister van Buitenlands Beleid nodig is. Ze heeft de indruk dat de economische overwegingen bij hem primeren. De spreker wijst erop dat cultuur als gangmaker van het buitenlands beleid ook middelen genereert.

De spreker informeert ook naar eventuele afspraken met de minister van Buitenlands Beleid over het culturele aspect van de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap in Unesco, de Raad van Europa en de Europese Unie. De spreker verwijst ook naar de beleidsbrief, waar het stimulering van coproducties staat vermeld. Kan de minister hierover meer toelichting verstrekken ?

In de beleidsbrief is sprake van de Vlaams-Nederlandse samenwerking. Er staat dat het Europahuis zal gefinaliseerd worden in 2003. Wat houdt dat precies in ? Zal het ook operationeel zijn ? Zijn er kerntaken omschreven ? Ze vermoedt dat de verdediging van de Nederlandse taal er niet instaat. Dat is belangrijk. Er moet over worden gewaakt dat het Nederlands als wetenschapstaal blijft gebruikt worden. Zijn er al beheersformules ? Zo ja, welke ?

Er komt blijkbaar ook een impulsbeleid voor de kandidaat-lidstaten. Hoe wordt dat verder ingevuld ? Zijn er al denksporen ? Wordt er overlegd met minister Gabriels ? Gezien zijn ideeën acht ze het raadzaam het overleg te intensifiëren. Wat de culturele akkoorden betreft is er enkel een algemeen cijfer bekend. Kan de minister een overzicht geven van de verschillende akkoorden en de middelen daarvoor in 2002 en 2003 ?

De minister onderkent de waarde van het internationale culturele beleid. Er is echter een gesprek noodzakelijk met de minister bevoegd voor buitenlandse aangelegenheden. Nadien kunnen daarover vragen worden gesteld. De minister zal voldoende

aandacht blijven besteden aan de multilaterale fora.

– *Fonds Culturele Infrastructuur*

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert naar de reactie van de minister op de opmerking van het Rekenhof betreffende het Fonds Culturele Infrastructuur (*Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 16/1). De spreker meent dat het eenvoudigweg uitstellen van projecten geen recurrente besparing is, maar een eenmalige besparingstruuk die de lasten naar de volgende jaren verschuift. In de beleidsnota staat enkel een vastlegging voor 2002 voor de culturele infrastructuur ; over 2003 wordt gezwegen. Dat zegt genoeg. De spreker heeft ook vragen over de bijdrage die de Vlaamse overheid zal leveren aan de renovatie van de Koningin Elisabethzaal in Antwerpen ? Het verwondert de spreker ook dat er in 2003 een masterplan voor infrastructuur van het KMSKA zal opgemaakt worden. Dat bestaat immers al en ze raadt de minister aan er kennis van te nemen.

De heren Jo Vermeulen en Dany Vandenbossche vragen zich af of men het effect van de spreiding van investeringskosten wel altijd in de gaten heeft : dat bezorgt de instellingen zelf vaak extra kosten.

De minister erkent dat er reeds een masterplan bestaat voor het KMSKA, maar de prioriteiten en de fasering moeten nog worden bepaald. Er zijn ook nog andere dossiers, namelijk de Elisabethzaal in Antwerpen. Daarover worden momenteel informele gesprekken gevoerd. De wedstrijd voor het Muziekforum wordt betoelaagd.

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt of de minister geen gevaarlijke procedure hanteert door te stellen dat het goed is dat een aantal zaken uitgesteld kunnen worden zodat die middelen gebruikt kunnen worden om subsidies te verstrekken.

De minister stelt dat men problemen pas moet oplossen als die er zijn. Hij probeert wel om middelen uit het FFEU te bekomen.

– *Cultuurnet Vlaanderen*

De heer Jo Vermeulen wenst te vernemen in welke fase Cultuurnet Vlaanderen zich momenteel bevindt en wat de finaliteit ervan is. Zoveel mogelijk informatie toegankelijk maken voor zoveel mogelijk mensen wordt soms immers een finaliteit op zich, maar heeft dat ook enige relevantie ?

Mevrouw Mieke Van Hecke stelt voor om de vertegenwoordigers van Cultuurnet Vlaanderen uit te nodigen op een hoorzitting om hen te vragen welke doelstellingen en timing zij hanteren.

De heer Jos Stassen, voorzitter, neemt deze suggestie mee voor de jaarplanning 2003 van de commissie.

Een databank voor cultuur ontwikkelen, betekent voor de minister niet dat alle informatie bij iedereen moet toekomen. Het komt er veeleer op aan dat de geïnteresseerden actief de informatie kunnen verzamelen die ze zoeken. Er is nood aan een aantal afspraken inzake ‘best practices’ inzake publiekswerking. De sectoren moeten samen een kenniscentrum oprichten, maar helaas blijft iedereen enkel zijn eigen realisaties verdedigen.

2.7. Programma 72.10 – Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert naar de stand van zaken betreffende een beheersovereenkomst met het Vlaams Audiovisueel Fonds. Zij dringt erop aan dat het parlement vooraf inzage krijgt in dergelijke overeenkomsten.

Mevrouw Niki De Gryze informeert waarom er door het fonds naast het ondersteunen van de productie, ook geen aandacht wordt gegeven aan de promotie van films.

De heer Jo Vermeulen steunt de vraag naar inzage in de beheersovereenkomst met het VAF. Hij meent eveneens dat het fonds meer initiatieven moet ontwikkelen dan enkel de steun aan producties. De discussie over het Steunpunt wordt hier zeer concreet : wat is de zin ervan, en wat is de relatie tussen het Steunpunt en het VAF ?

De minister deelt mee dat het in de audiovisuele sector tot een taakafbakening kwam tussen het VAF en het steunpunt Initiatief Audiovisuele kunsten (IAK). Zij sloten daarover een protocolovereenkomst af, al is dat nog niet geformaliseerd. Het VAF subsidieert creatie, promotie en opleiding, terwijl het IAK organisaties ondersteunt die zorgen voor spreiding, educatie en bewustmaking. Het is wel jammer dat ze niet samen konden ondergebracht worden in de Bijloke te Gent. Thans zitten ze verspreid over Gent en Brussel.

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming

3.1. Decreetsbepalingen

Artikel 14 (pr. 45.10, 45.20, 45.30, 45.40 en 45.50 en 72.10)

Artikelen 54, 70, 85, 105, 106, 110 en 134

De aan de commissie toegewezen onderdelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

3.2. Begrotingstabel

AFDELING I

Programma 45.10 – Jeugd en Sport

Het programma 45.10 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Programma 45.20 – Volksontwikkeling en bibliotheken

– *Basisallocatie 1220 (Uitgaven voor o.a. adviesorganen)*

Mevrouw Mieke Van Hecke dringt aan op een aanpassing van de vergoedingen voor de leden van adviesorganen en de beoordelingscommissies. Ondanks de zorg waarmee deze deskundigen zich van hun opdracht kwijten, zijn hun vergoedingen immers zeer schamel. Deze vraag wordt ieder jaar gesteld, en telkens worden toezeggingen gedaan. Die beloften worden echter nooit uitgevoerd.

De minister onderkent het probleem. Het feit dat de regering niet voorziet in een behoorlijke honorering beschouwt hij als een vorm van profitariaat. Hijzelf is in deze kwestie trouwens aangeduid als coördinerend minister. Hij vraagt zich echter af of het zinvol is om veranderingen door te voeren op een moment dat er inzake Beter Bestuurlijk Beleid, adviesraden en strategische raden, tal van zaken op stapel staan. Bovendien zou het optrekken van de vergoedingen naar een aanvaardbaar niveau belangrijke meerkosten opleveren gezien het grote aantal adviesraden. De minister hoopt dat er binnen de begroting voor 2004 de nodige budgettaire ruimte zal gevonden worden voor een definitieve oplossing.

Mevrouw Van Hecke vraagt dat er prioriteit zou worden gegeven aan de leden van de beoordelingscommissies. Hun inzet is immers groter dan die van de – overigens zeer verdienstelijke – adviescommissies, waarin veel leden zetelen om professionele redenen.

– *Basisallocatie 1222 (Voorbereidingskosten hervorming sociaal-cultureel werk)*

Mevrouw Mieke Van Hecke stelt vast dat dit geld oorspronkelijk bestemd was voor de coördinatoren van de toekomstige regionale volkshogescholen. Ze vraagt zich af hoe men dat geld wil gebruiken en of er nog voldoende middelen zullen zijn voor de overgangsperiode naar het nieuwe decreet ?

De minister antwoordt dat er voldoende middelen zijn voorzien, vermits een bedrag van 30 miljoen frank werd uitgetrokken. Er komt geen verandering in de doelstellingen tot de formatie, die zal vastgelegd worden in 2004 indien het decreet wordt gerealiseerd. Op dat ogenblik worden deze middelen toegevoegd aan de reguliere middelen voor het sociaal-cultureel werk.

– *Basisallocatie 33.03 – Subsidie Vlaams Centrum voor Amateurkunsten*

Een amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet (*Parl. St.* Vl. Parl. 2000-2001, nr. 15/4, amendement nr. 5) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.20 “133.492 duizend euro” te brengen op “133.592 duizend euro”. Dit is een verhoging met 100 duizend euro.

Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 33.03 het niet-gesplitste krediet van “5.386 duizend euro” te brengen op “5.486 duizend euro”. Zo wensen de indieners een onterechte subsidievermindering voor de projectenregeling binnen het amateurkunstendecreet van 22 december 2000 recht te zetten. De oorspronkelijke projectsubsidiepot werd vorig jaar (omwille van budgettaire redenen) via het programmadecreet reeds gehalveerd van de decretaal ingeschreven 25 miljoen frank naar minimum 12,5 miljoen frank, maar door de bepalingen in het programmadecreet bij de begroting 2003 zal de Vlaamse regering voortaan kunnen bepalen hoeveel deze projectsubsidie-enveloppe bedraagt. Dit zal concreet betekenen dat slechts het “restbedrag” van het decreet, na uitbetaling van de basissubsidies, in deze projectpot terecht zal komen (in 2003 vermoedelijk 8 miljoen). Dit is een belachelijk klein bedrag om te verdelen en het is vooral woordbreuk t.o.v. een sector die

veel inspanningen heeft gedaan om het pas twee jaar oude decreet in te voeren, daarbij vooral overtuigd door de extra middelen die eraan werden gekoppeld en in het vooruitzicht werden gesteld.

Het amendement nr. 5 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– *Basisallocatie 33.13 – Subsidie Vlaamse Federatie voor Forensisch Welzijnswerk*

Een amendement nr. 6 van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet (stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.20 van "133.492 duizend euro" te brengen op "133.542 duizend euro". Dit is een verhoging met 50 duizend euro)

De indieners stellen dat in basisallocatie 33.13 het niet-gesplitste krediet van "208 duizend euro" op "258 duizend euro" moet worden gebracht. De Vlaamse Gemeenschap heeft immers een verantwoordelijkheid voor de dienstverlening aan gedetineerden en hun nabestaanden, conform de wet van 8 augustus 1980 en het samenwerkingsakkoord tussen de staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake hulp- en dienstverlening aan gedetineerden van 28 februari 1994, gewijzigd op 7 juli 1998. Tot tweemaal toe heeft het "Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke Vernedering of Bestraffing" een kritisch rapport over de situatie van gedetineerden in de Belgische gevangenissen uitgebracht.

Gezien de noodzakelijke integrale benadering, is het volgens de indieners aangewezen dat het sociaal-cultureel en cultureel aanbod verder uitgebouwd wordt in elke gevangenis of ten minste op het huidige niveau kan behouden worden. Deze beperkte budgetverhoging moet dit mogelijk maken

Het amendement nr. 6 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– *Basisallocatie 33.22 – Subsidies aan diverse organisaties van het openbaar bibliotheekwerk*

Een amendement nr. 7 van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.20 van "133.492 duizend euro" te brengen op "133.992 duizend euro". Dit is een verhoging met 500 duizend euro.

De indieners wensen met dit amendement in basisallocatie 33.22 het niet-gesplitste krediet van "4.931 duizend euro" te brengen op "5.431 duizend euro". Zo wensen de indieners een onterechte subsidievermindering voor het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken (VCOB) recht te zetten. Deze aanzienlijke vermindering van de dotatie is eigenlijk een eenzijdige contractbreuk en een overtreding van de beheersovereenkomst, want die bevat duidelijke wederzijdse opdrachten en daaraan gekoppelde (financiële) engagementen.

Deze dotatievermindering zou resulteren in een drastisch en onaanvaardbaar terugschroeven van de werking van het VCOB wat door de overheid kan geïnterpreteerd worden als het niet nakomen van de beheersovereenkomst door het VCOB.

Het amendement nr. 7 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

– *Basisallocatie 35.50 – Subsidie aan de stichting De Brakke Grond*

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt waarom er in de begrotingscontrole 2002 een bedrag van 35.000 euro ingeschreven stond voor de aanwerving van een directeur en dat bedrag in de begroting van 2003 opgetrokken is tot 50.000 euro.

De minister wijst er op dat de subsidie in 2002 maar een voor een half jaar gold.

– *Basisallocatie 33.23 – Subsidie aan het steunpunt voor gemeentelijk cultuurbeleid*

Een amendement nr.8 voorgesteld door de Vlaamse regering (Stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.20 van "133.492 duizend euro" te brengen op "133.458 duizend euro". Dit is een verlaging met 34 duizend euro).

De minister wenst in basisallocatie 33.23 het niet-gesplitste krediet "794 duizend euro" terug te brengen op "760 duizend euro", om de decretaal voorziene subsidie van 84.500 euro voor de leden van de Vereniging voor Vlaamse Cultuurcentra te kunnen financieren. De subsidie aan het steunpunt voor gemeentelijk cultuurbeleid (Cultuur Lokaal) wordt navenant verminderd.

Dit amendement is verbonden met amendement nr. 9 op ba. 43.22.

Het amendement nr. 8 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

– *Basisallocatie 43.22 – Subsidies aan de leden van de vereniging voor Vlaamse Cultuurcentra*

Mevrouw Mieke Van Hecke stelt vast dat voor de subsidies voor het VVC, maar 51.000 euro ingeschreven staat, terwijl decretaal een bedrag van 84.500 euro is vastgelegd.

Dit heeft volgens de minister te maken met een aantal wisselingen qua werkgeversschap en daaruit voortvloeiende overeenkomsten inzake terugbetalingen. Om dit te regelen zal een amendement worden ingediend.

Een amendement nr. 9 voorgesteld door de Vlaamse regering (stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.20 van "133.492 duizend euro" te brengen op "133.526 duizend euro". Dit is een verhoging met 34 duizend euro.

Met dit amendement willen de indieners in basisallocatie 43.22 het niet-gesplitste krediet van "51 duizend euro" brengen op "85 duizend euro".

Voor de toelichting bij dit amendement verwijzen de indieners naar de motivatie bij amendement nr. 8, onder b.a. 33.23.

Het amendement nr. 9 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Het geamendeerde programma 45.20 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Programma 45.30 – Beeldende Kunst en Musea

– *Basisallocatie 31.01 – reproductiefonds Vlaamse Musea*

De heer Dany Vandenbossche informeert hoe de samenwerking tussen het Reproductiefonds en de koepel van de musea precies geregeld is.

De minister verduidelijkt dat het Reproductiefonds een nieuwe start genomen heeft. De samenwerking uit zich vooral in het feit dat de verantwoordelijken van de betrokken musea mee in de raad van bestuur van het Reproductiefonds zitten. Zij hopen zo vlug mogelijk een directeur te kunnen aanstellen, omdat die functie, zelfs na drie jaar intens zoeken, niet ingevuld werd. De link is dat de voorzitter van de raad van bestuur, de heer Walter Ricard, voor het Groeningemuseum tevens de discussie volgt rond de koepel. Ook de twee andere musea uit Gent en Antwerpen zijn in de raad van bestuur vertegenwoordigd.

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat in programma 45.30 veel geld verdeeld wordt zonder decretale basis. Zij hoopt dat dit spoedig zal opgevangen worden.

– *Basisallocatie 3303 – privaatrechtelijke archieven*

Mevrouw Mieke Van Hecke wenst duidelijkheid over de beschikbare middelen : er werd zo veel verschoven en gehergroepeerd dat er verwarring ontstaat. Volstaat het huidige budget om de afspraken na te komen ? Bij het decreet inzake de Kleurenarchieven staat ook een regularisatie van de DAC-ers ingeschreven, hoewel die beter zou opgenomen zijn bij de andere regularisaties. De spreker kan onmogelijk uitmaken of er al dan niet genoeg middelen zijn om deze regularisatie effectief uit te voeren.

De minister verduidelijkt dat het hier gaat om een optelling van alle verspreide allocaties die daarmee te maken hadden. Dat bedrag werd verhoogd met het bedrag dat in de groeitabel voor de Kleurenarchieven voorzien was. Het bedrag voor de DAC-ers is hier nog niet in opgenomen, maar staat nu nog bij de algemene middelen. Er werd afgesproken dat bij de eerste begrotingscontrole deze middelen gewoon zouden overgeheveld worden. Het geld is er dus wel degelijk, maar staat nog op de algemene allocatie.

Het feit dat de regularisaties hier werden opgenomen, heeft volgens de minister te maken met de vraag van de Archieven naar hooggekwalificeerde wetenschappelijke medewerkers. Om te kunnen ontsnappen aan de regels met betrekking tot de indienstneming van relatief laaggeschoolde werknemers heeft men beslist de weddesubsidie toe te kennen in een enveloppe. Zo kan qua kwalificatie van werknemers vrij beslist worden naargelang de behoefte.

– *Basisallocatie 74.80 (Aankoop hedendaagse kunst, restauratie en conservatie werken opgenomen in inventaris)*

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat deze basisallocatie vroeger bedoeld was voor de uitvoering van het decreet 'Erfgoed topstukken', en informeert waarom deze wijziging van de benaming plaatsvond, en of het inderdaad enkel nog het aankopen van hedendaagse kunst betreft.

De minister verklaart dat het gaat om aankoop en onderhoud van de eigen collectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het topstukkendecreet staat nog altijd bij het FFEU.

Ter stemming voorgelegd wordt programma 45.30 aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Programma 45.40 – Muziek, Letteren en Podiumkunsten

– *Basisallocatie 33.29 – subsidies aan vzw deSingel*

Uit het werkbezoek van de commissie aan deSingel is volgens de heer Dany Vandenbossche duidelijk gebleken dat de middelen van dit cultuurhuis – ondanks de goede betoelaging – niet volstaan. Dat heeft niet alleen met de groei van de personeelskosten te maken, maar ook en vooral met de snelle stijging van de uitkoopsommen, die verband houdt met de marktmechanismen waaraan men onderhevig is. Op die markt spelen immers niet alleen de gesubsidieerde, maar ook de commerciële instellingen een rol.

Op de vraag van de heer Dany Vandenbossche en mevrouw Mieke Van Hecke of de minister rekening zal houden met de noodkreten over de financiële toestand van deSingel, antwoordt de minister bevestigend.

– *Basisallocatie 33.42 – Subsidies aan het Koninklijk Ballet van Vlaanderen*

Een amendement nr. 10 van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet (stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.40 van "107.516 duizend euro" te brengen op "108.156 duizend euro". Dit is een verhoging met 640 duizend euro.

De indieners wensen met dit amendement in basisallocatie 33.42 het niet-gesplitste krediet van "5.689 duizend euro" te brengen op "6.329 duizend euro", en zo een onterechte subsidievermindering voor het Koninklijk Ballet van Vlaanderen rechtzetten. Deze aanzienlijke vermindering van de dotatie is volgens de sprekers een eenzijdige contractbreuk en een overtreding van de beheersovereenkomst want die bevat duidelijke wederzijdse opdrachten en daaraan gekoppelde (financiële) engagementen.

Deze dotatievermindering zou resulteren in een drastisch en onaanvaardbaar terugschroeven van de werking van het Koninklijk Ballet wat door de overheid kan geïnterpreteerd worden als het niet nakomen van de beheersovereenkomst door het KBVV. Pas na het voeren van een grondige evaluatie en het opstellen van een nieuwe beheersovereenkomst kan volgens de sprekers een beslissing worden genomen over de financiering van een dergelijke belangrijke Vlaamse culturele instelling.

Het amendement nr. 10 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

– *Basisallocatie 41.02 – Dotatie Vlaams Fonds voor de Letteren*

Mevrouw Mieke Van Hecke sluit zich aan bij de kritiek die het Vlaams Fonds voor de Letteren heeft geuit op de onrechtmatige vermindering van zijn middelen. Deze vermindering die vorig jaar werd doorgevoerd, wordt bestendigd, terwijl de verantwoording daarvoor niet bestemd was voor recurrent gebruik. De spreker kondigt aan een amendement in te dienen om het Fonds voor de Letteren te spijzen met middelen uit het zogenaamde Limburgfonds.

Een amendement nr. 11 van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet (stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.40 van "107.516 duizend euro" te brengen op "108.263 duizend euro". Dit is een verhoging met 747 duizend euro.

Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 41.02 het niet-gesplitste krediet van "3.028 duizend euro" op "3.775 duizend euro" te brengen, om zo een onterechte subsidievermindering voor het Vlaams Fonds voor de Letteren recht te zetten. Deze aanzienlijke vermindering van de dotatie is volgens de sprekers eigenlijk een eenzijdige contractbreuk en een overtreding van de beheersovereenkomst want die bevat duidelijke wederzijdse opdrachten en daaraan gekoppelde (financiële) engagementen.

Deze dotatievermindering zou volgens de sprekers resulteren in een drastisch en onaanvaardbaar terugschroeven van de werking van het Vlaams Fonds voor de Letteren wat door de overheid kan geïnterpreteerd worden als het niet nakomen van de beheersovereenkomst door het VFL. Bovendien betekent deze dotatievermindering dat Vlaanderen zijn afspraken met Nederland niet nakomt om in de loop van deze legislatuur het VFL-budget op een vergelijkbaar niveau te brengen met het Nederlandse Fonds voor de Letteren.

Het amendement nr. 11 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

Het programma 45.40 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Programma 45.50 – Algemeen Cultuurbeleid

– *Betoelaging van de tentoonstelling 700 jaar Perzische Kunst*

Mevrouw Niki De Gryze vraagt de minister waarom de vernieuwende tentoonstelling 700 jaar Perzische Kunst, die plaatsvond in de Sint-Pietersabdij te Gent, niet werd betoelaagd.

De minister antwoordt dat er een herziening is gebeurd voor deze schitterende tentoonstelling en dat hiervoor ongeveer 75.000 euro werd ingeschreven.

– *Nieuw reglement inzake internationaal cultuurbeleid*

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot het aangepast reglement op het internationaal cultuurbeleid. Minister Anciaux had in mei 2002 gezegd dat in de loop van oktober 2002 een aangepast reglement zou worden voorgesteld.

De minister antwoordt dat het reglement inderdaad werd aangepast en dat hij zal worden overgezonden. In het nieuwe reglement dat ook via internet opvraagbaar is, wordt een onderscheid gemaakt tussen amateur- en professionele kunsten. Inzake deze materie zullen in de loop van 2003 nog beleidsinitiatieven volgen.

– *Basisallocatie 12.30 – Samenwerking met de Franse Gemeenschap*

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat de middelen die hier worden ingeschreven, nieuw zijn. Zij vraagt de minister of er een gelijkaardige input is vanwege de Franse Gemeenschap, en merkt op dat de Vlaamse projecten in het PSK – die een zeer grote waarde hebben en zeker financiële ondersteuning verdienen – niet onder deze titel thuishoren.

De minister antwoordt dat het klimaat nog niet rijp is voor het afsluiten van een samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap, maar dat de vroeger belgicistische houding van de leiding van het PSK gelukkig wel veranderd is. Hij verduidelijkt dat deze basisallocatie bestemd is voor eventuele verplichtingen die resulteren uit culturele afspraken die worden gemaakt met de Franse Gemeenschap.

Mevrouw Van Hecke blijft erbij dat de titel de lading niet dekt. Zij stelt voor om deze basisallocatie te behouden voor allerhande samenwerkingsvormen met de Franse Gemeenschap en om in een nieuwe basisallocatie te voorzien voor de Vlaamse projecten in het PSK.

De minister beaamt dat in een volgende begroting beter van een andere formulering gebruikgemaakt kan worden.

– *Basisallocatie 33.13 – Subsidies voor grote culturele evenementen*

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt de minister welke grote culturele evenementen er op dit moment zijn.

De minister verwijst naar het project 2003 Beaufort, een project rond moderne kunst aan zee. Er is nog sprake van twee andere projecten, maar de minister betwijfelt of deze nog in de begroting van 2003 zullen kunnen worden ingeschreven.

– *Basisallocatie 33.16 Allerhande subsidies in het kader van het VIA*

Mevrouw Mieke Van Hecke heeft vragen bij de DAC-regularisaties en de aanwending van de VIA-kredieten. Ze vraagt of de stijging van de middelen voldoende zal zijn om het social-profit-akkoord uit te voeren. Ze spreekt haar begrip uit voor de beslissing om mensen die al lang in een DAC-statuut zitten, te regulariseren, maar is van mening dat er nog steeds nood bestaat aan een vorm van sociale tewerkstelling. In de culturele sector is immers ook plaats voor niet-gediplomeerde mensen.

De minister stelt dat er nog regels komen voor de afvloeiingen en ontslagen bij regularisaties. Voor de landelijk erkende organisaties is er al overlegd met de sociale partners. De mensen zullen afkomstig zijn uit een aantal doelgroepen. Het kabinet wou hieronder ook laaggeschoolden vermelden, maar dat voorstel werd niet aanvaard. Het is de bedoeling dat ook op te nemen in de algemene reglementering.

Hooggeschoolden worden al gesubsidieerd door de decreten, zelfs als het gaat om enveloppefinanciering. Het is belangrijk om de tewerkstellingsprogramma's, waarbij ex-DAC-ers of hun vervangers voor 100 procent gesubsidieerd worden, te onderscheiden van de enveloppefinanciering in het cultuurdecreet. Men moet opletten voor concurrentie. Het is vooral de tweede groep die afkomstig is van de doelgroep.

– *Basisallocatie 33.19 – Impulsbeleid voor duurzame culturele initiatieven in Limburg*

Een amendement nr. 12 van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Bart De Smet (stuk 15/4) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor programma 45.50 van "61.338 duizend euro" te brengen op "58.838 duizend euro". Dit is een verlaging met 2.500 duizend euro.

Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 33.19 het niet-gesplitste krediet van "2.500 duizend euro" te brengen op "0 duizend euro", om de onterechte subsidievermindering voor het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en het Vlaams Fonds voor de Letteren te compenseren binnen de cultuurbegroting.

De indieners stellen dat het absoluut niet duidelijk is waarom er zoveel geld moet besteed worden aan zogenaamd duurzame culturele projecten in Limburg en hoe men dit geld zal besteden. De verantwoording in de toelichting is bovendien contradictorisch met de toelichting in de beleidsbrief voor 2003, wat vermoedens doet rijzen over het improvisatorisch karakter van deze maatregel.

Het amendement nr. 12 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– *Basisallocatie 51.07 – Vereffening sociaal passief van de oude opera*

De heer Jos Stassen vraagt wanneer basisallocatie 51.07, de vereffening van de Maatschappij voor de Opera van Vlaanderen, zal wegvallen.

De minister vreest dat het nog tenminste 30 jaar zal duren.

De heer Dany Vandenbossche deelt mee dat er nog een aantal gerechtszaken lopen. De vereffening van de intercommunale en de VZW VLOSS reikt immers verder dan het pensioen van de voormalige personeelsleden. Een aantal mensen hebben immers pensioenrechten opgebouwd binnen die instellingen. Voor de VZW gaat het slechts over één persoon.

Het programma 45.50 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 onthoudingen.

– *Programma 72.10 – Filmbeleid en Audiovisuele Cultuur*

Het programma 72.10 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

AFDELING III

DAB Kasteel van Gaasbeek

DAB Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA)

DAB Landcommanderij Alden Biesen

De begrotingen van deze DAB's worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 11 stemmen.

DEEL II : MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, bij de beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie, beleidsprioriteiten 2002-2003.

1.1. Algemeen

De minister wijst erop dat het Vlaams erfgoed voor een groot stuk mee onze culturele identiteit bepaalt Het cultureel, archeologisch en landschappelijk patrimonium dat ons omringt, draagt immers – zichtbaar of onzichtbaar – onze geschiedenis in zich mee, en definieert daardoor onze identiteit.

Nadat in het voorgaande decennium een inhaalbeweging werd afgerond inzake inventarisatie en bescherming, levert de erfgoedzorg de laatste jaren een actieve bijdrage tot het verhogen van de kwaliteit van onze leef-, woon- en werkomgeving.

Deze positieve effecten gaan niet onopgemerkt aan de burger voorbij en verantwoorden aldus de geleverde inspanningen. Een Vlaming is terecht trots wanneer zijn erfgoed wordt geherwaardeerd of opnieuw tot leven gebracht en toont oprecht belangstelling.

De minister wil dan ook graag de voornaamste realisaties van dit jaar toelichten, samen met de beleidsopties voor het jaar 2003, die in de beleidsbrief trouwens meer uitvoerig worden toegelicht.

1.2. Monumenten en Landschapszorg

– *Hervormingen*

In 2002 vierde de Afdeling Monumenten en Landschappen haar dertigste verjaardag. In die afgelopen dertig jaar is de monumenten- en landschapszorg voortdurend geëvolueerd en uitgegroeid tot een relevante maatschappelijke sector.

Opdat het beleidsveld van het onroerend erfgoed zijn belangrijke maatschappelijke rol verder maximaal zou kunnen vervullen, werd in 2002 een ingrijpende hervorming ingezet die in 2003 zal worden gefinaliseerd. Waar de bescherming en het beheer van het monumentale en landschappelijke erfgoed tot nu toe werd behartigd door de Afdeling Monumenten en Landschappen, krijgt deze dienst er nu ook de zorg voor het archeologisch erfgoed bij. Deze samensmelting met het 'Instituut voor het Archeologisch Patrimonium' (IAP) zal er toe bijdragen dat, waar vanuit de Afdeling Monumenten en Landschappen de nadruk vooral op beheer en behoud lag en vanuit het IAP meer het accent op onderzoek werd gelegd, de nieuwe werking een meer geïntegreerde aanpak van het erfgoed mogelijk maakt. Praktisch gebeurt deze integratie door de samensmelting van het kenniscentrum van de Afdeling met het IAP tot "Bron" of het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, met als kerntaak maximaal bij te dragen tot het verspreiden en verwerven van informatie op het vlak van archeologie, monumenten- en landschapszorg. Voor deze hervorming werd trouwens ondertussen een ontwerp van decreet bij het Vlaamse parlement ingediend.

– *Nood aan een betere communicatie*

Om het maatschappelijk draagvlak voor het onroerende erfgoedzorg te blijven garanderen en uit te breiden is communicatie rond deze erfgoedzorg onmisbaar geworden. Volgende jaar worden een reeks geactualiseerde brochures verwacht in verband met de nieuwe restauratiepremieregeling, de onderhoudspremieregeling, de landschapspremieregeling, de fiscus, de archeologische monumentenzorg evenals een nieuwe uitgave van de gecoördineerde wet-, decreet- en regelgeving.

Een blijvende waarde is het tijdschrift “M&L” dat in 2002 zijn 20-jarig bestaan vierde. Een andere – steeds belangrijker wordende – communicatiepeiler van het onroerende erfgoedzorg is de website van de Afdeling Monumenten en Landschappen (www.monument.vlaanderen.be). De webstek werd in 2002 met het segment archeologisch erfgoed uitgebreid. In 2003 worden nog twee nieuwe thema's uitgewerkt : de orgelsite en een site rond architect Renaat Braem, en moderne architectuur in Vlaanderen.

Open Monumentendag blijft de hoogdag in de publiekswerking rond onroerende erfgoedzorg. In 2003 zal de grondstof 'steen' de rode draad doorheen de Open Monumentendag zijn, en zal er bewust gestreefd worden naar een verbreding van het onderwerp, namelijk ook naar landschappen en archeologie toe.

De “Prijs Vlaams Monument” werd dit jaar verruimd, niet alleen met een grotere prijzenpot en met provinciale winnaars, maar ook naar inhoud : het toepassingsgebied werd verruimd tot de landschapszorg en de archeologie. Dat deze verruiming op veel bijval kon rekenen werd duidelijk naar aanleiding van de bekendmaking van de winnaar 2002 : het project "Bos ’tEname".

– *Inventarisatie- en beschermingsbeleid*

De inhaalbeweging die inzake inventarisatie van het bouwkundig erfgoed sinds het begin van deze legislatuur werd ingezet, is inmiddels op kruissnelheid gekomen. De inventarisatie voor de provincie Vlaams-Brabant is reeds voltooid ; de inventaris van de provincies Antwerpen en Limburg zal worden afgerond in 2003. Deze voor Oost-Vlaanderen in 2004. Gelet op de aanzienlijke achterstand wordt voor West-Vlaanderen als einddatum 2008 voorop gesteld. In deze provincie wordt de inventaris echter meer dan ooit meteen aan de beschermingen gekoppeld, zodat zij in 2008 op het vlak van beschermingen even ver zal staan als de andere provincies.

In 2003 zal verder werk worden gemaakt van een aantal thematische inventarissen rond thema’s zoals orgels, historische parken en tuinen, kerkgebouwen in neostijlen en specifiek voor West-Vlaanderen rond de relicten van de vlasnijverheid en deze van de Eerste Wereldoorlog.

De inhaalbeweging inzake inventarisatie werd vanaf 1999 ook onvoorwaardelijk verbonden aan een versneld beschermingsbeleid. Dankzij dit geactiveerd beschermingsbeleid is het aantal beschermde monumenten inmiddels (in 2001) gestegen tot 7086 monumenten. In de eerste helft van dit jaar

werd de beschermingsprocedure afgerond voor 434 items en ingezet voor 198 items.

Naast deze gebiedsgebonden beschermingen werden ook een aantal thematisch gegroepeerde beschermingsprocedures ingezet zoals voor het oeuvre van architect Renaat Braem, orgels in de provincie Limburg en pastorieën in de kantons Aalst en Oudenaarde… Dit beschermingsbeleid zal in 2003 onverminderd verder gezet worden.

– *Onderhoud van monumenten*

Inzake het onderhoud van zijn monumentaal patrimonium volgt Vlaanderen duidelijk de richtlijnen op van het Charter van Venetië, het internationale basishandvest inzake monumentenzorg uit 1964, dat het belang van het regelmatig onderhoud van monumenten als essentiële voorwaarde voor hun behoud aangestipt.

In Vlaanderen zijn er voor het onderhoud van beschermde gebouwen twee instrumenten, namelijk de onderhoudspremie en de expertise van de Monumentenwacht. De verslagen en onderhoudsdraaiboeken, opgesteld door de Monumentenwacht vormen een ideale basis voor een project dat in 2003 van start zal gaan. Op basis van een gedegen planning zullen voor een aantal monumenten onderhoudscontracten worden afgesloten met uitvoerders van onderhoudswerken, die dan gefinancierd kunnen worden met een onderhoudsenveloppe. Deze enveloppen moeten voor grote monumenten tevens het administratieve werk – dat het aanvragen van de jaarlijkse onderhoudspremie met zich meebrengt – in belangrijke mate verlichten.

– *Restauratiebeleid*

Wanneer restauratieve ingrepen onafwendbaar zijn, is het zaak te waken over de kwaliteit van de restauratie. De restauratiepremieregeling werd in 2002 dan ook aangepast, waarbij de klemtoon ligt op de kwaliteitsbewaking. De pijlers waarop dit beleid steunt zijn de selectie van de ontwerper enerzijds en de selectie van de uitvoerder anderzijds.

In 2002 werd tevens gestart met de restauratie-enveloppes. Voor belangrijke monumenten die een grootschalige restauratiecampagne in het vooruitzicht hebben, wordt een termijnplanning opgesteld. Deze planning laat een spreiding van de budgetten toe. In 2002 werd volgens dit principe gestart met de restauratie van onder meer de Antwerpse kathedraal, de basiliek van Halle en de Sint-Martinuskerk van Aalst. Voor volgend jaar wordt dit project uitgebreid. Het dossier voor de restauratie van de Gentse Sint-Baafskathedraal is nagenoeg afgerond. Het zal in 2003 worden ingeschreven als lange termijnproject in het enveloppesysteem.

In 2003 zal er tevens werk worden gemaakt van een typebestek voor restauratieopdrachten. Uit deze *richtlijnen* – want alle situaties in kaart brengen is in dit geval onmogelijk – kan dan voor elke nieuwe restauratieopdracht een bestek op maat gedistilleerd worden. Een eerste versie zal nog in 2003 via de webstek www.monument.vlaanderen.be bekend worden gemaakt.

In 2003 zal de afdeling Monumenten en Landschappen bijzondere aandacht besteden aan het uitwerken van beheersovereenkomsten inzake monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen, en dit in samenspraak met de betrokken partners en dus in de eerste plaats de gemeenten. Het doel van deze beheersovereenkomsten bestaat erin de betrokken gemeenten de mogelijkheid te bieden om mee vorm te geven aan dit beheer en, zelf – en dit op basis van voorschriften opgenomen in beheerscontracten – advies aan de betrokken eigenaar te verstrekken.

Met het decreet van 29 maart 2002, werd de basis gelegd voor de bescherming en het beheer van het varend erfgoed gelegd. In 2003 zal voor een eerste selectie van waardevolle varende monumenten de beschermingsprocedure ingezet worden. Tevens zal werk gemaakt worden van de vereiste uitvoeringsbesluiten teneinde dit decreet – wat het beheersluik betreft – operationeel te maken.

Voor het werelderfgoed heeft de Vlaamse regering in 2002 de indicatieve lijst voor Vlaanderen geactualiseerd. Hierbij werden een aantal sites op deze lijst ingeschreven. Het betreft “de historische kern van Antwerpen, van de Schelde tot de oude omwalling van omstreeks 1250”, “de middeleeuwse kern of de Kuip van Gent”, “de Westhoek, relicten van de Eerste Wereldoorlog”, “het museum Plantin-Moretus te Antwerpen”, en ten slotte “Leuven, universiteitsgebouwen, een zes eeuwen oude aanwezigheid in de historische binnenstad". In 2003 zal voor deze sites een inhoudelijk onderbouwd dossier opgesteld worden met het oog op een definitieve inschrijving op de lijst van het werelderfgoed.

– *Landschapszorg*

Op 20 oktober 2000 keurde de Raad van Europa in Firenze de landschapsconventie goed, die mee door België werd ondertekend. In heel Europa bestaat immers een groeiende tendens om de identiteit van

landschappen te gaan bewaren en herstellen. In Vlaanderen overheersen de historische cultuurlandschappen, wat ertoe leidde het cultuurhistorisch aspect te nemen als uitgangspunt voor het beleid. Daarnaast werd op Europees vlak het belang aangevoeld van de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening. Het voorontwerp van decreet houdende instemming met het europees landschapsverdrag zal binnenkort voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

De bestaande wetgeving betreffende de landschapszorg kan verbeterd worden om deze nieuwe, waardevolle tendensen op Europees niveau te kunnen opvolgen. Deze vaststelling liet de nood voelen aan een decreet 'Erfgoedlandschappen'. Dit decreet werd in de loop van 2002 uitgewerkt en in juli 2002 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. De adviezen van SERV en MiNa-raad worden momenteel verwerkt. Indien het decreet in de loop van 2003 goedgekeurd zou worden, kan met de toepassing ervan nog dat zelfde jaar van start worden gegaan.

Nieuw voor de landschapszorg wordt dan het behoud van erfgoedlandschappen, via de tussenstap “aanduiding van ankerplaatsen”. Globaal gezien zijn de erfgoedlandschappen (of ankerplaatsen) zoals opgenomen in de landschapsatlas de meest waardevolle landschappen. Enerzijds is het de bedoeling door algemene decretale voorschriften een juridisch kader te scheppen voor het behoud van en de zorg voor de landschapskenmerken en landschapswaarden van ankerplaatsen en erfgoedlandschappen. Anderzijds moet de aanduiding van de ankerplaatsen medebepalend zijn voor het behoud van die kenmerken en waarden bij het opstellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen die geheel of gedeeltelijk in ankerplaatsen gelegen zijn. Vanaf de opname in de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden deze ankerplaatsen erfgoedlandschappen genoemd. Op die manier wordt een integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening voorgestaan. In 2003 zullen de uitvoeringsbesluiten m.b.t. schaderegeling en de voorlopige aanduiding van ankerplaatsen worden voorbereid.

Daarnaast zal de Afdeling Monumenten en Landschappen in het kader van de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening verder actief meewerken aan de afbakening van de tweede fase van het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk). Zo wordt er zorg voor gedragen dat de landschapswaarden vertaald worden in de ruimtelijke plannen voor het buitengebied en wordt de afdeling actief betrokken bij dit belangrijke administratieoverschrijdende project.

Eind december 2001 werd het landschapsdecreet van 1996 gewijzigd. In uitvoering hiervan zullen vanaf 2003 de aanvullende subsidies voor de kleine landschapselementen in de relictzones worden uitgekeerd in uitvoering van beheersovereenkomsten in het kader van het Programma voor Plattelandsontwikkeling.

De werking van de regionale landschappen komt ondertussen op kruissnelheid, waarbij de landschapsanimatoren en de landschapsteams effectief op het terrein werkzaam zijn. In 2003 zullen 9 regionale landschappen betoelaagd worden. Regionaal Landschap Houtland zal in 2003 voor het eerst betoelaagd worden voor een werking inzake algemene landschapszorg.

Ook van de integratie van het luik landschapszorg in de milieuconvenant 'Samenwerkingsovereenkomst Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling', een initiatief uitgaande de minister bevoegd voor Landbouw en Leefmilieu dat sinds dit jaar in voege is getreden, werd verder werk gemaakt. Vanaf 2003 kunnen dan ook projecten van gemeenten en provincies in het kader van landschapszorg, betoelaagd worden.

Het landschapsbeschermingsbeleid dat tot op heden werd uitgebouwd, wordt voortgezet. In 2002 werden 5 landschappen beschermd en werd voor 5 landschappen de procedure ingezet. In 2003 zullen 4 landschappen worden beschermd. Voor 8 landschappen zal de beschermingsprocedure worden ingezet.

Er werd tevens een oplijsting gemaakt van bestaande knelpunten ingevolge artikel 12 van het landschapsdecreet, waarbij de huidige bestemming een effectieve bescherming van het landschap soms onmogelijk maakt. Zo is een deel van het landschap rond de Trappistenabdij van Westmalle grotendeels ingekleurd als woongebied. Voor een aantal dergelijke dossiers wordt reeds ad hoc een oplossing gezocht. Op termijn zal in overleg met de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening een systematische oplossing gezocht worden voor die gebieden waar knelpunten met planologische bestemmingen bij bescherming bestaan en waarbij de landschapswaarden echt overheersen. Enkele voorbeelden : zoals het noordelijk deel van de Defensieve Dijk te Antwerpen, de “Grote Moeren” in Veurne – De Panne, het zuidelijk eiland te Bornem, de Walraversijdesite te Oostende of de Broekelei te Keerbergen.

De Afdeling Monumenten en Landschappen zal naar de toekomst toe een actieve rol spelen als katalysator, die ervoor zorgt dat de uitvoering van de beheerplannen voor de beschermde landschappen effectief wordt doorgevoerd. In 2003 zal de afdeling per provincie een beheersplan uitwerken dat door de gemeenten en andere overheden als voorbeelddossier kan worden gebruikt.

Een bijzonder facet binnen het erfgoedbeheer is de boomverzorging. Uitgaande van een inventarisatie van waardevolle bomen en boomgroepen, dient men te komen tot een efficiënt beleid rond 'Monumentale bomen en struiken' waarbij zal nagegaan worden in hoeverre de bestaande wetgeving afdoend is. Voor een beter beheer zullen in 2003 de verschillende mogelijkheden m.b.t. opleiding tot boomverzorger en een overlegplatform tussen alle diensten en verenigingen die bij het beheer betrokken zijn, verder onderzocht worden.

1.3. Archeologische monumentenzorg

Wegens de druk op de ruimte dient in Vlaanderen, net zoals in de ons omringende regio's, bij prioriteit werk gemaakt van een structureel, gebiedsdekkend archeologisch erfgoedbeheer. Daartoe zal in 2003 de analyse gebeuren van de informatie, verzameld door de in 2001 opgestarte Centrale Archeologische Inventaris (CAI) en zullen eventuele lacunes opgespoord worden. Bovendien zal het GIS-luik verder uitgewerkt worden en zullen de mogelijkheden van een actieve prospectie projectmatig onderzocht worden (project "Prospectie en waardering van alluviale gebieden langs de Bovenschelde").

Dit alles zal in nog in 2003 de aanleiding zijn voor het opstarten van een aantal beschermingsdossiers. Om echter een duurzaam behoud van de archeologische waarden te realiseren is een nauwe betrokkenheid, én dit van bij de start, van het archeologisch bedrijf bij de ruimtelijke planvorming van zeer groot belang. Daar de Afdeling Monumenten en Landschappen reeds enige tijd met betrekking tot monumenten en landschappen instaat voor een dergelijke geïntegreerde benadering, zal zij voortaan ook deze archeologische beheerstaak waarnemen en hiervoor in 2003 de nodige initiatieven ontwikkelen.

Mede omwille van de grootschaligheid van de archeologische interventies impliceert een volwaardige archeologische monumentenzorg in Vlaanderen alternatieve financieringsmechanismen. Tot deze vaststelling kwam destijds ook de parlementaire commissie bij haar bespreking in 1993 van het archeologiedecreet. De administratie zal dan ook in de loop van 2003 op basis van het reeds door het I.A.P. verrichte onderzoek terzake, concrete en voor de Vlaamse archeologie passende voorstellen formuleren om op die wijze te voldoen aan alle bepalingen van de Conventie inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed van de Raad van Europa van 16 januari 1992, beter gekend als de Conventie van Malta.

Een geïntegreerd archeologisch monumentenbeheer is enkel mogelijk als de zorg voor het archeologisch patrimonium effectief een collectief karakter krijgt én met andere woorden ook de lokale besturen bij de archeologische monumentenzorg betrokken worden. De resultaten van bijvoorbeeld de intergemeentelijke Archeologisch Dienst Waasland bewijzen dat een dergelijk bovenlokaal beheersinstrument het passende antwoord impliceert voor de archeologische beheersproblematiek. Daarom wordt vanaf 2003 voorzien in een financiële ondersteuning voor opstartende intergemeentelijke archeologische diensten. In concreto zullen zowel de Archeologische Dienst Antwerpse Kempen (Turnhout, Oud-Turnhout, Beerse, Vosselaar) als de Kale-Leie Archeologische Dienst (Aalter, Deinze en later eventueel Evergem, Knesselare, Lovendegem, Nevele en Zomergem) elke over een “opstartpremie” van 50.000 euro kunnen rekenen.

Ondanks het rijke maritieme verleden van Vlaanderen – getuige de recente vondsten van oude scheepswrakken bij Doel – richtte de archeologie in Vlaanderen zijn werking tot op heden bijna uitsluitend op het archeologisch erfgoed op het land. In 2003 zal het instituut de opdracht krijgen aandacht en interesse te ontwikkelen voor de specialisatie maritieme archeologie. De conventie inzake scheepsarcheologie die in voorbereiding is bij de UNESCO zal door de Afdeling Monumenten en Landschappen opgevolgd worden.

Verder aandachtspunten waaraan het Instituut in 2003 zal werken zijn de uitbouw van netwerking met alle actoren rond het archeologisch erfgoed, zoals bijvoorbeeld het uitwerken van lespaketten i.v.m. "heritage-management" in dialoog met de universiteiten en het uitwerken van beleidsstrategieën voor het archeologisch beleid in Vlaamse steden in overleg met de stadsarcheologische diensten. Verder wordt ook gewerkt aan de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle en wetenschappelijk onderbouwde erfgoedpresentatie. Via een aantal concrete projecten heeft het instituut reeds een belangrijke kennis opgebouwd. Zo zijn er het zogenaamde 'Charter van Ename', het Francia Media-project, het Project 'Herkenrode-abdij' te Hasselt-

Kuringen, het onderzoek in de historische stadskern van Mechelen en het project Walraversijde.

De restauratie van het kasteel van Beaulieu te Machelen is telkens weer een specifiek aandachtspunt voor de commissie. De minister meldt dat de bouwheer eindelijk gestart is met de restauratie. Deze werken worden door de bevoegde dienst van nabij opgevolgd.

1.4. Opvolging van moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Met betrekking tot de resolutie van het Vlaams parlement van 16 januari 2002 (*Parl. St*. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 957/3) betreffende de fysieke toegankelijkheid voor mensen met een motorische, visuele of auditieve handicap in de begijnhoven, deelt de minister mee dat voor de algemene beheersmaatregelen in de begijnhoven een "Platform van de begijnhoven v.z.w." werd opgericht. Dit Platform is vertrouwd met de ontsluiting en toegankelijkheid van de begijnhoven en is beschikbaar om vanuit deze kennis en ervaring punctuele problemen te helpen oplossen betreffende de toegang van personen met een handicap, waarbij de belevingswaarde van de begijnhoven zo weinig mogelijk wordt verstoord.

Waar nog geen voorziening voor de toegankelijkheid door rolstoelgebruikers aanwezig is, wordt zoveel mogelijk geopteerd voor stabiele, wegneembare, op maat gemaakte hellende vlakken. Historische wegprofielen en bestratingsmaterialen kunnen via beperkte aanpassingen rolstoelvriendelijk worden gemaakt. Er zal ook een initiatief worden genomen met proefopstellingen met gemakkelijk beloopbare bestratingen, die conform zijn aan het specifieke karakter van het betrokken begijnhof en die zo goed mogelijk de toegankelijkheid voor mensen met diverse soorten van handicaps garanderen.

De restauratiepremieregeling werd eveneens aangepast zodat werkzaamheden die noodzakelijk zijn om een monument te ontsluiten voor personen met een handicap, zoals rolstoelgebruikers en blinden, in aanmerking komen voor een premie.

Wat de herkenbaarheid betreft van de monumenten die toegankelijk zijn voor mensen met een handicap, wordt geopteerd voor een pictogram dat de toegankelijkheid voor personen met een handicap aangeeft. Dit pictogram zou aangebracht worden op het wit blauwe schild dat thans op monumenten wordt aangebracht. Op deze wijze wordt voorkomen dat teveel borden op de begijnhoven moeten worden geplaatst.

Tenslotte verwijst de minister naar de website www.monument.vlaanderen.be die zeer goede resultaten behaalde in een studie rond toegankelijkheid van websites voor personen met een visuele handicap.

2. Algemene bespreking

– *Te weinig middelen*

De heer Johan Sauwens wijst erop dat de evolutie van de kredieten een neergaande trend vertoont, wat haaks staat op de afspraken die daarover gemaakt zijn in het begin van de regeerperiode. Die hielden immers een verdubbeling in de loop van de beleidsperiode in. Het lid stelt evenwel vast dat de vastleggingskredieten, die toch de beleidsruimte bepalen en die voor het grootste deel bestemd zijn voor de betaling van restauratiepremies, terugvallen op 52.462.000 euro. Dat is nominaal minder dan vorig jaar. In reële termen keert men zelfs terug naar een veel eerdere periode. De prijzen in de bouwsector stegen op een jaar tijd immers met 6 procent. Voor renovatie is dat percentage nog iets hoger, want dat werk is arbeidsintensiever en levert dus meer personeelskosten op.

De algemene toename van de kosten wordt volgens de heer Johan Sauwens niet alleen veroorzaakt door de gestegen loonindex, maar ook door de implementatie van Vlaamse en federale regelgeving. De spreker noemt de bodemsanering en de veiligheidscoördinator als voorbeelden. Het resultaat is in elk geval dat het groeipad dat in de periode 1999-2001 werd ingezet, thans wordt verlaten. De beleidsruimte voor monumentenzorg daalt reëel, en dat terwijl er nog steeds een historische achterstand inzake de afhandeling van dossiers moet goedgemaakt worden.

De spreker kondigt aan dat zijn fractie de begroting Monumenten en Landschappen voor het eerst sinds lang niet zal goedkeuren. Dat heeft te maken met het tekort aan middelen waardoor de realisatie van de doelstellingen in de beleidsbrief in feite onmogelijk wordt. Tenslotte informeert hij naar het juiste bedrag voor de ordonnanceringskredieten in 2003.

De minister ontkent niet dat bij het begin van deze regeerperiode was afgesproken om de middelen voor het erfgoed te verdubbelen tegen het einde van de legislatuur. In 1999 waren de economische

vooruitzichten echter ongemeen gunstig en dat heeft geleid tot overmoedig en al te optimistisch taalgebruik : begrotingsvoorspellingen doen voor een periode van vijf jaar was nu eenmaal wat roekeloos. In vergelijking met het budget van 2002 – 59.713 miljoen euro – vertoont de begroting 2003 weliswaar een lichte stijging – met 458.107 euro – maar die stijging beantwoordt inderdaad niet aan de verwachtingen die in 1999 zijn gecreëerd.

Wat de ordonanceringskredieten betreft is er echter geen probleem. De ordonnanceringskredieten dalen inderdaad, maar bij een eventueel tekort is een bufferkrediet van 9 miljoen euro voorzien.

Globaal gezien is er een duidelijke stijging van de middelen : het krediet werd van 58 miljoen euro in 2001 opgetrokken naar 59,7 euro in 2002. Dit is een stijging van 1,8 procent. Voor 2003 is er nog eens een stijging van 0,8 procent voorzien, wat het budget op 60,175 miljoen euro brengt. Bovendien zijn er afzonderlijke kredieten binnen het Fonds voor Eenmalige Uitgaven (FEU), die zullen aangewend worden voor het Casino te Oostende en de Zoo van Antwerpen, en waarvoor een amendement op de begroting 2003 zal worden ingediend. Daarvoor is dus een apart budget. Daarmee rekening houdend is de stijging uiteraard nog groter en bedraagt ze 3 procent.

– *Beschermingsbeleid*

Dat het beschermingsbeleid wordt voortgezet en zelfs opgevoerd in 2003 vindt de heer Sauwens een goede zaak. Maar de toename van de bescherming wordt niet gevolgd door de evolutie van de kredieten voor restauratie. Nochtans was de afspraak in 1999 dat die in de loop van de regeerperiode gestaag zouden groeien tot 3 miljard frank. Het lid vreest bovendien dat eventuele wijzigingen in de loop van het begrotingsjaar veeleer neerwaarts zullen zijn. Een en ander herinnert hem aan het negatieve imago dat de sector van de monumentenzorg had in het begin van de jaren negentig, als gevolg van het beleid uit de jaren tachtig. De budgetten waren te laag, het aantal personeelsleden eveneens.

Een beschermingsbesluit was vroeger voor grote en kleine eigenaars een drama. Het betekende dat niets nog mocht. Wie toch iets wou doen, kreeg er geen geld voor. Het budget was slechts toereikend voor enkele projecten per provincie. Wachttijden van 14 tot 15 jaar waren geen uitzondering. De voorbeelden van kerkfabrieken en privé-eigenaars in die situatie zijn legio. Thans heeft de sector, mede dankzij de dynamiek van de open-monumentendagen, een positiever imago en dat is mede de verdienste van de minister, erkent de heer Sauwens. Maar er moet ook boter bij de vis komen, anders verzeilt men in een toestand van willen maar niet kunnen. De subsidie is substantieel voor het welslagen van restauratieprojecten.

Het zou volgens de heer Johan Sauwens een historische flater zijn om de motor van de beschermingen te laten sputteren. Het Vlaamse gewest is dichtbevolkt en nijver, wat een enorme weerslag heeft op zowel het bodemarchief als het erfgoed. Zonder voldoende middelen is teloorgang onvermijdelijk. De inzet van die middelen heeft bovendien een multiplicatoreffect, ook in de harde economische sector. Vergelijking met de natuursector brengt een onevenwicht aan het licht. Er wordt veel meer geld uitgegeven aan de aankoop van bossen. Deze aankopen zijn volgens de spreker echter niet dringend. De bossen zijn immers beschermd en lopen niet weg. Het erfgoed daarentegen gaat wel teloor. Maar dat beschikt niet over gelijksoortige drukkingsgroepen. Het gaat om kleine koesteraars die bijeenkomen in een hoekje van de bibliotheek. De leden van kleine heemkundige kringen jammeren op hun vergaderingen.

De minister erkent dat de middelen voor de restauratie en het onderhoud van beschermde gebouwen niet snel genoeg stijgen om het aantal beschermingsdossier bij te houden, maar dat betekent niet dat het aantal dossiers moet dalen. Hoe meer gebouwen beschermd worden, hoe meer middelen er nodig zijn.

De heer Johan Sauwens wijst erop dat de minister in zijn antwoord de gemaakte afspraken bevestigt. De spreker betreurt dat Monumentenzorg ondanks de ruime budgettaire ruimte waarover de Vlaamse regering beschikt, geen prioriteit is. De zogenaamde extra inspanning van 0,8 procent is voor hem te beperkt. Er moeten immers meer landschappen beschermd worden en de dienst Archeologie wordt uitgebreid. Voorts stijgen de bouwkosten met 6 procent en nemen ook de personeelsuitgaven toe. De restauratiekredieten dalen eigenlijk tot op het niveau van het begrotingsjaar 1999-2000.

– *Kwaliteitsbewaking bij de restauratie*

De heer Johan Sauwens is bezorgd over de kwaliteit van de uitgevoerde restauraties. Er worden te veel onbekwame ontwerpers en aannemers aangesteld. De wet op de toekenning van overheidsopdrachten houdt immers uitsluitend rekening met de prijs. De renovatie van oude gebouwen vraagt nochtans heel wat kennis. Het is goed dat de minister werk wil maken van de bevordering van de am-

bachtelijke kennis, maar dat neemt niet weg dat inmiddels miljoenen euro's slecht geïnvesteerd zijn in ontwerpen van mensen zonder notie van restauratie. De heer Sauwens informeert welke initiatieven de minister plant om de kwaliteitsbewaking uit te bouwen.

De minister benadrukt dat de kwalitatieve en kwantitatieve invulling van het personeelsplan is gebeurd en goedgekeurd en dat zal uiteraard een weerslag hebben op het toekomstige erfgoedbeleid. Dat zal verder ook nog structureel verbeteren door bijkomende kwaliteitsverhogende maatregelen inzake restauratie. Zo wordt er werk gemaakt van een standaardbestek voor restauratie, zodat willekeur wordt uitgeschakeld en het geld oordeelkundig wordt gebruikt. Het eerste deel van die standaardbestekken, dat vooral gevelreiniging betreft, wordt begin 2003 voorgesteld. Een derde structurele verbetering is dat de afdeling Monumenten en Landschappen wordt aangevuld met de archeologische monumentenzorg. In het verleden is immers al heel wat van het archeologisch patrimonium verloren gegaan. Het IAP wordt een wetenschappelijke instelling die verantwoordelijk is voor heel het wetenschappelijk onderzoek van het onroerend erfgoed boven en onder de grond.

– *Handhavingsbeleid*

De heer Johan Sauwens merkt op dat de beleidsbrief aandacht schenkt aan de handhaving als beleidsversterkend instrument. De overheid legt de eigenaar-beheerder een instandhoudingsplicht op en kent ook middelen voor onderhoud toe. Voor wie dan nog niets doet, past terecht een repressief optreden. Er zou volgens de beleidsbrief sprake zijn van een kleine doorbraak op dat vlak. De parketten hebben meer dan vroeger oog voor inbreuken in de sector van het culturele erfgoed, mede dankzij de vergaderingen van de commissie Vervolgingsbeleid, maar ook een aantal uitspraken van hoven en rechtbanken geeft aan dat een mentaliteitswijziging zich heeft voltrokken. Kan de minister daarvan voorbeelden geven ? Heeft hij cijfers over het aantal processen-verbaal ? Kreeg zijn administratie terzake instructies ?

De heer Jo Vermeulen merkt op dat er heel wat tijd kan verstrijken tussen de klacht en de uitspraak. In die tijd kan de toestand van het monument echter fel achteruitgaan. Een Brusselse ordonnantie bepaalt dat het gewest kan instaan voor de instandhouding en dat de kosten later op de overtreder kunnen verhaald worden. Is een dergelijke maatregel ook mogelijk op Vlaams niveau ?

De minister deelt mee dat de aanpassing van het decreet van 1976 in verband met de monumenten, momenteel voor advisering bij de Raad van State ligt. Dit decreet bevat specifieke handhavingsmaatregelen. Het advies van de Raad van State hierover wordt eind december verwacht. Tegelijkertijd zal via de invulling van het Beter Bestuurlijk Beleid een handhavingscel geïnstalleerd worden voor het hele beleid inzake ruimte, wonen en onroerend erfgoed.

De heer Jo Vermeulen merkt op dat er voor vergunningsplichtige werken in de buurt van een monument, verplicht advies moet worden ingewonnen. Hij meent dat in deze regeling de administratie in te grote mate afhankelijk is van de bereidheid en de alertheid van de gemeenten. Als de lokale overheden het dossier niet doorspelen, kan de administratie immers geen advies formuleren.

De minister antwoordt dat elk bouwdossier verplicht wordt bezorgd aan alle betrokken diensten. De dienst Monumenten en Landschappen ontvangt elk dossier dus automatisch en maakt zijn advies via de provinciale dienst voor Ruimtelijke Ordening vervolgens over aan het gemeentebestuur.

– *Bescherming van het industrieel erfgoed van de provincie Limburg*

De heer Johan Sauwens stelt dat er inzake de bescherming van het industriële erfgoed van de provincie Limburg reeds heel wat is gebeurd. Vanwege hun omvang vereisen de projecten evenwel budgetten die buiten de normale renovatiepremies vallen. De Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) liet weten als partner te willen optreden. Zo is er dringend geld nodig voor de sites van Beringen en Herkenrode, respectievelijk begroot op 700 en 400 miljoen frank. De overheid moet natuurlijk cofinancieren, een frank overheidsgeld voor een frank private middelen. De spreker informeert of voor dit project middelen werden voorzien. In haar afsprakenbeleid heeft de Vlaamse regering zich daartoe immers verbonden.

De minister deelt mee dat er afspraken werden gemaakt met de Limburgse Reconversiemaatschappij, waarbij zowel de restauratie van de sites in Herkenrode en Beringen goedgekeurd werden. Hij kan echter niet inschatten hoeveel de investering van de Limburgerse reconversiemaatschappij zal bedragen. Een te hoog restauratietempo zou echter een claim leggen op andere dossiers, omdat bij de verdeling van 1 frank private middelen versus 1 frank publieke middelen, mogelijk plots te veel

overheidsgeld moet worden vrijgemaakt. Er kan natuurlijk wel gepraat worden over een gespreide terugvloeiing, bijvoorbeeld over een periode van 10 jaar.

– *Inventarisatie van het bouwkundig erfgoed*

De heer Johan Sauwens meent dat sommige inventarisaties uit de reeks *Bouwen door de eeuwen heen* inmiddels voorbijgestreefd zijn. De eerste delen dateren uit het begin van de jaren zeventig. De minister mikt op 2008 voor de voltooiing van de inventarisaties. Dat is voor de spreker weinig ambitieus. West-Vlaanderen bijvoorbeeld heeft recht op meer en op een snellere behandeling. De heer Sauwens weet echter dat er hard gewerkt wordt door een kleine groep medewerkers, en dringt daarom aan op de uitbreiding van het team. Het is ook nodig dat nieuwe technieken worden ingebracht, zoals permanente monitoring. Nu hangt bescherming immers te veel van toeval af. Er stort ergens een muur in of een wat malafide eigenaar begint iets af te breken, waarop een historicus zich verzet. Pas dan belandt het dossier op de beleidstafel. Het volstaat volgens de spreker niet om eenvoudig te wachten tot het hele parcours van beschermingsbesluit, onderhoudspremieaanvraag en renovatiesubsidiëring is afgerond. De provinciale monumentenwacht kan hierin een rol spelen.

De heer Jo Vermeulen is het eens met de heer Johan Sauwens dat de inventaris oneigenlijk gebruikt wordt. De lokale besturen gaan er al te vaak vanuit dat wat niet in de inventaris staat, niet belangrijk is. Hij meent dat de inventaris zou moeten worden gebruikt als een dynamisch instrument. Mettertijd kunnen immers nieuwe architecten en nieuwe historische periodes ontdekt worden, terwijl andere dingen zeldzaam worden. De bezorgdheid om monumenten kan dus evolueren.

Wat de inventaris betreft van het bouwkundig erfgoed, antwoordt de minister dat de publicatie "Bouwen in Vlaanderen door de Eeuwen heen" niet mag gezien worden als een bibliofiel gegeven, maar dat het een beleidsinstrument moet zijn. Hij heeft op dit vlak overigens positieve ervaringen bij de gemeentelijke verantwoordelijken. Zij houden er wel degelijk rekening mee.

De minister is het eens met de sprekers dat de Monumentenwacht een actieve rol kan spelen. Daarom worden er in het kader van een resultaatsverbintenis afspraken gemaakt met het Vlaamse Gewest omtrent het opstarten van toestandsrapporten per beschermd monument. Het is de bedoeling om zo het monument in zijn ontwikkeling te kunnen opvolgen en dus een beter beheer op te zetten.

– *Europese beleid inzake bescherming van het archeologisch patrimonium*

De heer Johan Sauwens benadrukt dat Vlaanderen één van de laatste regio's was om zich in te schrijven in het Europese beleid inzake bescherming van het archeologisch patrimonium. Het was immers pas in 1996 dat over deze materie een decreet tot stand kwam. Hij informeert of er intussen al beschermingsbeslissingen getroffen zijn. Wacht de minister op de integratie van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP) in de nieuwe structuur die tot stand zal komen in het kader van de actie Beter Bestuurlijk Beleid ? Op dit ogenblik is er volgens de spreker immers vooral sprake van noodopgravingen. Een betere bescherming van het archeologisch patrimonium is volgens hem noodzakelijk. Omwille van onwetendheid gaat het archeologisch patrimonium immers nog sneller verloren dan het gebouwenbestand. Vlaanderen moet daarom de beheerders van het erfgoed begeleiden bij het onderhoud en de instandhouding van het erfgoed. Dat impliceert de aanwezigheid van een voldoende grote staf in de provincies. Het behoud van het archeologisch patrimonium is niet mogelijk zonder voldoende middelen. Maar uiteindelijk zorgt dit ook voor een belangrijke meerwaarde voor de hele gemeenschap, ook in de economische betekenis.

De minister deelt mee dat het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium in 2002 een drietal archeologische beschermingsdossiers inhoudelijk heeft voorbereid. Met een voorstel van decreet dat in de komende weken door het Vlaams Parlement zal worden behandeld, wordt voorzien dat het beheer van het archeologisch erfgoed zal worden overgedragen van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium naar de afdeling Monumenten en Landschappen, die in het beheer van monumenten en landschappen een grote expertise heeft opgebouwd. Zodra dit decreet is goedgekeurd en bekrachtigd zal voor drie archeologische sites de beschermingsprocedure worden opgestart.

– *Bescherming van stads- en dorpsgezichten*

De heer Marino Keulen verwijst naar een artikel dat op 14 november jongstleden in De Morgen is verschenen. Daaruit valt op te maken dat de minister 138 monumenten en enkele stads- en dorpsgezichten heeft beschermd. Hij vraagt zich af waarom er zoveel wordt beschermd in een zo korte periode.

De minister deelt mee dat men zich vroeger noodgedwongen beperkte tot het "blussen van brandjes", terwijl de systematische inventarisering van het erfgoed nu een dynamisch beleid mogelijk maakt. Hij begrijpt dat de heer Keulen bekommerd is dat de golf van plotse beschermingsbesluiten een ijzeren carcan dreigt te vormen dat de bewegingsvrijheid van eigenaars belemmert, maar dit is uitdrukkelijk niet de bedoeling. Hij wijst er op dat Vlaanderen, met zijn toch wel ongelooflijk rijk patrimonium, tegenover Nederland, Frankrijk en Duitsland procentueel minder beschermde monumenten telt. De nieuwe beschermingsgolf houdt verband met het feit dat de inventaris van monumenten steeds accurater wordt en ook meer wordt bestudeerd. Bovendien krijgt men oog voor het feit dat, zowel in gemeenten als in kleine of grote steden, hele wijken een bepaalde sfeer ademen.

De minister verwijst concreet naar een aantal voorbeelden. In Blankenberge werden onlangs 57 monumenten beschermd. Het gaat hierbij om woningen uit een bepaalde periode, met schitterende gevels. Het heeft in dergelijke context geen zin daar enkele woningen uit te pikken : het gaat hier immers om een geheel dat een specifieke sfeer uitstraalt. In die geest ook werd gekozen om in Kortrijk 80 monumenten te gaan beschermen, in Diest 58, en in Dendermonde een honderdtal.

Nog dit jaar worden in Brugge 132 en in Kaprijke 20 monumenten erkend. In Kaprijke gaat het voornamelijk om prachtige hoeven. In dorpen als Kaprijke is er ten andere vaak een belangrijk patrimonium van burgerswoningen dat het typische beeld en het karakter van deze gemeenten bepaalt. In Tongeren komen nog eens 30 monumenten op de lijst, in Roeselare 22. In de streek Aalst –Oudenaarde ten slotte zullen 59 oude pastorieën beschermd worden, die alle gekenmerkt worden door een bekoorlijk harmonisch evenwicht in hun architectuur.

De minister geeft toe dat dit misschien over komt als een plotse en overdreven golf van monumentenzorg. Hij wijst er nogmaals op dat het hoge aantal te beschermen gebouwen moet worden gezien als het gevolg van het feit dat in een bepaalde stad of streek telkens een reeks van monumenten als een geheel worden gezien, en dat het weinig zin heeft dat slechts deels te gaan bewaren. Er is telkens een globale motivatie én een grote appreciatie op het veld.

– *Intergemeentelijke samenwerking*

De heer Jo Vermeulen ervaart het bundelen van de krachten van Monumenten en Landschappen en van het archeologisch patrimonium als positief. Hij vraagt zich echter af waarom er alleen voor het archeologisch patrimonium gepleit wordt voor intergemeentelijke samenwerking.

De minister wijst erop dat de gemeenten zelf steeds meer vragende partij zijn voor de erkenning van een plaatselijk monument, en voor nauwere samenwerking. In dat kader werd een intergemeentelijk samenwerkingsverband voor archeologisch onderzoek opgericht, waarvoor 2 modelprojecten lopen : een in de Antwerpse Kempen en een in het Meetjesland. De samenwerking tussen de gemeenten onderling zal daarbij door de Vlaamse Gemeenschap gesteund worden. Het is de bedoeling dat er, telkens er bij een bouwdossier een vermoeden bestaat dat er op de bouwplaats archeologische resten zouden kunnen zijn, een specifieke studie opgezet wordt. Deze studie zou de planning binnen ruimtelijke ordening niet mogen vertragen, maar zou binnen het tijdsbestek advies moeten kunnen geven. De Vlaamse Gemeenschap stuurt hierin de gemeenten, die zelf hun verantwoordelijkheid opnemen.

– *Website*

De website http ://www.monumentenvlaanderen.be beoordeelt de heer Jo Vermeulen als positief, onder meer omdat ze de bezoekers wijst op mogelijke bestemmingen.

– *Overzicht van de lopende restauraties*

Mevrouw Niki De Gryze informeert naar een overzicht van de restauraties die momenteel worden gesubsidieerd. Ze verwijst naar de restauratie van de Sint-Niklaaskerk die vertraging oploopt wegens een gebrek aan middelen en naar het station van Melle dat niet werd geklasseerd omdat men oorspronkelijk niet over de juiste informatie beschikte. Uit opzoekingen blijkt nu dat dit station dateert uit 1837 en dat het dus één van de eerste bakstenen stations is in ons land.

De minister deelt mee dat de aanvraag voor de klassering van het station te Melle bekend is bij de administratie. Het waarde-oordeel is echter matig : In vergelijking met een aantal recent beschermde kleinere stationsgebouwen scoort dit van Melle im-

mers niet hoog. Naar verluidt zou de lokale actiegroep eerder het behoud van de stopplaats tot doel hebben. In tweede orde menen zij dat een bescherming als monument hiertoe kan bijdragen.

Betreffende de Sint-Niklaaskerk te Gent deelt de minister mee dat de deelfase 1 reeds was voorzien in de begroting 2001. De huidige fase (fase IV) betreft de restauratie van de noordelijke zijbeuk aan binnen- en buitenzijde. Fase V : betreft de restauratie van de noordelijke zijbeuk. In fase VI : betreft ondermeer : de reconstructie van de huisjes aan de zijde van "Klein Turkije" ; werken aan de westgevel ; werken aan het neo-gotisch doksaal ; en een aantal algemene werken.

De minister stelt voor alle duidelijkheid dat deze fasen in voorbespreking zijn. Het enige deeldossier dat recent werd ingediend voor betoelaging, is de restauratie van de Sint-Jobskapel, geraamd op 121.300,58 euro (inclusief 21% BTW) wat neerkomt op een aandeel voor de Vlaamse Gemeenschap van 80.058, 38 euro.

De minister deelt verder mee dat voor de Sint-Baafskathedraal in Gent en voor de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen een regeling uitgewerkt werd waarbij de planning het mogelijk moet maken dat beide monumenten, zowel binnen als buiten, over 10 jaar in volle glorie zullen schitteren. Door deze langetermijnplanning zijn er niet altijd middelen om ieder jaar nog veel nieuwe projecten op het getouw te zetten en is de keuze soms beperkt.

De heer Jo Vermeulen verwijst in het kader van de inventarisatie naar een interessante tentoonstelling in deSingel over de manier waarop men het hedendaagse erfgoed fotografisch vastlegt.

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming

3.1. Decreetsbepalingen

Artikel 14

Artikel 103

De artikelen 14 (programma 62.20 (Monumenten en Landschappen) en 103 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

3.2. Begrotingstabel

AFDELING I

Programma 62.20 – Monumenten en Landschappen

Door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Johan Sauwens worden 3 amendementen neergelegd (stuk 15/4, amendementen nrs. 14, 15 en 16) die ertoe strekken het programma 62.20 te verhogen

Amendement nr. 14 strekt ertoe het totaal van de gesplitste vastleggingskredieten voor programma 62.20 “52.462 duizend euro” te brengen op “53.928 duizend euro”. Dit komt neer op een verhoging met 1.466 duizend euro. Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 53.01 het gesplitste vastleggingskrediet van “13.205 duizend euro” te brengen “14.671 duizend euro”.

Amendement nr. 15 strekt ertoe het totaal van de gesplitste vastlegggingskredieten voor programma 62.20 “52.462 duizend euro” te brengen op “54.773

duizend euro". Dit is een verhoging met 2.311 duizend euro. Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 63.03 het gesplitste vastleggingskrediet van "13.900 duizend euro" te brengen op "16.211 duizend euro".

Amendement nr. 16 strekt ertoe het totaal van de gesplitste vastlegggingskredieten voor programma 62.20 "52.462 duizend euro" te brengen op "56.013 duizend euro". Dit komt neer op een verhoging met 3.551 duizend euro Met dit amendement wensen de indieners.in basisallocatie 63.04 het gesplitste vastleggingskrediet van "21.361 duizend euro" te brengen op "24.912 duizend euro".

De indieners van deze drie amendementen stellen dat bij het begin van de legislatuur werd afgesproken om de begroting voor monumenten en landschappen tegen 2004 stapsgewijs op te trekken tot 74.368.000 euro (3 miljard frank). Die forse stijging was en is noodzakelijk om twee redenen : de restauratielast uit het verleden en de toename van het aantal beschermingen. Bij de start van de huidige legislatuur waren er ongeveer 6.500 beschermde gebouwen. Op dit ogenblik is dat ongeveer 8.000. Om op het peil van de andere Europese regio's uit te komen zijn ongeveer 15.000 beschermingen nodig. De inhaaloperatie blijft dus lopen.

De amendementen strekken er volgens de indieners toe om de belofte na te komen die bij aanvang van de huidige legislatuur werd uitgesproken door onder meer minister-president Patrick Dewael. Ten opzichte van de finale begroting 2002 moet het bedrag tegen de begroting 2004 stijgen met 14.655.000 euro. De indieners snijden de peer in twee. De eerste helft van dat bedrag moet er al bij in de begroting 2003.

De belangrijkste budgettaire behoeften situeren zich volgens de indieners bij de restauratiepremies. Er zijn drie soorten : openbare sector, erediensten en private sector. Vooral de eerste twee soorten moeten worden opgekrikt. Het voorstel : 80% van de "groei 2003" naar de eerste twee soorten, 20% naar de derde soort. Verdeling over soorten een en twee : pro rata.

De minister verwijst naar zijn antwoord op de opmerkingen van de heer Johan Sauwens betreffende de vermeende budgettaire tekorten. Hij meent dat de begroting wat dit aspect betreft beter ongewijzigd blijft. Hij stelt wel voor dat bij wijze van technische correctie een basisallocatie 63.09 wordt ingevoerd.

Een amendement van de Vlaamse regering (stuk 15/4, amendement nr. 17) strekt ertoe een basisallocatie 63.09 in te voegen die luidt als volgt :

"Forfaitaire premie van het Vlaams Gewest voor de restauratiewerkzaamheden aan het Casino van Oostende

0 0 0 0 0 0".

De minister deelt mee dat dit amendement geen budgettaire weerslag heeft. Het betreft enkel een technische aanpassing omdat de baisisallocatie 63.09 verkeerdelijk niet in de begroting werd opgenomen. Er zijn echter geen directe budgettaire gevolgen, aangezien op deze basisallocatie voorlopig geen middelen zijn opgenomen.

Ter stemming voorgelegd worden de amendementen nrs. 14, 15, en 16 verworpen met 8 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 17 wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Het aangepaste programma 62.20 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

AFDELING III

DAB Instituut Archeologisch Patrimonium

De begroting van de DAB Instituut Archeologisch Patrimonium wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

DEEL III : MEDIA

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, bij de beleidsbrief Media, beleidsprioriteiten 2002-2003

1.1. Algemeen

De minister verwijst naar de beleidsbrief Media, waarin een stand van zaken wordt gemaakt i.v.m. de uitvoering van het regeerakkoord en de beleidsnota media, samen met een overzicht van nog te nemen acties in 2003. Uiteraard blijven er een aantal belangrijke aandachtspunten en doelstellingen waarop de minister graag wil ingaan.

Algemeen gesteld is er een constante zorg voor het behoud van een pluriform medialandschap, voor het vrijwaren van de toegang tot een divers en kwaliteitsvol informatie-aanbod, waarbij tevens technologische innovaties en nieuwe mediatoepassingen voluit worden geïntegreerd om een duale maatschappij tegen te gaan. In een tendens van deregulering en bevordering van transparantie streeft de Vlaamse regering via een kaderscheppend beleid naar een divers en stabiel medialandschap. Het mediabeleid staat in het teken van een eerlijke concurrentie, het zogenaamde 'fair competition' model.

1.2. Innovatieve mediaprojecten

De minister stelt dat de VRT sinds eind 2002 in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap een aantal projecten zoals MPEG, ASP en DTPheeft opgestart, die nu pas echt op kruissnelheid komen. De minister verwijst naar de e-VRT en het opstarten van het succesrijke proefproject digitale televisie te Schoten. De Europese Commissie heeft trouwens een bijzondere belangstelling voor dit project als mogelijk model voor digitale televisie in Europa, en als basis voor toepassingen als e-government en e-learning.

Het systeem van Application Service Provider (ASP) is momenteel in volle opbouw, en wordt binnen de VRT reeds volop gebruikt voor het aanmaken van digitale televisie. De minister onderstreept het belang van de 'open standaarden' waarin de VRT van in het begin zijn projecten heeft uitgewerkt. Deze benadering haalt het langzaam maar zeker op alle commerciële en meer gesloten benaderingen. Het is de bedoeling om dit project in 2003 open te trekken naar de hele Vlaamse mediasector.

Samen met de VRT, VUB en IMEC wordt het MPEG-onderzoeksproject ontwikkeld voor de audiovisuele sector. Dit onderzoeksproject moet leiden tot de oprichting in Vlaanderen van een competitiecentrum rond MPEG-technieken.

De minister wijst erop dat deze projecten ten dienste staan van de hele Vlaamse mediasector. Ze zijn er finaal op gericht om het onstaan van een duale informatiemaatschappij tegen te gaan. Hiermee wordt trouwens perfect aangesloten op de Europese bekommernis terzake.

Met de VRT, diverse mediamaatschappijen, telenet en kabelmaatschappijen lopen momenteel gesprekken om deze technologieën in 2003 verder uit te bouwen en toe te passen in Vlaanderen, met de ambitie om er een succesvol exportproduct van te maken. Cruciaal in 2003 zal de beslissing zijn rond de uitbouw en uitrol van deze innovatieve mediaprojecten, en wie de rol van mediator waarneemt.

1.3. Concentraties in de mediasector

Het regeerakkoord stelt het voorkomen van overdreven concentraties en monopolievorming, zeker inzake informatieverstrekking voorop. Hiertoe werden twee nota's gemaakt door de Vlaamse mediaraad.

Door het bureau Ernst & Young werd inmiddels het 'knipperlichtenmodel' als beleidsinstrument vooropgesteld. Dit model moet het mogelijk maken om concentratiebewegingen te analyseren en te meten, rekening houdend met de Vlaamse culturele eigenheid, de pluriormiteit, de diversiteit, de kwaliteit van de media en de noodzakelijke economische schaalgrootte. Dit model zal in de loop van de maand januari zowel aan de mediawereld als aan het Vlaams Parlement worden voorgesteld.

Om de concentraties in de media op te volgen, moet ook een Vlaams monitoring- en overlegorgaan worden opgericht dat via het genoemde knipperlichtenmodel een periodiek overzicht kan geven van de sectoriële mediaconcentraties, en dat de evolutie terzake toelicht in functie van eventuele noodzakelijke besluitvorming.

1.4. Integratie van het versnipperde mediatoezicht in één structuur

De minister stelt dat er momenteel verschillende controle- en toezichtorganen bevoegd zijn voor de media. Er is het Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM) dat toezicht houdt op de naleving van de mediadecreten, en dat de media- erkenningen en -vergunningen aflevert. Daarnaast is er nog de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie ; en de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie. Er is ook nog de Raad voor Journalistiek die als zelfregulerende instantie zal toezien op de journalistieke deontologie.

In functie van de doorzichtigheid voor de burger, wordt voorgesteld om de toezichtorganen inzake media, inclusief het nieuwe orgaan inzake monitoring- en overleg met betrekking tot mediaconcentratie, in één structuur onder te brengen, onder de koepel van het VCM. Dit veronderstelt een aanpassing van de personele en financiële middelen van het VCM.

Het VCM zal in eigen gebouwen worden ondergebracht, en ook de structuur van commissarissen en opvolgers kan desgewenst worden aangepast. Hierbij is het ook de bedoeling dat het VCM zijn deskundigheid versterkt om performanter te kunnen optreden.

De minister stelt voor dat tegelijk bij het VCM één 'mediameldpunt' wordt geïnstalleerd, waarbij de burger zich slechts tot één loket hoeft te wenden voor bedenkingen of klachten over de media. Bovendien kunnen de bestaande overlappingen tussen de Raad voor de Jounalistiek en de Geschillenraad worden weggewerkt.

De minister hoopt dat het hervormde VCM in staat zal zijn om jaarlijks een witboek over de mediaconcentraties aan het parlement voor te leggen, als basis voor een parlementair debat en gefundeerde beleidsbeslissingen.

1.5. Verdere liberalisering van het medialandschap

De minister meldt dat in uitvoering van het regeerakkoord en in overleg met de Gemeenschappen en de federale overheid een frequentieplan voor de hele FM-band werd opgesteld. Dit plan moet particuliere radio-initiatieven meer ademruimte en rechtszekerheid bieden. Logischerwijs hoort hierbij uiteraard ook een nieuw regelgevend kader dat essentieel voorziet in nieuwe initiatieven en een bijkomende versoepeling van de reglementering.

Zodra het kadaster met de definitieve toewijzing van de frequenties aan de verschillende gemeenschappen door de interministeriële conferentie is goedgekeurd, zal het Vlaams frequentieplan worden vastgelegd en aan het Vlaams parlement worden voorgelegd. Het uitvoeringsbesluit is reeds in voorbereiding en wordt voor advies aan de Vlaamse mediaraad voorgelegd. Na goedkeuring door de Vlaamse regering zal het voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Het is de bedoeling om het uitvoeringsbesluit eind 2002 klaar te hebben.

Begin 2003 kan de concrete erkenningsfase worden voorbereid, teneinde tegen september 2003 tot concrete erkenningen voor lokale radio's te kunnen overgaan.

1.6. Initiatieven in het kader van de journalistiek

De minister onderstreept het belang van goed journalistiek werk als basis voor de boodschap die door de media wordt gebracht. Dit gebeurt langs het ondersteunen van een aantal concrete initiatieven.

Het Fonds Pascal Decroos wordt sinds 1999 gesubsidieerd met een gelijk gebleven subsidie van 186.000 euro. Die kan eventueel worden aangepast in functie van nieuwe initiatieven die worden ontwikkeld om het fonds meer zichtbaarheid te geven in de mediawereld.

Het Internationaal Perscentrum Vlaanderen (IPV), tevens het aanspreekpunt voor alle journalisten, wordt sinds 2001 door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd voor een bedrag van 124.000 euro.

De Vereniging van Vlaamse Jounalisten (VVJ) en de Raad voor de Journalistiek ontvangt sinds 1988, – wanneer de steun aan de geschreven pers werd overgeheveld van de federale overheid naar de Gemeenschappen – een subsidiëring voor haar werking en voor de toekenning van bijkomende pensioenen voor beroepsjournalisten.

Er zal in 2003 een nieuw protocol met de geschreven perssector worden gesloten, waarbij de aandacht voor opleiding en vorming essentieel is. De brain-drain binnen de redacties, via het afvloeien van oudere journalisten bij saneringsoperaties, moet worden tegengegaan. Ervaren journalisten vormen immers een onmisbare ervaringsfactor die binnen de redacties kan worden geïnvesteerd onder de vorm van coaching.

Een ander aandachtspunt moet er volgens de minister op gericht zijn om de vlucht van de jongeren van de geschreven pers naar het internet te stoppen, via samenwerkingsprojecten tussen onderwijs en de mediawereld. De waarde van de geschreven pers moet als apart medium naast het internet worden benadrukt.

1.7. Convergentie en het benutten van de opportuniteiten van de informatiemaatschappij

De Vlaamse regering stelt zich tot doel om de opportuniteiten van de informatiemaatschappij maximaal aan te grijpen. De omzetting van het zgn. 'telecompakket' in interne wetgeving gedurende de komende maanden roept daarenboven op tot een ernstige reflectie over de huidige bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap in het licht van de almaar toenemende tendens tot convergentie.

De toenemende technologische en bedrijfseconomische convergentie die zich voordoet tussen telecommunicatie en de audiovisuele media compliceert volgens de minister de bevoegdheidsverdeling tussen de Gemeenschappen, de Gewesten en de federale overheid inzake informatie en communicatie. Deze problematiek is actueel aan de orde nu het nieuw Europees regelgevend kader voor elektronische communicatie-netwerken en -diensten in de Belgische context moet worden omgezet via concrete wetten en decreten. Deze teksten hebben niet alleen betrekking op de telecommunicatie, maar ook op bepaalde aspecten van de omroep. De minister stelt voor dat over deze omzetting een hoorzitting wordt georganiseerd in het Vlaams Parlement, met uiteenzettingen door o.a. Europese deskundigen.

De reikwijdte van de respectievelijke Vlaamse bevoegdheid voor 'radio-omroep en televisie' is immers onzeker nu allerlei diensten ontstaan die niet eenduidig als telecommunicatie of als omroep kunnen gekwalificeerd worden. De Vlaamse Gemeenschap is voorstander van een ruime interpretatie van het omroepbegrip, zodat ook bepaalde interactieve diensten daaronder kunnen vallen.

Convergentie brengt bovendien met zich mee dat één en hetzelfde kanaal, bijvoorbeeld de teledistributiekabel of de PSTN-infrastructuur, kan worden gebruikt voor de transmissie van telecommunicatie- en omroepdiensten. Er ontstaat bijgevolg een situatie waarin meerdere overheden bevoegd zijn voor één infrastructuur en voor een gedeelte van de signalen die erover circuleren.

De omzetting van het Europees regelgevend kader door de verschillende bevoegde Belgische overheden is volgens de minister een mooie gelegenheid om de uitoefeningsmodaliteiten van de respectievelijke bevoegdheden grondig te herbekijken. Ook de Raad van State onderstreept deze nood aan samenwerking door te stellen dat "het gemeenschappelijk regelgevend kader alleen geldig kan worden omgezet als vooraf een samenwerkingsakkoord gesloten wordt, tenzij de bevoegdheidsverdeling opnieuw wordt bekeken". De minister betreurt dan ook dat de hervorming van het BIPT door de federale overheid wordt aangevat zonder overleg met de Gemeenschappen.

2. Algemene bespreking

– *Algemene beoordeling van de beleidsbrief*

Mevrouw Margriet Hermans en de heren Jo Vermeulen, Marino Keulen en Dany Vandenbossche feliciteren de minister met zijn heldere beleidsbrief, waarin een goede analyse van de mediawereld ligt vervat, samen met creatieve oplossingen. Hierbij is het de verdienste van de minister dat hij een aantal problemen voldoende tijd heeft gegeven om zich uit te kristaliseren, en om het debat zijn kans te geven, terwijl voldoende snel wordt gereageerd om probleemsituaties te voorkomen.

De heer Carl Decaluwe sluit zich hierbij aan, al heeft hij enkele fundamentele bedenkingen. Het jaar 2003 wordt het jaar van de waarheid. Projecten als e-vrt, het digitaal thuisplatform, de hervorming van het radiolandschap en van het mediatoezicht zitten in volle ontwikkeling, maar hebben hun eindresultaat nog niet bereikt. Uiteindelijk zal pas een beoordeling van het mediabeleid kunnen worden gemaakt als deze projecten hun definitieve vorm hebben bereikt.

– *VRT-beheersovereenkomst*

De heer Carl Decaluwe stelt dat de meeste vragen die over deze beheersovereenkomst zijn gerezen, reeds met de minister en de VRT-top werden overlegd tijdens de hoorzitting van 15 oktober 2002 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 1414/1). Vandaar dat hier geen verdere vragen worden over gesteld.

– *Integratie van het versnipperde mediatoezicht in één structuur*

De heer Dany Vandenbossche merkt op dat in de loop der jaren talrijke organen inzake mediatoezicht zijn ontstaan, met elk zijn eigen bevoegdheden en te respecteren procedures waar niemand nog zicht op heeft. Hij staat positief tegenover de aangekondigde hervormingen, maar hoopt dat deze zullen worden voorafgegaan door een grondig parlementair debat.

De heer Carl Decaluwe is blij dat de minister eindelijk een initiatief heeft genomen om het onontwarbaar kluwen van structuren en instellingen inzake mediatoezicht eindelijk te ordenen. Hij vestigt er de aandacht op dat zijn partij reeds jaren vragende partij was voor deze vereenvoudiging. Het voornemen om het Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM), de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie, en de Vlaamse Kijk- en Luister-

raad voor Radio en Televisie voortaan in één structuur te integreren krijgt zijn volledige steun. De één-loketfunctie betekent voor de burger een grote vereenvoudiging bij het indienen van klachten.

De heren Marino Keulen en Jo Vermeulen sluiten zich aan bij deze positieve beoordeling. Het kan de slagkracht van de nieuwe instelling enkel ten goede komen, terwijl aan de burger een extra service wordt verleend via de één-loketfunctie.

De heer Jo Vermeulen hoopt dat deze hervorming zal gepaard gaan met een campagne om de burger te informeren over deze veranderingen, en de mogelijkheden die hem ter beschikking staan om bij te dragen tot bijsturingen in het medialandschap. Bovendien mag ook het 'handhavingsbeleid' niet uit het oog worden verloren. In het verleden werd aan het VCM immers verweten om niet streng genoeg op te treden indien de perken van de toegekende vergunningen werden overtreden. Hij hoopt dat een vernieuwd VCM dit handhavingsbeleid effectief kan voeren.

De minister verzekert dat de geplande veranderingen enkel zullen worden aangebracht na een parlementair debat. Hij hoopt de hervorming van het VCM eind januari 2003 te kunnen aanvatten op basis van een aangepast decreet.

– *De positie van het VCM bij het afleveren van de radiolicenties, en het belangrijke onderscheid tussen de opportuniteits- en conformiteitsoordelen*

De heer Carl Decaluwe blijft bij de reeds eerder geformuleerde stelling dat de vergunningen bijvoorbeeld voor lokale radio's moeten worden afgeleverd door een onafhankelijk orgaan. Voor hem kan het niet dat deze vergunningen door de politiek (de zetelende minister van media) worden toegekend. De spreker dringt aan op het objectief vastleggen van een sluitende procedure, inclusief het opstellen van lastenboeken, die door een onafhankelijk orgaan wordt bewaakt. Dit kan voor de spreker het VCM zijn, maar dan niet met de momenteel zetelende commissarissen.

De heer Marino Keulen is voorstander van het scheiden van de beslissing over het toekennen van licenties en vergunningen (opportuniteitsoordeel), en het controleren van de naleving van de voorwaarden ervan (conformiteitscontrole). De hele heisa rond het toekennen van de radiolicenties voor de twee landelijke radio's noopt tot de conclusie dat het VCM zich dient te beperken tot het domein van de conformiteitscontrole, terwijl het primaat van de politiek dient te worden hersteld betreffende het opportuniteitsoordeel. Binnen dit principe kan de minister ten volle ter verantwoording worden geroepen voor beslissingen die hij zelf heeft genomen. Het bestaande scenario waarbij de opportuniteitsoordeel aan het VCM wordt toegekend, terwijl de minister hiervoor in het parlement verschillende keren ter verantwoording werd geroepen, is dringend aan een bijsturing toe.

De minister meent dat de afbakening van de opportuniteits- en conformiteitsbeslissingen het resultaat moet zijn van een politiek debat dat zo spoedig mogelijk moet worden aangevat. Zelf neemt hij hierover geen vaste stelling in. Hij benadrukt echter dat het scenario van de verantwoording rond de toegekende licenties voor de landelijke radio's niet voor herhaling vatbaar is. Hier werd de bevoegdheid voor het toekennen van de radiolicenties aan een onafhankelijk VCM toegekend, terwijl het uitgerekend de minister was die telkens in het parlement ter verantwoording werd geroepen. Het moet echter duidelijk zijn dat samen met de eventuele toekenning van de opportuniteitsbeoordeling aan een onafhankelijke instelling, het niet meer de terzake bevoegde minister, maar de instelling zelf is, die verantwoording dient af te leggen voor de gevolgde procedures. Er bestaat volgens de minister trouwens geen 100 procent goed model. Het komt er voor het parlement op aan om een aantal gemotiveerde keuzes te maken, en hier dan ook de consequenties van te dragen.

De heer Jo Vermeulen nodigt iedereen uit om het debat hierover aan te gaan zonder vooringenomen zwart-wit stellingen. Het toevertrouwen van opportuniteitsoordelen aan de politieke besluitvorming mag niet automatisch als "verdacht" worden gecatalogiseerd. Anderzijds leert de ervaring met het VCM dat het toekennen van opportuniteitsoordelen aan een onafhankelijke instelling automatisch moet gepaard gaan met het nodige vertrouwen in een oordeelkundige en onafhankelijke dossierbehandeling. Dit vertrouwen kan op afgesproken momenten opnieuw worden besproken, en eventueel bijgesteld, maar kan niet te pas en te onpas worden ondergraven. Het is immers onmogelijk om voor elk onderdeel van een dossier te verantwoorden waarom wat werd beslist of hoeveel punten met welke motivatie aan X en niet aan Y werden toegekend. Dit kan ook onmogelijk vooraf in een mathematisch model worden gegoten, en bevat steeds een appreciatie-oordeel. Het is aan de politieke wereld om hier te leren mee omgaan.

De heer Carl Decaluwe benadrukt dat hij zelf ook vragende partij is voor een sereen debat over het toekomstmodel voor het toekennen van licenties,

en de democratische controle hierop. Het zou trouwens interessant zijn om wat dit betreft ook een toelichting te krijgen door deskundigen die vertrouwd zijn met de buitenlandse modellen die hiervoor worden gehanteerd.

Uit het recente verleden, en met name uit de behandeling van de dossiers inzake licenties voor de landelijke radio's – meent de spreker echter reeds een aantal lessen te kunnen trekken. Het VCM bleek niet in staat om in het parlement volledige klaarheid over de dossierbehandeling te verschaffen. Anderzijds was de minister niet bij machte om sturend op te treden, omdat hij gebonden was aan de decretale bepalingen, o.a. inzake de vervanging van de commissarissen. Het businessplan en de financiële constructies werden onvoldoende doorgelicht. De spreker dringt erop aan om het VCM in de commissie te ondervragen over deze elementen, en hun toekomstvisie hierop. In het licht van de overnameplannen door de mediaholding Deficom van radio 4FM, is het trouwens noodzakelijk om een klare kijk te krijgen op het businessplan en de bestaande financiële stromen rond radio 4FM.

De heer Marino Keulen antwoordt dat in het dossier inzake landelijke radio's te weinig respect werd opgebracht voor de keuze die in het parlement werd gemaakt voor een onafhankelijk VCM. Indien het parlement voor het toekomstige model bepaalde keuzes maakt, hoopt hij dat iedereen deze keuze zal respecteren.

De heer Carl Decaluwe merkt op dat een onafhankelijk orgaan steeds ter verantwoording kan worden geroepen in het kader van de democratische controle. Dit zal in de toekomst niet veranderen.

De minister meent dat de democratische controle hier niet ter discussie staat. Essentieel is dat deze democratische controle wordt uitgeoefend op het orgaan dat voor de genomen beslissingen verantwoordelijk is. Dit zal – afhankelijk van het op te stellen model – de minister zijn of het VCM, maar niet de beiden samen.

Op de vraag van de heer Carl Decaluwe welk voorstel aan de regering zal worden voorgelegd, antwoordt de minister dat in functie van de principes inzake Beter Bestuurlijk Beleid en in het bijzonder het "primaat" van de politiek aan de regering ter overweging wordt meegegeven om de erkenningen die een opportuniteitsoordeel vergen en het toekennen van de vergunningen onder de ministeriële verantwoordelijkheid te brengen. In concreto gaat het hier om de particuliere radio's, omdat er onvoldoende technische mogelijkheden zijn om alle gegadigden te bedienen. Dit is volgens de minister gebaseerd op de recente ervaring met het VCM, en de verschillende hoorzittingen waarop deze instelling en de minister telkens de genomen beslissingen dienden te verantwoorden. In een brief van 25 oktober 2002 stelden de commissarissen trouwens dat "het VCM er wel mag op wijzen, en aannemelijk is – en buitenlandse voorbeelden tonen zulks aan – dat de erkenning, vooral dan van radio's met een groot luisterbereik die bovendien binnen een beperkt radio-electrisch spectrum opereren, een zaak van beleid is die, omdat ze quasi onomkoombaar met een feitenappreciatie verbonden is, natuurlijkerwijs dient te behoren tot de categorie van beslissingen die voor een toepassing van de regel omtrent de regeringsverantwoordelijkheid voor het parlement in aanmerking komen. Het precedent van, en omtrent de erkenning van landelijke radio-omroepen heeft voldoende aangetoond dat de autonomie die door het decreet van 17 december 1997 aan het VCM is verleend, dit laatste in zijn confrontatie met een parlementaire vergadering in een duidelijk te ongelijke situatie plaatst.". De minister meent dat het VCM hiermee de stelling bevestigt die hij reeds in 1997 heeft ingenomen. Hij voegt hier nog aan toe dat het Nederlandse commissariaat weigert om opportuniteitsbeslissingen te nemen bij erkennen en vergunnen.

De heer Dany Vandenbossche meent dat het model uit de culturele sector, met diverse adviescommissies ook inzake het verlenen van erkenningen en de vergunningen werkbaar kan zijn. Via het voorafgaand advies van de per deelgebied deskundige adviescommissies, kan de minister zeer vaak het advies van de commissie bevestigen en omzetten in een beslissing waarover achteraf weinig politieke discussie ontstaat. Hij kan van dit advies afwijken mits uitdrukkelijke motivatie waarover hij natuurlijk steeds ter verantwoording kan worden geroepen. Op deze wijze schept de politiek een zekere afstand t.o.v. concrete dossiers en wordt bovendien de nodige deskundigheid ingebracht. De spreker is niet blind voor de eigenheid van de mediasector, en de enorme economische belangen, maar meent dat een toetsing aan het model uit de culturele sector de moeite loont.

De minister hoopt dat dit idee in het te voeren debat zal worden ingebracht.

– *Vastleggen van het frequentieplan, en het tijdig afleveren van vergunningen voor lokale radio's*

Mevrouw Niki Degryze informeert in hoeverre met de gemeenschappen reeds een akkoord werd bereikt inzake de definitieve vastlegging van het frequentieplan. Zij informeert ook naar de concrete betekenis van de paragraaf op pagina 44 van de beleidsbrief, waar wordt gesteld dat de Vlaamse Gemeenschap zich zal moeten beraden over verdere stappen in de staatshervorming, "indien de Vlaamse bevoegdheid inzake omroep wordt genegeerd, overleg inzake de omzetting van de richtlijnen uitblijft, en concrete samenwerkingsvormen niet mogelijk zijn".

De heer Carl Decaluwe vestigt er aansluitend de aandacht op dat de timing voor het afleveren van de nieuwe vergunningen voor de lokale radio's tegen september 2003 problematisch dreigt te worden. Het frequentieplan moet volledig worden uitgetekend, inclusief de internationale coördinatie en de akkoorden die hiervoor nodig zijn met de Franse en Duitstalige Gemeenschappen. De hervorming van het VCM als onafhankelijk, deskundig en slagkrachtig orgaan moet worden afgerond. Tenslotte moeten de oproepen worden gepubliceerd en de ingestuurde dossiers met de nodige zorg onderzocht. De tijd dringt dus.

De heer Marino Keulen sluit zich aan bij de vraag naar een strikte timing. Hij hoopt dat de nodige middelen zullen worden vastgelegd om het VCM te wapenen voor de taken die het in dit kader krijgt toebedeeld.

Op de vraag van mevrouw Niki Degryze antwoordt de minister dat er afspraken nodig zijn tussen het federale niveau en de gemeenschappen. Er moet een functioneel model worden ontwikkeld dat rekening houdt met de diverse bevoegdheidsverdelingen die inzake nieuwe mediatoepassingen niet eenduidig meer zijn op te splitsen. Indien geen oplossing kan worden bereikt, is er mogelijk een nieuwe verdeling nodig van de bevoegdheden, zodat de nieuwe bevoegdheden ook overeenstemmen met werkbare domeinen. De minister heeft echter goede hoop dat de timing voor het afleveren van de vergunningen tegen september 2003 niet in het gedrang komt.

Mevrouw Margriet Hermans informeert naar de mogelijkheid om ook de middengolf bij de frequentieplanning te betrekken, omdat hier geen gebrek is aan beschikbare frequenties, in tegenstelling tot de FM-band.

De minister antwoordt dat de het gebruik van de middengolf erg duur is. Bovendien komt deze golf enkel in aanmerking voor uitzendingen in mono, waardoor hij enkel kan worden gebruikt voor informatieve programma's en praatprogramma's, en niet voor muziekuitzendingen waarvoor de actuele kwaliteitsnormen niet kunnen worden gehaald.

– *Deelname aan de Stichting BVN ("Het beste van Vlaanderen en Nederland")*

Mevrouw Margriet Hermans vestigt er de aandacht op dat de Vlaamse Gemeenschap reeds sinds 1999 in BVN participeert, met een actuele bijdrage in het budget van 1.239 Euro (1/3 van het totale budget). De spreker is erover verwonderd dat dit bedrag totaal opgaat in enkel het uitzenden van programma's, terwijl geen enkel programma effectief zelf wordt gemaakt.

De heer Dany Vandenbossche sluit zich hierbij aan, en merkt op dat in het buitenland wordt geklaagd over het niveau van de uitgezonden programma's, waarbij de vraag rijst of wel effectief "het beste van Vlaanderen en Nederland" wordt uitgezonden. Een tweede opmerking betreft de vaak onmogelijke uren waarop wordt uitgezonden. Tenslotte rijst de vraag waarom deze uitzendingen niet worden verzorgd via satellietverbindingen, zodat deze uitzendingen overal ter wereld gevolgd kunnen worden.

De minister benadrukt dat het huren van satellietcapaciteit zeer duur is. Bovendien stelt zich het probleem dat de auteursrechten enorm oplopen indien men zich niet beperkt tot het uitzenden van enkel zelf gemaakte programma's. Daarom wordt voor de toekomst niet zozeer gedacht aan satellietuitzendingen, maar aan internet-applicaties.

Betreffende de kwaliteit van de uitzendingen en de uitzenduren wordt momenteel via een veranderingsmanager gewerkt aan een aantal veranderingen. Het aantal uitzenduren wordt van 4 x 6 gebracht op 3 x 8. De Vlaamse herkenbaarheid moet worden versterkt. De Vlaamse bijdrage in het budget van BVN werd in het verleden verhoogd. In het kader van de snel veranderende technologische evolutie wordt het contract met BVN echter slechts verlengd met 2 tot maximaal 3 jaar.

– *Concentraties in het medialandschap*

De heer Carl Decaluwe vindt het positief dat de minister een onderzoeksopdracht heeft gegeven aan het bureau Ernst & Young om de mediaconcentraties via een model te analyseren en te beoordelen. De talrijke modellen uit het buitenland tonen aan dat hier verschillende opties moeten worden genomen. Uiteindelijk zal een en ander

moeten uitmonden in een wettelijk initiatief. De spreker hoopt dat het debat hierover snel kan beginnen.

De heer Marino Keulen meent dat iedereen vragende partij is voor een klaar model inzake de mediaconcentraties. Hij sluit zich dan ook aan bij de vraag naar een snelle regeling terzake. Elke regeling zal echter noodzakelijkerwijze een evenwichtsoefening zijn. Welke maatregelen zijn immers aanvaardbaar om een verschraling van het aanbod in de media te voorkomen en de pluriformiteit van de media te waarborgen ? Bovendien dreigen specifieke ingrepen op lange termijn precies het omgekeerde effect te resulteren.

De heer Jo Vermeulen apprecieert dat de minister de opdracht voor het bureau Ernst & Young niet enkel beperkte tot het inventariseren van de bestaande situatie, maar dat ook naar concrete voorstellen werd gevraagd. Het voorgestelde knipperlichtenmodel is bovendien dynamisch genoeg om oplossingen te bieden voor verschillende veranderingen in het medialandschap, conform de opmerkingen van de Mediaraad. Het getuigt bovendien van een zeer brede benadering van de mediawereld, met inbegrip van o.a. economische factoren, pluriformiteit, Vlaamse eigenheid, advertenties en distributie.

De minister stelt voor dat Ernst & Young in de loop van de maand januari 2003 hun studie en hun model in de commissie komen toelichten. Dit moet de basis vormen voor een parlementair debat over de mediaconcentraties, de integratie van de instellingen inzake mediatoezicht, de politieke verantwoordelijkheid etc. Finaal moet dit eind februari 2003 uitmonden in een evenwichtige besluitvorming dat hiervoor een regelgevend kader schept.

– *Evenementenregeling*

De heer Carl Decaluwe verwijst naar de discussies tussen VRT, VTM, VT4 en Canal+ omtrent het verwerven van de uitzendrechten van de Champions League. Hij benadrukt dat, onafhankelijk van wie deze rechten ook verwerft, de reglementering inzake de evenementenregeling moet worden nageleefd. Dit impliceert zeer duidelijk dat deze sportmanifestaties op 'open net' moeten worden uitgezonden. Een betaaltelevisie kan derhalve geen drempels inbouwen voor niet-betalende kijkers die deze manifestaties willen bekijken.

De heer Marino Keulen sluit zich aan bij deze stelling.

De minister bevestigt dat belangrijke sportevenementen in 'open net' moeten worden uitgezonden. Het betreft deze evenementen die zijn opgenomen in de lijst erkend door de Europese Commissie. Deze staat er echter op dat per lidstaat maar één evenementenlijst kan worden ingediend. Na overleg met de gemeenschappen werd bij de Eruopese Commissie één gemeenschappelijke lijst voorgedragen op 30 augustus 2002. De Commissie vindt echter dat België een te omvangrijke lijst heeft ingediend. Hierover wordt momenteel nog onderhandeld. De Europese Commissie toetst de voorgestelde lijst daartoe aan het proportionaliteitsbeginsel.

Wat voetbal betreft werd volgend voorstel geformuleerd : de integrale eindrondes van de wereldbeker en het Europees kampioenschap voor landenploegen ; de wedstrijden van de Champions League en de UEFA-Cup (halve finales, finales en wedstrijden met Belgische clubs) ; en alle wedstrijden van de nationale ploeg en de finale van de Beker van België.

In de categorie wielrennen betreft het de Ronde van Frankrijk ; alle wereldbekerwedstrijden ; en de wereld- en Belgische kampioenschappen voor eliterenners .

De lijst bevat ook volgende sportmanifestaties : de Olympische zomerspelen ; Grand Slam tornooien, Davis Cup en Fed Cup vanaf de kwartfinales en enkel voor de Belgische deelnemers ; de wereld- en Europese kampioenschappen judo en atletiek (Belgische deelnemers) ; de Memorial Van Damme ; de Grote Prijzen van België Formule 1 en Motorcross en de finales Beker van België basketbal en volleybal. Als cultureel evenement is de Koningin Elisabethwedstrijd opgenomen.

– *Omzetting van het telecom-pakket in interne wetgeving*

De heer Carl Decaluwe is het eens met de stelling van de minister dat de omzetting van de Europese maatregelen in interne wetgeving een aanpassing vergt van het BIPT, en dat deze aanpassing niet zonder meer door de federale overheid kan gebeuren zonder de gemeenschappen hierin te betrekken. Hij wijst erop dat zijn fractie eventueel een belangenconflict zal inroepen om deze inspraak af te dwingen, en hoopt hiervoor de nodige steun te verkrijgen binnen het Vlaams Parlement. Er is inderdaad ook nood aan een duidelijke afbakening tussen de verschillende sectoren als omroep, telecom, internet, etc. Het vervagen van deze onderlin-

ge grenzen schept immers problemen inzake het aanwijzen van de bevoegde overheid.

De heer Dany Vandenbossche bevestigt dat wat hem betreft de hervorming van het BIPT enkel kan worden doorgevoerd in overleg met de betrokken gemeenschappen.

De minister meent dat wegens de groeiende convergentie tussen telecom, media en omroepen, er dringend afspraken nodig zijn tussen het federale niveau en de gemeenschappen. Binnen de Vlaamse media-administratie is voor dit debat de nodige competentie beschikbaar.

Eventueel kan een voorbereidende hoorzitting worden georganiseerd met afgevaardigden van de Europese Commissie en het BIPT. Er moet echter vooral worden vermeden dat de Belgische Staat wordt veroordeeld wegens het niet tijdig omzetten van de Europese regelgeving in interne wetten en decreten. Het is dus de dringende opdracht om voorafgaand een functioneel model te ontwikkelen, rekening houdende met de diverse bevoegdheidsverdelingen. Indien geen oplossing kan worden bereikt, is er mogelijk een nieuwe verdeling nodig van de bevoegdheden, zodat de nieuwe bevoegdheden ook overeenstemmen met werkbare domeinen. Bovendien moet er ook in het belang van de sector snel worden gehandeld. Iedereen is immers stellingen aan het innemen en er wordt voor concrete actie enkel nog gewacht op een eenduidige wetgeving.

– *Leesbevorderingsprojecten bij jongeren*

De heer Marino Keulen dringt aan op een samenwerking met het departement Onderwijs om de aandacht te vestigen op de diversiteit van de mediawereld. Jongeren moeten zich bewust zijn van de actieve rol die ze zelf kunnen spelen in het vormen van een eigen kritische mening, door verschillende meningen en media met elkaar te vergelijken. Bovendien moet, naast de aantrekkingskracht van het internet op de jeugd, ook de aandacht worden gevestigd op de waarde van de geschreven pers. Jongeren moeten worden begeleid in het verwerven van een dynamisch en evenwichtig wereldbeeld.

De minister meent dat in het verleden mogelijk te veel aandacht is gegaan naar de integratie van de computer en het gebruik van het internet in het onderwijs. Hierbij kwam de waarde van het gedrukte woord en de vergelijking van verschillende opnies in de verdrukking. Het internet is inderdaad een ander medium, en kan het gedrukte woord niet vervangen. Het is een opdracht voor het onderwijs om aan de jongeren de elementen aan te reiken om een veelzijdig wereldbeeld op te bouwen. Indien de media hier kunnen aan meewerken zal de mogelijkheid hiertoe zeker worden onderzocht.

– *Fonds Pascal Decroos*

De heer Jo Vermeulen informeert naar de betekenis van de zinssnede in de beleidsbrief, waar deze stelt dat er wordt vastgesteld “dat er slechts een beperkte return is op de toegekende beurzen”.

De minister onderstreept dat de kwaliteit van het Fonds Pascal Decroos niet ter discussie staat. Er moet echter worden onderzocht op welke wijze de onderzoeksjournalistiek meer onder de aandacht kan worden gebracht, eventueel in samenwerking met een tijdschrift.

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming

3.1. Decreetsbepalingen

De aan de commissie toegewezen onderdelen van artikel 14 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3. Het betreft de programma’s 72.10 en 72.30.

3.2. Begrotingstabel

AFDELING I

Programma 72.10, Filmbeleid
en Audiovisuele cultuur

Programma 72.20, Dotatie aan de VRT

Programma 72.30, Mediabeleid en Media-innovatie

De programma’s 72.10, 72.20 en 72.30 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

DEEL IV : SPORT

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, bij de beleidsbrief Sport, beleidsprioriteiten 2002-2003.

1.1. Algemeen

De minister meent dat de Vlaamse overheid de jongste jaren de basis heeft gelegd van een veelzijdig instrumentarium om het Vlaamse sportlandschap te ondersteunen. In 2003 zal bijzondere aandacht gaan naar het op elkaar afstemmen van de verschillende instrumenten. Hiervoor worden twee belangrijke argumenten voorgedragen. Ten eerste dwingt het project Beter Bestuurlijk Beleid tot nadenken over een meer rationele en efficiënte taakverdeling tussen beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende taken van de overheid en hieruit de gepaste conclusies te trekken voor de organisatie in beleidsdepartement en verzelfstandigde overheidsagentschappen. Daar waar maatschappelijk relevante taken aan externen werden toevertrouwd, dient nagedacht over een juiste verhouding en samenwerking tussen de overheid en haar partners.

Ten tweede komen de Olympische Spelen van Athene 2004 dichterbij. Zonder twijfel vormen deze Olympische Spelen een sportief hoogtepunt waarnaar vele Vlaamse topsporters toeleven en de gemeenschap als geheel van geniet. Dit momentum wordt aangegrepen om de basis te leggen van een nieuw Vlaams Topsportbeleid dat enerzijds tijdens de 2 resterende jaren de optimale voorwaarden moet scheppen zodat onze Vlaamse topsporters zich optimaal kunnen voorbereiden op deze Spelen en anderzijds het kader schept voor opleiding en begeleiding van onze beloftevolle jongeren.

Taakverdeling binnen het overheidsoptreden en samenwerking tussen de verschillende actoren zijn dan ook de beleidsopties die het volgend werkjaar naar voren worden geschoven om het Vlaamse overheidsinitiatief inzake sportbeleid te optimaliseren. Deze beleidsvisie zal tot uiting komen zowel in de ‘Sport voor Allen’ benadering als op het vlak van topsport.

Ten behoeve van de commissieleden geeft de minister een overzicht van de evolutie van de verschillende onderdelen van de begroting Sport :

basisallocatie	benaming	aard	2002	2003
MVS				
42.2.1203	Uitgaven i.v.m. communicatie initiatieven inzake sportbeleid	NGK	127.000	231.000
42.2.1224	Uitgaven i.v.m. medisch verantwoord sporten, medische sportcontrole en dopingcontrole	NGK	1.134.000	979.000
42.2.3324	Subsidies i.v.m. medisch verantwoord sporten	NGK	658.000	733.000
Jeugd en Sport				
45.1.1222	Allerhande uitgaven i.v.m. sportcommunicatie	NGK	75.000	101.000
45.1.1223	Allerhande uitgaven i.v.m. sport	GVK	764.000	748.000
		GOK	654.000	636.000
45.1.3333	Subsidies aan allerlei initiatieven i.v.m. sport en internationale sportmanifestaties	GVK	2.603.000	1.000.000
		GOK	2.107.000	1.600.000
45.1.3334	Subsidie aan de vzw Instituut Topsport Vlaanderen	GVK	496.000	496.000
		GOK	446.000	496.000
45.1.3335	Subsidies tewerkstellings-projecten topsporters	NGK		900.000
45.1.3336	Subsidies i.v.m. sociale en experimentele projecten en uitzonderlijke initiatieven binnen het sportbeleid	NGK		500.000
45.1.3337	Subsidies i.v.m. internationale sportprojecten	NGK		203.000
45.1.5201	Subsidies voor particuliere sportinfrastructuur/ Subsidies voor sportinfrastructuur van de particuliere sector	GVK	1.276.000	1.295.000
		GOK	496.000	1.000.000
45.1.6301	Subsidies voor sportinfrastructuur / Subsidies voor sportinfrastructuur van lokale overheden	GOK	496.000	400.000
BLOSO				
49.1.4103	Dotatie aan het BLOSO	NGK	39.434.000	42.120.000
49.1.4104	Dotatie aan het BLOSO m.b.t. de huisvesting	NGK	775.000	0
49.1.4105	Dotatie aan het BLOSO m.b.t. de jeugdsport	NGK	2.231.000	2.231.000
49.1.4180	Dotatie gefinancierd met de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor het sportfonds	NGK	5.607.000	0
49.1.6101	Investeringsdotatie aan het BLOSO	NGK	3.768.000	3.800.000
49.1.9911	Vastleggingsmachtiging BLOSO	MAC	4.138.000	4.200.000

1.2. Sport voor Allen

– *Samenwerking met lokale besturen*

De gemeentelijke en provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie blijven, naast de sportfederaties, één van de belangrijkste sportactoren van het sportleven in Vlaanderen. Teneinde de sportparticipatie en de kwaliteit van het lokale sportbeleid in heel Vlaanderen te verhogen dienen zoveel mogelijk, hoofdzakelijk kleinere, gemeenten aangezet te worden een erkende sportdienst op te richten.

In 2003 stijgt het aantal erkende gemeentelijke sportdiensten vermoedelijk tot 168, waarvan 158 gesubsidieerd (+6). Deze stijging situeert zich zowel bij de kleine als bij middelgrote gemeenten. De toename van het aantal gemeentelijke sportdiensten vertaalt zich eveneens in een stijging van de kredieten met 226.000 euro tot 5.316.000 euro. Naast de gemeentelijke sportdiensten blijven de 5 provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie erkend en gesubsidieerd.

Voor het Contract JeugdSport werd er op de Bloso begroting 2003 voor het 4e jaar op rij een bijzondere dotatie voorzien van 2.231.000 euro (art. 41.05 van programma 49.1 van de begroting Vlaamse Gemeenschap) en dit voor de projecten die zullen lopen van juli 2003 tot juni 2004. Eind 2002 zullen de criteria voor het Contract JeugdSport 2003 worden vastgelegd, na een evaluatie van de gerealiseerde projecten in 2000 en 2001.

De voortzetting in 2003 van het project m.b.t. de zaalwachters is gekoppeld aan de beslissing omtrent de continuering van het "Startbanen" tewerkstellingsproject.

– *Samenwerking met sportfederaties*

De minister meent dat de uitvoering van het decreet van 13 juni 2002 met betrekking tot de sportfederaties in 2003 op kruissnelheid zal komen. De stimuli voorzien in het nieuwe decreet voor sportfederaties die eenzelfde sporttak aanbieden om te fuseren, zullen in 2003 een eerste resultaat opleveren door de fusie van de Vlaamse Turnliga vzw (unisportfederatie) en de Federatie voor Algemene en Sportieve Gymnastiek vzw (recreatieve sportfederatie) tot één grote unisportfederatie nl. "Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw".

De unisportfederaties zijn in het nieuwe decreet verplicht om voor de organisatie van de recreatieve sportbeoefening (nu een afzonderlijke basisopdracht) minstens halftijds een sporttechnisch coördinator voor de recreatieve sportbeoefening in dienst te nemen, waarvan de loonkost aan 90 % gesubsidieerd wordt. Unisportfederaties die participeren in een topsportschool hebben daarnaast recht op een coördinator topsport, waarvan de loonkost eveneens aan 90 % gesubsidieerd wordt. De unisportfederaties hebben deze nieuwe functies in de loop van 2002 ingevuld. Dat in 2003 deze nieuwe personeelsleden voor het eerst een volledig jaar in dienst zullen zijn, maakt samen met een verhoging van de anciënniteit voor alle personeelsleden een verhoging van het subsidiëringskrediet voor de basissubsidies met vermoedelijk 1.232.000 euro t.o.v. 2002 noodzakelijk. In de begroting 2003 is voor de subsidiëring van de basisopdrachten van de sportfederaties (basissubsidies) voorlopig eenzelfde bedrag (12.268.000 euro) voorzien als in de begroting 2002. Daarom zal bij de begrotingscontrole in februari 2003 gezocht worden naar de bijkomende middelen (1.232.000 euro).

In de Bloso-begroting 2003 is voor de uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 wel 155.000 euro meer voorzien (o.m. voor facultatieve subsidies) dan in de begroting 2002.

Het uitvoeringsbesluit inzake de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid treedt in 2003 in werking. Het prioriteitenbeleid van de Vlaamse regering heeft voor de periode 2003-2004 als thema het bevorderen van de gezamenlijke sportbeoefening van allochtone en autochtone bevolkingsgroepen in de sportclubs. Voor 2003 hebben 2 sportfederaties een subsidiëringsaanvraag ingediend voor de uitvoering van de facultatieve opdracht prioriteitenbeleid.

Voor de actie "Sporttak in de Kijker 2003" werd aan alle Vlaamse sportfederaties de mogelijkheid geboden om hun sporttak als "Sporttak in de Kijker" voor te dragen. Van de 6 ingezonden kandidaturen werd Korfbal weerhouden als de "Sporttak in de Kijker 2003".

De Vlaamse Trainersschool zal in 2003 de volgende klemtonen leggen : verdere uitbouw van de permanente kwaliteitsevaluatie van de opleidingen en indien nodig bijsturen van de opleidingen ; inhoudelijke vernieuwing van de opleidingen die gericht zijn op competitie- en topsport (Trainer A) ; uitbouwen van de ontwikkelingsgerichte leerlijnen van de verschillende sporttakken en integratie van de doelgroepen (sporters met een handicap, senioren, recreatie, …) in de opleidingen van verschillende sporttakken ; uitbouwen van het bijscholings-

aanbod voor gediplomeerden, personeel van de federaties en occasioneel personeel van de Vlaamse Trainersschool ; verdere modulaire uitbouw van de verschillende opleidingen en integratie van een (verplichte) stagemodule in de opleidingen ; verdere professionalisering van de informatie naar alle betrokken leden in het samenwerkingsverband, de cursisten, de occasionele medewerkers van de Vlaamse Trainersschool en andere geïnteresseerden (Vademecum, syllabi, brochure sportkaderopleidingen, promotieplan, …) ; verdere uitbouw van de Vlaamse Trainersschool als officieel erkenningsorgaan van sportkaderopleidingen van andere instanties, ook van de professionele sportsector (bijvoorbeeld fitness, aerobics, …), en als officiële Vlaamse gesprekspartner voor de onderhandeling inzake de Europese beroepskwalificatie in de sport ; uitbouw van een centrale databank met alle gediplomeerden uit de sportsector (inclusief licentiaten en regenten Lichamelijke Opvoeding).

– *Samenwerking met sportclubs*

In 2003 zal de sensibiliseringscampagne "Bij een sportclub zit je goed" op kruissnelheid komen. Het overleg met VSF wordt verdergezet met het oog op het uitwerken van concrete maatregelen bvb. het toekennen van een kwaliteitslabel aan goed werkende sportclubs, de uitbreiding van de ondersteuningsactie van de sportclubs, enz.

Met de Vlaamse sportclubs zal een Staten–Generaal worden georganiseerd over de problematiek van de Vlaamse sportclubs. Er zal tevens een analyse gemaakt worden over de financiële repercussies van een mogelijke verhoging van de Bloso-verloningstarieven. Ook op het vlak van de sportkaderopleiding zullen verdere inspanningen geleverd worden. Via de Vlaamse trainersschool zal getracht worden om zowel het aantal gekwalificeerde lesgevers en trainers in de sport, alsook de kwaliteit van de opleidingen te verhogen. Via Sportac zullen ook inspanningen geleverd worden op het vlak van de opleiding voor bestuurskaders.

In 2003 zal "Het Sportlint" opnieuw georganiseerd worden als drager van de sportcampagne "Bij een sportclub zit je goed".

– *Samenwerking met scholen*

Het Vlaams Bureau Schoolsport zal in 2003 opnieuw de volgende sportpromotionele evenementen organiseren : de 100 sportkriebels, de avonturentrophy voor scholen, de Vlaamse veldloopweek voor scholen en de Gordel voor scholen. Ook zal de schoolsport promotieactie "Mijn school heeft sportklasse" verder gezet worden in het basis- en secundair onderwijs.

– *Samenwerking met derden*

De begeleidingscommissie van de Flexibele Opdracht van de Leerkracht Lichamelijke Opvoeding (FOLLO) deed een inhoudelijke evaluatie en controle van de dossiers die in 2002 werden ingediend. Er werden geen principiële noch inhoudelijke bezwaren geuit omtrent de kandidaturen. Omwille van de continuïteit, werd dezelfde testgroep van leerkrachten vanaf 1 september 2002 opnieuw tewerkgesteld in het pilootproject, onder dezelfde voorwaarden en omstandigheden als gedurende het schooljaar 2001-2002.

De verlenging van het proefproject loopt tot en met 31 augustus 2003. Gedurende het schooljaar 2002-2003 wordt met alle betrokken partners in het sport- en onderwijslandschap overleg gepleegd over de verdere implementatie en mogelijke uitbreiding van dit concept vanaf september 2003. Het uitgangspunt vormt hierbij de positieve eindevaluatie van het eerste schooljaar op basis van een rapport van het begeleidende wetenschappelijk onderzoek dat door de VUB eind september 2002 werd ingediend.

Een gerichte haalbaarheidsstudie wordt opgezet door de afdeling Jeugd en Sport, de begeleidingscommissie en de VUB en aanbevelingen zullen mede de basis vormen voor de beslissing naar verder zetten van het project en mogelijke uitbreiding.

Bij deze studie moeten diverse aspecten worden onderzocht, o.m. aantal leerkrachten, organisatie, personeelsaspecten, financiële implicaties (kostprijs, wie betaalt wat), rol van de diverse overheden / lokale partners / scholen / clubs, mogelijkheden tot aansluiting bij het Contract JeugdSport … Voor 2002-2003 werd voor dit project 404.000 euro voorzien op programma 45.1, basisallocatie. 12.23. De afdeling Jeugd en Sport beheert deze budgetten.

Een subsidie van 125.000 euro wordt voorzien voor de werking in 2003 van de bewegingsschool (vzw Achilles) op programma 45.1 – basisallocatie 33.33. Hoewel dit initiatief waardevol is, kan de Vlaamse overheid niet instaan voor de structurele ondersteuning van dit (en andere) initiatieven met een sterke en noodzakelijke lokale inbedding. In samenwerking met Bloso zal gestreefd worden naar een structurele verankering op het lokale vlak van het concept van de bewegingsschool. De subsidiëring zal naar 2004 dan ook worden stopgezet.

De Rand rond Brussel vraagt een bijzondere benadering, teneinde voor de Vlaamse sportclubs in de faciliteitengemeenten rond Brussel de toegankelijkheid tot informatie m.b.t. het Vlaamse sportgebeuren te verbeteren en hen meer kansen te geven om een aangepast sportaanbod uit te werken. In overleg met de minister bevoegd voor het beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand zal nagegaan worden welke projecten verdere ondersteuning verdienen en hoe deze kan gegeven worden.

De kerndoelstellingen van het project BuurtSport kunnen beschreven worden als het stimuleren en bevorderen van de recreatieve sportbeoefening van kinderen en jongeren in de eigen wijk en de eigen woon- en leefomgeving met nadruk op de benadering van sportkansarme jongeren. De Vlaamse Gemeenschap is via de Afdeling Jeugd en Sport drager en financier van de BuurtSport-campagne en biedt het referentiekader. Na een positieve tussentijdse evaluatie werd beslist de campagne verder te zetten voor een nieuwe jaargang die loopt van 1 september 2002 tot 31 december 2003. Tijdens deze periode moeten nieuwe accenten gelegd worden zoals een meer gerichte sensibilisering met daaraan gekoppeld een betere uitwisseling van expertise. De uitwerking van een bruikbaar vormingsaanbod, in samenwerking met VTS, is ook een belangrijk punt. Momenteel ontbreekt het daar immers aan en dit kan een bijkomende return aan de gemeenten betekenen. Een subsidie van 100.000 euro wordt voorzien op programma 45.1 – BA 33.33 aan ISB/VVJ die zorgen voor de coördinatie van het project middels het BuurtSportsecretariaat.

Het project "Naar een actief sportbeleid ten aanzien van gedetineerden" wordt verder uitgewerkt en zal eind 2003 geëvalueerd worden, met het oog op mogelijke uitbreiding. Onderzoek heeft aangetoond dat de deelname aan sportactiviteiten gunstige effecten heeft op het zelfbeeld en de zelfwaarde van een gedetineerde. Bovendien blijkt de nood om actief aan sport te doen hoog bij gedetineerden. Deze visie werd verder uitgewerkt in een Operationeel Plan Cultuur & Sport voor Gedetineerden. De hoofddoelstelling van dit project is een sportaanbod te realiseren in de gevangenissen van de pilootregio opdat meer gedetineerden op een betere manier actief aan sport kunnen doen gedurende de detentie. Om deze doelstelling te bereiken, dient een optimaal organisatorisch klimaat gecreëerd te worden. Vandaar dat twee sportpromotoren aangesteld worden die binnen de pilootregio de aanzet zullen geven voor een sportaanbod ten aanzien van gedetineerden. Op die manier wordt getracht op experimentele basis het sport- en bewegingsaanbod voor gedetineerden te optimaliseren.

– *Samenwerking internationaal*

Ook in 2003 blijft Zuid-Afrika een Vlaamse prioriteit in de internationale samenwerkingsontwikkeling. De initiatieven die, in samenspraak met de Zuid-Afrikaanse overheid werden voorbereid, zullen in 2003 worden geïmplementeerd.

Zo zal, in 2003, op vraag van Zuid-Afrika – specifiek de Provincie Oranje-Vrijstaat – verdere ondersteuning gegeven worden aan de Free State Academy of Sports ten behoeve van hun sportfederaties en sportclubs in het kader van hun strategisch plan voor de sport. Dit impliceert o.m. het ter beschikking stellen van expertise door Bloso en de Vlaamse trainersschool voor de organisatie van internationale workshops van de International Coaching Academy for South Africa. Het Bloso – VTS zal meewerken aan de organisatie van een cursus sportmanagement en het opstellen van programma's voor talentdetectie en opleiding van coaches en referees. Het Bloso – VTS zal eveneens experten sturen naar Bloemfontein om opleidingsprogramma's te leiden voor vrijwilligers die in de townships meewerken aan een gezondheidsproject met sportprogramma's (Teaching the teacher).

Tevens zal het programma dat in 2002 werd overeengekomen i.v.m. een versnelde opleiding voor regionale sportconsulenten worden uitgevoerd. In samenspraak met gemeentelijke en provinciale sportdiensten zal, aan de hand van case-studies, de Zuid-Afrikaanse kandidaten de nodige expertise worden bijgebracht om, in de Provincie Oranje-Vrijstaat, een lokaal sportbeleid op te starten.

1.3. Integraal Vlaams Topsportbeleid

– *Algemeen*

De federalisering van België heeft ook op het vlak van topsport een aantal verstrekkende gevolgen gehad. België wordt immers internationaal nog steeds als één enkel land aanzien, terwijl sport in ons land een Gemeenschapsmaterie geworden is. Aldus ontstonden er verschillende structuren die zich met topsport bezighouden. Het Vlaamse topsportbeleid ontwikkelde zich op verschillende fronten. Zo zijn zowel het Bloso, de Cel Sport van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het BOIC, diverse sportfederaties, het ITV en diverse private initiatieven actief in topsport.

Begin 2002 werd een eerste stap gezet om de coördinatie en communicatie in het topsportbeleid te verbeteren. Het Vlaams Overlegplatform voor Topsport werd in het leven geroepen met het oog op het formuleren van adviezen i.v.m. het topsportbeleid en het uitwerken van een toekomstig geïntegreerd Vlaams topsportbeleid. Het Overlegplatform vervulde een coördinerende rol i.v.m. het topsportbeleid en legde de basis van een nieuw Vlaams Topsportbeleid. Dankzij dit werk kan vandaag de stap gezet worden naar een daadwerkelijke krachtenbundeling. Een krachtenbundeling waarin de Vlaamse overheid, het BOIC en de vele sportverantwoordelijken als één man achter onze huidige en toekomstige topsporters kunnen gaan staan om hen in optimale omstandigheden tot de beste prestaties te stuwen.

Vandaag kan dit voorbereidende werk worden gevaloriseerd. Twee uitdagingen kunnen daarbij gelijktijdig worden aangepakt : Er is enerzijds de voorbereiding van onze topsporters met het oog op Athene, een voorbereiding waarin de Vlaamse overheid haar steentje wil bijdragen, Er is anderzijds het Beter Bestuurlijk Beleid, waarin de architectuur van de nieuwe Vlaamse beleidsstructuren wordt vastgelegd. De oplossing voor beide uitdagingen moet samenvloeien in het uitwerken van betere structuren ten behoeve van de Vlaamse elite en beloftevolle jongeren.

– *Beter Bestuurlijk Beleid*

Op 19 juli 2002 heeft de Vlaamse regering het voorontwerp kaderdecreet Bestuurlijk Beleid principieel goedgekeurd.

Per homogeen beleidsdomein (13) wordt een Vlaams ministerie opgericht (art. 3) dat bestaat uit een departement en desgevallend uit een aantal beleidsuitvoerende agentschappen. Er zijn intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid (behorend tot het ministerie). Er zijn ook intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid (niet-behorend tot het ministerie). Ten slotte zijn er extern verzelfstandigde agentschappen van privaat of publiek recht (niet-behorend tot het ministerie).

– *BBB Sport en Topsport*

Het sportbeleid in algemene zin zal zijn plaats vinden binnen het beleidsdomein "Cultuur, Jeugd, Media en Sport". Het departement adviseert en ondersteunt de minister bij de beleidsbepaling, decreetgeving, beleidsvoorbereidende werk. De werking terzake van de cel Sport blijft op departementsniveau georganiseerd. De werking op dat vlak van het Bloso wordt overgeheveld naar dit departement. De zeer specifieke werking rond het Medisch Verantwoord Sporten wordt overgeheveld van het beleidsdomein Gezondheid naar het beleidsdomein Sport (voorstel).

Alle overheidstaken die nauw verband houden met het werkveld en/of bestaan uit de uitvoering van decreten worden gebundeld binnen een Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid (IVA+) SPORT. In de praktijk betekent dit dat het Bloso in grote mate opgaat in deze IVA en diverse werkveldgebonden taken die nu door de administratie worden uitgevoerd eveneens worden overgeheveld naar deze IVA+ SPORT. Deze IVA+ SPORT wordt aangestuurd door de minister van Sport en de Vlaamse regering. Alle activiteiten rond Topsport (andere dan de beleidsvoorbereiding en decreetgeving) krijgen hun plaats binnen een specifieke afdeling TOPSPORT binnen deze IVA+ SPORT. Een afdeling die haar eigen werking kan ontwikkelen in nauw overleg met de diverse (externe) partners. Het topsportbeleid zal met andere woorden bepaald worden door de minister in samenspraak met de stuurgroep TOPSPORT en uitgevoerd door de afdeling TOPSPORT binnen de IVA+ SPORT.

Door het feit dat de afdeling TOPSPORT deel uitmaakt van de IVA+ SPORT, kan beroep worden gedaan op de logistieke ondersteuning van de IVA, die een eigen MOD heeft en dit zowel op het vlak van personeel, juridische dienst, economaat, informatica, enz.

Een schematisch overzicht werd opgenomen in de beleidsbrief Sport, beleidsprioriteiten 2002-2003.

– *Partners in het Topsportbeleid*

Het ondersteunen van onze elite en beloftevolle jongeren is, gelukkig, geen zaak van de overheid alleen. De vele officiële, semi-officiële en private instanties die zich vandaag inzetten voor onze atleten en beloftes leveren, elk op hun domein, belangrijk werk.

De Vlaamse overheid wil zich niet in de plaats stellen van dit dynamische werkveld. Evenmin wil het al dit werk overnemen. Daarvoor zijn niet de budgetten en evenmin al de nodige competenties voorhanden. Waar de Vlaamse overheid, vanuit haar bevoegdheid inzake sport, wel een actieve toegevoegde waarde kan bieden is in het scheppen en bemannen van een dynamisch platform waarbinnen al deze krachten kunnen worden gebundeld. In

deze bundeling zit de katalysator om het resultaat ten dienste van de topsport te vermenigvuldigen.

De afdeling TOPSPORT zal de draaischijf van dit beleid moeten vormen. In het beleid dat deze afdeling zal ontwikkelen wordt dan ook ruim plaats gemaakt voor de inbreng en de expertise van het zogenaamde werkveld, inbegrepen van atleten die de lange weg naar de sporttop zelf met vallen en opstaan hebben afgelegd.

Concreet zullen het BOIC, de Vlaamse topsportfederaties, experten en gewezen topsporters worden gevraagd, deel te nemen aan de Stuurgroep Topsport die, samen met de minister, het beleid en de werking van deze afdeling TOPSPORT, zal sturen.

– *De instrumenten van het topsportbeleid*

Een integraal Vlaams Topsportbeleid betekent in grote lijnen : talentdetectie, talent-ontwikkeling en een optimale omkadering en begeleiding van beloftevolle jongeren/elites op sporttechnisch, medisch-paramedisch, psychologisch en sociaal vlak. Het Topsportbeleid moet tevens oog hebben voor de buiten-sportieve loopbaan van topsporters voor (onderwijs), tijdens (management, commerciële belangen,...) en na (arbeidssituatie) de sportieve carrière.

De opdrachten van de nieuwe afdeling TOPSPORT bestaat erin een integraal Vlaams topsport-beleid uit te voeren, zoals schematisch opgenomen in de beleidsbrief.

1.4. Medisch Verantwoord Sporten

In 2003 worden inzake dopingcontroles de accenten verlegd waarbij meer dopingcontroles buiten competitie worden gehouden en gefocust kan worden op sportverenigingen die het niet zo nauw nemen met de dopingbestrijding in hun sport en waar vaak, zonder enige vorm van medische begeleiding met allerlei verboden producten wordt geëxperimenteerd. De inzet op het werkveld van de dopingbus, een mobiel goed uitgerust en gestandaardiseerd onderzoekslokaal zal de zichtbaarheid van het huidig controlebeleid merkbaar verhogen.

Met verwijzing naar de conclusies van de conferentie van de ministers van Sport in 2001 van de vijftien lidstaten van de Europese Unie in Brussel van 12 november 2001, genomen naar aanleiding van het Belgisch Voorzitterschap wordt ook in 2003 via een voortgezette actieve betrokkenheid van de Vlaamse vertegenwoordigers het dopingbeleid in België, op Europees niveau en op wereldniveau verder opgevolgd.

Een coherent dopingbeleid tussen de Gemeenschappen is reeds geruime tijd van toepassing. Op 19 juni 2001 werd het nieuwe samenwerkingsakkoord inzake medisch verantwoorde sportbeoefening door de verschillende akkoordsluitende partijen ondertekend. Vlaanderen werd tot eind augustus 2003 belast met het voorzitterschap van deze Raad. Op basis van dit akkoord en op vraag van de Duitstalige Gemeenschap kan een bilateraal samenwerkingsakkoord voorgesteld worden inzake medewerking van de Vlaamse gemeenschap aan de uitvoering van dopingcontroles in de Duitstalige Gemeenschap.

Met verwijzing naar de beslissing van de Vlaamse regering inzake werking en positionering van de Vlaamse infolijn wordt vanaf januari 2003 de dopinglijn geïntegreerd in de Vlaamse infolijn. Daarnaast is voorzien dat de website dopinglijn verder wordt uitgebouwd en geactualiseerd. Naast de dopinglijn-website zal ook een communicatiecampagne rond de gezondsporten-website gevoerd worden en dit met het doel deze zo ruim mogelijk bekend te maken. De website gezond sporten zal operationeel zijn vanaf maart 2003.

Met het oog op de uitbouw van de dopingpreventie wordt via verdere financiële ondersteuning het hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek naar de relevantie van de huidig gebruikte drempels van verboden stoffen gestimuleerd.

Het ontwerp van wijzigingsdecreet medisch verantwoord sporten beoogt verdere actualisering en verfijning van het huidige decreet medisch verantwoord sporten van 1991, zeker in het licht van de mogelijke aanvaarding binnen de Vlaamse gemeenschap van de WADA mondiale code ter bestrijding van doping en de ondertekening van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst ter Bestrijding van Doping van de Raad van Europa.

Het WADA of wereldantidopingagentschap is een wereldwijde organisatie, opgericht in november 1999, die instaat voor de promotie en coördinatie van de internationale strijd tegen doping in de sport en de bevordering van een medisch verantwoorde sportbeoefening. De financiering dient evenredig verdeeld te worden tussen de overheden en de sportwereld. Voor 2003 wordt een voorwaardelijke financiering voorzien. De verdeelsleutel werd binnen de Raad van Europa vastgelegd voor de Europese landen. Ook binnen België werd een

verdeelsleutel vastgelegd tussen de drie Gemeenschappen.

De lidstaten van de Raad van Europa hebben in 1989 een Overeenkomst opgemaakt ter Bestrijding van Doping in de Sport. In deze Overeenkomst verbinden de Partijen zich ertoe, in het streven naar de vermindering en uiteindelijke uitbanning van doping in de sport, binnen de grenzen van hun onderscheiden constitutionele bepalingen, de noodzakelijke stappen te nemen om de bepalingen van de Overeenkomst toe te passen. Vandaag hebben bijna alle lidstaten van de Raad van Europa en een groot aantal andere toetredende landen deze Overeenkomst geratificeerd. Op de laatste bijeenkomst van de Opvolgingsgroep doping in Straatsburg in mei 2002 bleek dat inmiddels 45 landen de Overeenkomst ondertekenden waarvan 39 overgingen tot ratificatie.

De Overeenkomst ter Bestrijding van Doping, gesloten in het kader van de Raad van Europa, werd door België ondertekend op 16 november 1989. Het Vlaamse decreet houdende instemming met deze Overeenkomst dateert van 17 juli 2000 (Belgisch Staatsblad, 11 augustus 2000). De Vlaamse regering ratificeerde de Overeenkomst op 20 april 2001 (Belgisch Staatsblad van 6 september 2001). De ratificatie-instrumenten van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap werden door de Permanente Vertegenwoordiger van het Koninkrijk België bij de Raad van Europa neergelegd op 30 november 2001 in Straatsburg, waardoor de Overeenkomst krachtens haar artikel 16 in werking trad voor België op 1 januari 2002.

Het ontwerp van aanvullend protocol bij de Overeenkomst ter Bestrijding van Doping wenst de toepassing van de bepalingen van de Overeenkomst ter Bestrijding van Doping nog te versterken. Een algemeen akkoord over de wederzijdse erkenning van de dopingcontroles zal de effectiviteit van deze controles vergroten door de harmonisering, transparantie en efficiëntie van bestaande en toekomstige bilaterale of multilaterale akkoorden in verband met doping die op dit gebied worden gesloten te stimuleren en door de nodige autoriteit te verlenen voor dergelijke controles in het geval er geen enkel akkoord over deze materie bestaat.

Bovengenoemd ontwerp sluit ook aan bij de conclusies van de conferentie van de ministers van Sport van de 15 lidstaten van de Europese Unie in Brussel van 12 november 2001, genomen naar aanleiding van het Belgisch Voorzitterschap en het ontwerp van mondiale code van het WADA (World AntiDoping Agency) ter bestrijding van doping. Het protocol werd tijdens de laatste bijeenkomst van de ministers van Sport in Warschau op 12 en 13 september 2002 ondertekend door 14 landen. Ook de Vlaamse gemeenschap is bereid dit protocol te ondertekenen.

De nieuwe regelgeving aangaande de keuringscentra medisch verantwoord sporten, namelijk de herprofilering van deze centra met een aangepast subsidiëringsbeleid heeft tot gevolg dat alle erkende centra in hun relatie met de Vlaamse overheid relevante en éénvormige gegevens dienen aan te reiken. Dit wordt in nauw overleg met de erkende centra verder opgevolgd.

Via de kredieten van onderwijs werd een onderzoekssteunpunt voor beleidsvoorbereidend wetenschappelijk onderzoek toegekend aan Sport voor het thema “Sport, beweging en gezondheid”. Over een periode van zes jaar zal vanuit onderwijs een bedrag van 4.214.190 euro toegekend worden.

Het steunpunt Sport, Beweging en Gezondheid zal onderzoek verrichten naar en inzicht verwerven in de fysieke activiteit, de sportparticipatie, de fysieke fitheid en de impact daarvan op de gezondheid in Vlaanderen. Het ontwikkelen van aangepaste meetinstrumenten, het uitvoeren van grootschalige metingen en vooral het valoriseren en ontsluiten van de onderzoeksresultaten voor de Vlaamse overheid in functie van het beleid zijn de belangrijkste taken van het steunpunt en dit binnen vier centrale thema’s : het in kaart brengen van het huidige kwantitatief en kwalitatief patroon inzake fysieke activiteit, sportparticipatie, fysieke fitheid en de algemene gezondheidstoestand van de Vlaamse bevolking ; het onderzoeken van de relatie tussen deze parameters op langere termijn ; het realiseren van specifieke vormen van fysieke activiteiten en sportparticipatie die een gezondheidsbevorderend effect hebben en dit bij specifieke (risico)doelgroepen ; het voorkomen van sportletsels en gezondheidsschade ten gevolge van fysieke activiteit en sportbeoefening door een degelijk preventiebeleid. De volledige uitwerking van het steunpunt ligt verspreid over een periode van zes jaar.

Voor 2003 zijn de krachtlijnen duidelijk gericht naar de metingen in het veld voor thema 1, 2 en een deel van thema 3. Bij thema 4 wordt de dataverzameling opgestart. Deze metingen en evaluaties spreiden zich over de verschillende jaren met alvast een tussentijds rapport in december 2003.

Naast het onderzoek zijn de valorisatie en de ontsluiting van de gegevens voor het beleid even be-

langrijk als opdracht voor het steunpunt. Een stuurgroep onder leiding van de functionele minister zal het steunpunt verder begeleiden in functie van de beleidsrelevantie.

De oprichting van dit steunpunt zorgt voor twee unicums in Vlaanderen. Enerzijds wordt door de Vlaamse regering voor dit steunpunt 4,2 miljoen euro uitgetrokken over een periode van 6 jaar (2001-2006). Dit is uniek in de ondersteuning van het sportwetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Anderzijds werd gekozen voor een consortium, m.a.w. een samenwerkingsverband van meerdere entiteiten uit verschillende Vlaamse universiteiten. In het Vlaamse universitaire landschap zijn er op dit moment twee faculteiten lichamelijke opvoeding en kinesitherapie (KULeuven en VUB) en één Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen aan de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (Universiteit Gent). Ook deze samenwerking is een uniek gegeven.

1.5. Sportinfrastructuurbeleid

Het investeringsplan voor de uitbouw/renovatie van de Bloso-centra legt voor 2003 het accent op de voltooiing van het sporthotel te Gent en de aanvang van de bouw van het sporthotel te Waregem. Ook wordt bijzondere aandacht geschonken aan de verbetering en verdere verfraaiing van de omgeving in de Bloso-centra te Gent, Genk, Herentals en Hofstade.

Bovendien wordt de infrastructuur te Blankenberge verder aangepast aan het gebruik door diverse groepen van gehandicapten. In 2003 zal het overdekt zwembad worden gerenoveerd met de financiële steun van het stadsbestuur en via een EFRO-subsidiëring. Het is de bedoeling om het Bloso-centrum Blankenberge uit te bouwen tot een specifiek gehandicaptencentrum, zoals dit bestaat in Groot-Brittannië, Frankrijk en Canada.

Inzake topsportinfrastructuur wordt te Herentals de bouw gepland van een Vlaams topsportsquashcentrum, in samenwerking met de Vlaamse Squashfederatie VZW. Voor de organisatie van topsportwedstrijden in de Topsporthal Vlaanderen te Gent wordt bovendien de aankoop van mobiele tribunes, een mobiele sportvloer en scheidingswanden beoogd, die de organisatoren nu bij externe firma's dienen in te huren. Dit aanbod zal de dienstverlening en de kwaliteit verhogen.

Voor de subsidiekredieten voor 2003 (pr. 45.1, BA 52.01) van de afdeling Jeugd en Sport wordt opnieuw geopteerd voor het ondersteunen van enkele belangrijke bovenlokale projecten, vooral gericht op topsport, met bijzondere aandacht voor Brussel. Er wordt voor sportinfrastructuur slechts één begrotingsartikel aangewend, nl. pr. 45.1, BA 52.01.

Voor 2003 zullen de nog beschikbare GOK-middelen op pr. 45.1, BA 63.01 verder besteed worden voor het betalen, naargelang de vordering der werken, van reeds aangegane verbintenissen inzake sportinfrastructuurwerken.

Sportinfrastructuur is een belangrijk instrument voor het voeren van een doeltreffend (top)sportbeleid. Zonder geschikte infrastructuur kunnen heel wat sporten niet beoefend worden. Veel van deze infrastructuur is noodzakelijk om een permanente sportbeoefening gedurende het ganse jaar mogelijk te maken.

Willen de Vlaamse topatleten nog internationaal topniveau halen, dan zullen ook de nodige topsportinfrastructuurfaciliteiten moeten voorhanden zijn. Ook voor de organisatie van grote internationale topsportevenementen is er gebrek aan accommodatie en infrastructuur. Hierdoor wordt het bijna onmogelijk om nog grote internationale topsportevenementen voor het Vlaamse publiek in Vlaanderen te brengen, waardoor de Vlaamse (top)atleten zich ook niet meer op eigen bodem met het internationale topniveau kunnen meten.

Er zal dan ook vanuit de Vlaamse regering, daar waar mogelijk, prioriteit gegeven worden aan nieuwbouw of aanpassing van bestaande sportinfrastructuur met een topsportfunctie die internationaal niveau haalt en mogelijk maakt, en dit in samenspraak en samenwerking met alle betrokken actoren.

De renovatie van het Strandgebouw in het Blosodomein te Hofstade kadert in de afspraken met VZW Sportmuseum Vlaanderen, die in het Strandgebouw het "Sportimonium" zal inrichten. De uitvoering van de beoogde renovatie is weliswaar afhankelijk van de goedkeuring en subsidiëring ervan door Monumenten en Landschappen.

Voor de gemotoriseerde sporten zal Bloso, in samenspraak met Arohm, Aminal en Toerisme Vlaanderen, een sterke begeleidende en adviserende rol spelen bij de initiatieven die de provincies zullen nemen om locaties te selecteren voor permanente omlopen met trainingsfaciliteiten die in ruimtelijke uitvoeringsplannen verankerd zullen worden.

Tevens zal een uitgebreid overleg worden opgestart met de ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en toerisme om voor de ruimtelijke problematiek van andere sporten zoals kleischieten, zweefvliegen, modelluchtvaart en golf tot een oplossing te komen. Gelijktijdig zal naar een oplossing worden gestreefd met de minister van toerisme over de onduidelijkheid met betrekking tot de invulling van de bodembestemming recreatiegebied, welke nu zowel door toerisme als door sport geclaimd wordt.

Er zal in 2003 ook werk worden gemaakt van een grondige behoeftenstudie inzake sportinfrastructuur op het lokale, inter-gemeentelijke en regionale niveau.

2. Algemene bespreking

2.1. Algemene opmerkingen

– *Een ambitieus sportbeleid met te weinig middelen*

De heer André Van Nieuwkerke ziet in de beleidsbrief in grote lijnen een voortzetten van een beleid dat reeds aangevat was door het Vlaams parlement. Hij weet dat de mensen die zich binnen de commissie met sport inlaten vinden dat er te veel middelen naar cultuur gaan en dat de sport wat dat betreft achterop hinkt, ondanks de belangrijke impact van sport op de maatschappij en op het welbehagen van de mens.

De heer Peter Gysbrechts waardeert dat de minister opnieuw beweging heeft gebracht in het sportbeleid, na de windstilte onder het bewind van zijn voorganger. Er zijn echter middelen nodig om dit vernieuwde beleid te doen slagen. Hij hoopt dat de minister hier binnen de regering zal op aandringen. De uitgangspunten van de beleidsbrief zijn immers lovenswaardig. Sport bevordert het gemeenschapsgevoel, heeft een belangrijk sociaal doel, werkt het negativisme en de verzuring tegen en houdt de kinderen van straat. Bovendien is sport gezond. Iedereen weet dat sport belangrijk is, maar niet iedereen wil daar de financiële conclusies uit trekken.. De begroting voor sport stijgt weliswaar met 397.000 euro. Er zal echter reeds 232.000 euro nodig zijn voor de uitvoering van het decreet op de sportfederaties.

De heer Johan Sauwens heeft vragen bij de begroting voor 2003 en over het beleid dat in 2003 gestart zou moeten worden. Hij heeft de indruk dat de minister maar weinig middelen heeft verkregen voor de begroting Sport. Het budget voor Jeugd en Sport is gestegen is met 29.000 euro. Indien men de begroting voor 2003 had aangepast aan de index, dan was een stijging met 67.800 euro nodig geweest. Gezien de verwachte economische evolutie daalt de begroting in reële cijfers bijgevolg met 38.000 euro.

De spreker maakt ook bezwaren tegen de structuur en de positie van de IVA als opvolger van Bloso. De Bloso-dotatie zou met 1,25 miljoen euro verhoogd zijn tot 40,459 miljoen euro. Uit de verschillende begrotingsstukken, uit de initiële begroting 2002 en uit de begrotingsaanpassingen kan de spreker niet afleiden hoe men tot dat cijfer is gekomen.

– *Voorbereiding van het Europees jaar van Opvoeding door Sport in 2004*

De heer Johan Sauwens vindt het jammer dat hij in de beleidsbrief sport niets terugvindt over het Europees jaar van Opvoeding door Sport. De Europese Commissie erkent sport als een belangrijk maatschappelijk verschijnsel in Europa waar een derde van de bevolking aan deelneemt. Sport is een belangrijk educatief instrument, niet alleen op het gebied van de gezondheid maar ook voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. 2004 is door de Europese Commissie en door het Europese Parlement uitgeroepen tot Europees Jaar van Opvoeding door Sport. Het project heeft als doel de educatieve waarde van de sport beter aan te wenden. In 2003 moeten tal van voorbereidingen getroffen worden, waarbij de Europese Commissie expliciet de steun van de lidstaten heeft gevraagd en erop aandringt dit thema reeds op de agenda te plaatsen en een langetermijnstrategie te ontwikkelen. De spreker vraagt de minister de komende maanden een aantal initiatieven te nemen om Vlaanderen mee in te schakelen in deze Europese inspanningen.

De minister bevestigt dat 2004 inderdaad het Europees Jaar is voor de Opvoeding door Sport. De Vlaamse overheid bereidt zich daarop voor, ook al is daarvoor geen specifieke kredietlijn in de begroting vastgelegd. Toch is Vlaanderen een van de weinige Europese gewesten dat al een project naar voren schoof. Flexibele opdrachten voor de leraren lichamelijke opvoeding vormen de inhoud ervan. De opvolging gebeurt door de administratie en de Bond Lichamelijke Opvoeding. De minister is vastbesloten ook op dit vlak Vlaanderen op de Europese kaart te zetten en het thema binnen Vlaanderen op de agenda te plaatsen.

– *Subsidiëring van Islamitische sportverenigingen*

De heer Miel Verrijken stelt dat er in de 'mysteries van de begroting' posten zijn opgenomen ter bevordering van de sport voor de allochtone bevolking. Deze middelen zouden beter worden geschrapt omdat ze openlijk worden misbruikt. Het betreft Islamitische sportverenigingen die ontslagen worden van verplichtingen waaraan de Vlaamse verenigingen wél onderhevig zijn : het opmaken van aanwezigheidslijsten, verslag en financieel verslag en het behalen van een criterium voor het minimum aantal leden bijvoorbeeld. Een aantal organisaties richten gevechts- en teamsporten in, die in de Ardennen worden beoefend door extremistische Islamitische jongeren. De terrorist Trabelsi fungeerde daarbij als leraar. Ten minste 15 beoefenaars, gefinancierd door Vlaanderen, zijn in Afghanistan terechtgekomen. Het is de taak van de overheid om zorgvuldiger met de subsidiëringen om te springen en misbruiken te voorkomen. Hij vertrouwt er echter op dat de minister de zaak zal onderzoeken en heeft interesse in welke mate er in Islamitische kringen propaganda wordt gemaakt voor deze door Vlaanderen gesubsidieerde sportweekends in de Ardennen.

De minister is verbaasd over deze beweringen. Indien de heer Verrijken over concrete bezwarende gegevens beschikt moet hij die aan Justitie overmaken, zo meent de minister. Dat is zijn burgerplicht.

– *Sport voor gehandicapten*

De heer André Van Nieuwkerke wijst erop dat sporten met een prothese erg duur is. Een kunstbeen bijvoorbeeld verslijt zeer snel indien men aan de sport doet. De gehandicapte moet in dat geval op zoek gaan naar sponsoring, wat niet evident is als het niet om een topsporter gaat. Zo niet moet hij zelf opdraaien voor de onkosten. Het VFSIPH betaalt immers niets terug. De spreker informeert naar de stand van zaken in verband met de studie waarnaar hij anderhalf jaar geleden heeft gevraagd en die meer duidelijkheid moest brengen over de meerkosten voor de gehandicaptensport.

De minister deelt mee dat de Vlaamse regering 124.000 euro heeft uitgetrokken voor een wetenschappelijk onderzoek door de KUL naar sporten door personen met een handicap. Het onderzoek start eind november 2003 en duurt één jaar. De minister hoopt dat hij de resultaten van deze studie tijdens de volgende begrotingsbespreking zal kunnen voorstellen.

– *Gemotoriseerde sporten*

De heer Peter Gysbrechts verwijst naar verschillende initiatieven die hij reeds nam om de minister te polsen naar het beleid inzake gemotoriseerde sporten. Hij kreeg wat dit betreft reeds vele positieve reacties. De spreker hoopt dat de minister dit dossier goed opvolgt.

De minister stelt dat ook de gemotoriseerde sporten op zijn volledige aandacht kunnen rekenen.

2.2. Programma 45.10 – Jeugd en Sport

– *Integraal Vlaams Topsportbeleid*

De heer Johan Sauwens informeert wat de plannen zijn van de minister met het budget van 1,25 miljoen euro voor topsport.

De heer André Van Nieuwkerke looft de nieuwe structuur in verband met het topsportbeleid, hoewel hij noteert dat sommigen dat stalinistisch vinden. Hij merkt op dat de topsportscholen aan een vernieuwing toe zijn. De huidige structuur is te versnipperd. Men zou tot een meer sportgericht beleid moeten komen en meer rekening houden met de verzuchtingen uit de sportwereld zelf. Als voorbeeld haalt hij de windsurffederatie aan die in Mortsel gelokaliseerd is, in de buurt van een klein meertje dat eigenlijk niet voldoet om deze sport te beoefenen. De sportfederatie is uiteraard vragende partij om dichter bij de kust ondergebracht te worden.

De heer Peter Gysbrechts hoopt dat de herstructurering inzake Topsport tot concrete resultaten zal leiden. Begin 2000 werden de coördinatie en de communicatie inzake het topsportbeleid verbeterd door de oprichting van een Vlaams overlegplatform voor de topsport. Na die eerste stappen moeten volgens de spreker de krachten worden gebundeld om een betere structuur te realiseren. Alle actoren die in Vlaanderen met topsport bezig zijn, namelijk Bloso, het Instituut Topsport Vlaanderen en de Vlaamse Academie voor de Sport (VLAS). Er werd ook een bedrag van 50 miljoen Belgische frank uitgetrokken voor bijkomende ondersteuning. Een afzonderlijke subsidiëring van de federaties en van de topsportscholen blijft volgens hem noodzakelijk. Alle factoren en budgetten moeten op elkaar worden afgestemd, en de relevante organisaties moeten daarbij ten volle betrokken worden. Het oprichten van een afdeling Topsport Vlaanderen is volgens hem een oplossing om voor-

uit te komen. Hij vraagt ook bijzondere aandacht voor de sociale begeleiding van de topsporters, vooral dan van die sporters die de top net niet bereiken.

De minister meent dat Topsport een belangrijke voorbeeldfunctie heeft, waardoor vele jongeren zich aangetrokken voelen tot bepaalde sporttakken. Sport en Topsporten moet derhalve zonder doping. De dopingbestrijding geniet de volle steun van de minister. De competitie mag immers niet vervalst worden Vandaar initiatieven als de dopingbus. Positief is ook het overnemen van de tuchtreglementen van de KBWB en het UCI door de Vlaamse Gemeenschap. De vestigt er ook de aandacht op dat de dopingbestrijding moet ressorteren onder het Sportbeleid, en niet onder Gezondheidszorg.

In de hervorming van de structuren rond de Topsport, heeft de minister de ambitie om de initiatieven van zijn voorgangers te groeperen. Hij heeft vastgesteld dat alle betrokkenen in de sector bereid zijn de oefening te doen en de hergroepering mogelijk te maken. Een en ander zal verlopen binnen de structuur van een IVA. Daarbinnen wordt de nodige administratieve en organisatorische ondersteuning gegarandeerd. De stuurgroep zal samengesteld worden uit deskundigen uit de hele sector, met inbegrip van het BOIC. Er zullen ook ex-topsporters deel van uitmaken. Binnen dat geheel worden maximaal middelen en mogelijkheden ingebracht op medisch, paramedisch, organisatorisch en trainingsvlak, met het oog op een geïndividualiseerde begeleiding van de topsporter. Die zal dus verschillen van sporttak tot sporttak, en binnen een sporttak zelfs van atleet tot atleet indien dit noodzakelijk is. De atleten zullen allen deel uitmaken van het topsportteam Vlaanderen.

– *Subsidies tewerkstellingsprojecten Topsporters*

De minister deelt mee dat hij onderhandelingen voerde met minister Landuyt, bevoegd voor Werkgelegenheid. Het eerste resultaat daarvan is een toename van het aantal gesco's met 10 eenheden. In de Blosobegroting werd ook 50 miljoen frank extra uitgetrokken. Die middelen vormen een deel van het startkapitaal voor het initiatief. Een ander deel komt van Instituut voor Topsport Vlaanderen (ITV). De ITV-personeelsleden zullen geïncorporeerd worden in het nieuwe grote geheel. Ook de subsidies voor het privé-initiatief VLAS, dat dan overbodig wordt, zullen naar het nieuwe initiatief gaan. De minister hoopt om samen met de federaties naar een geschikte formule te zoeken om samen jong talent op te sporen en op te leiden.

De heer André Van Nieuwkerke wil dat er één organisatie beslist over de tewerkstellingsprojecten. Er zijn nu projecten van de federaties en van de clubs. Het beleid moet transparanter worden zodat iedereen de mogelijkheden kent. Het ontstaan van verschillende vzw's bemoeilijkt een coherent en transparant topsportbeleid. Er moet meer coördinatie en samenwerking zijn. De minister moet een aantal knopen doorhakken.

Volgens de heer Johan Sauwens zijn er in het verleden andere initiatieven ontwikkeld omdat het instrument voor topsport niet voor iedereen open stond. Er is een belangrijk tewerkstellingsprogramma bij Bloso. De spreker vraagt de minister om het project Atletiek Vlaanderen te vergelijken met de zogenaamde professionaliteit van Bloso. De enige waarborg voor die professionaliteit zou zijn dat de leidende ambtenaar zelf topsporter geweest is. De spreker dringt ook aan op de verspreiding van het financieel verslag van het VLAS.

De minister legt uit dat voor heel wat sporttakken, zeker de olympische sporten, het gesco-statuut noodzakelijk is om de betrokkenen toe te laten professioneel te sporten. Slechts enkele sporttakken beschikken over voldoende middelen om hun leden professioneel te laten sporten.

De minister verwijst naar zijn voorgangers die het initiatief ontwikkelden om via speciale statuten een aantal Vlamingen de kans te bieden hun sport op een professionele manier te beoefenen. Hij denkt hierbij aan atletiek (via Atletiek Vlaanderen) en aan de wielersport (via Wielerploeg Vlaanderen). Atletiek Vlaanderen beschikt over 15 statuten van gesubsidieerde contractuelen, de Wielerploeg Vlaanderen heeft er 20. Noch in de ene, noch in de andere sporttak gaat het hierbij om super- of elitesporters. In de wielersport wordt men als supersporter immers onmiddellijk opgenomen in het professionele circuit. Bij atletiek ligt dat anders, hoewel Atletiek Vlaanderen zich zo organiseert dat wanneer men de hoogste toppen bereikt, men tevens in een positie komt waarin het zeer moeilijk is te voldoen aan alle vereisten die de atletiekploeg van Vlaanderen haar atleten oplegt.

De minister wijst erop van bij het begin van de herstructurering van de topsport druk werd uitgeoefend op deze twee initiatieven :. Er waren immers statuten beschikbaar die niet meteen gebruikt werden door de allerbesten, met name zij die het op Europees, olympisch of wereldniveau waarmaken. De minister is steeds bij zijn standpunt gebleven. Hij vindt dat deze beide initiatieven moeten blijven bestaan, juist omdàt ze zich niet tot de grootsten

richten. Zij hebben immers een belangrijke opdracht op het vlak van gemeenschapsvorming en voorbeeldfunctie. Bovendien is het niet denkbeeldig dat sporters die binnen deze statuten functioneerden ten slotte tóch de kans krijgen naar de professionele wereld over te stappen : Kim Gevaert is daar een voorbeeld van.

De minister vestigt er de aandacht op dat er naast voornoemde 35 Gesco-statuten ook nog eens 33 statuten beschikbaar zijn bij Bloso. Daar worden er 10 bijgevoegd, wat het aantal aldus op 43 brengt. Dit aantal werd bepaald in functie van de huidige behoeften. Hier gaat het wel degelijk om een absoluut eliteniveau. In Brussel werden twee dergelijke statuten niet ingevuld : er werden aan Vlaamse zijde echter nog geen topsporters gevonden die hiervoor in aanmerking komen.

De spreker informeert ook naar het concrete statuut van een viertal spelers van basketclub Oostende die zijn aangeworven in het kader van een tewerkstellingsproject. Over welke spelers gaat het ? Loopt het project ook in 2002-2003 ?

De minister stelt dat samen met minister Landuyt vier Geco-statuten ter beschikking werden gesteld van de basketbalploeg van Oostende. Dit gebeurde naar aanleiding van een private vraag vanuit voornoemde basketbalclub, en waaraan tegemoetgekomen werd door de minister van Werkgelegenheid. In de sportwereld is dit een unieke situatie, maar in andere sectoren hoegenaamd niet. De spreker wijst erop dat deze statuten zeer zinvol zijn.

– *Subsidies gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij*

De heer Johan Sauwens merkt op dat het Rekenhof zegt dat het aanleggen van een provisioneel krediet van de uitgaven, gefinancierd door Lottowinsten, een aantasting betekent van de begrotingsautonomie van het Vlaams Parlement. Het Rekenhof merkt ook op dat artikel 10 van het Cultuurpact en de wetten op de rijkscomptabiliteit worden uitgehold. Artikel 10 stelt dat de regels voor subsidiëring slechts vastgesteld kunnen worden in een decreet of na een beraadslaging van het parlement. Wat denkt de minister over die opmerkingen ?

De minister antwoordt dat de Lotto-middelen voor sport decretaal worden toegewezen aan Bloso. Er zijn twee soorten subsidiëring. Enerzijds is er de subsidiëring door de decretale bepalingen aan de federaties en anderzijds worden een aantal initiatieven gesubsidieerd die niet onder de toepassing van een decreet vallen, maar die in het verleden door deze Lotto middelen werden gesubsidieerd en waarvan het voortbestaan kan afhangen. De bemerking van het Rekenhof is volgens de minister vooral van technische aard. In afdeling III van de begroting staat een duidelijke opsomming van de bestemming van de kredieten. Daar kan men een antwoord vinden op de vraag waarvoor de Lottomiddelen dienen en hoe die worden gebruikt.

– *Ondersteuning van gemeentelijke sportdiensten, en het sportinfrastructuurbeleid*

De heer Johan Sauwens kon in de beleidsbrief geen stellingen vinden over de gemeentelijke sportdiensten. Dat was nochtans door de voorganger van de minister aangekondigd. De gemeenten hebben een belangrijke functie bij het sportbeleid. CD&V heeft een voorstel van decreet daarover ingediend. De huidige situatie is niet houdbaar. De gemeentelijke sportraden vervullen hun opdrachten zonder wettelijke basis. De spreker is vooral bekommerd over de beperkte participatie van de Vlaamse gemeenten aan het sportbeleid. Momenteel is 50 procent van de gemeenten aangesloten. Het beleid is op dat vlak te weinig ambitieus. Er moeten meer middelen geïnvesteerd worden. De beperkte aanmoedigingen om met erkende en gesubsidieerde gemeentelijke sportdiensten te werken, heeft er immers echter toe geleid dat slechts de helft van de Vlaamse gemeenten de stap niet heeft gezet. Voornamelijk omdat de administratieve verplichtingen te zwaar waren. Een ambitieus sportbeleid vergt meer middelen op drie niveaus. De Vlaamse administratie moet over voldoende middelen beschikken. De federaties zijn zich volop aan het defederaliseren en verdienen daarom ook bijkomende steun, wat eigenlijk decretaal is vastgelegd. Ten slotte moet het netwerk van gemeentelijke sportdiensten versterkt worden. Die diensten staan immers het dichtste bij de Vlaamse sporters. De spreker wijst erop dat topsporters als Kim Clijsters en Kim Gevaert ook in een lokaal sportcentrum zijn begonnen.

De heer André Van Nieuwkerke bevestigt dat de ondersteuning van de lokale sportdiensten belangrijk is. Het is noodzakelijk om prioriteiten te stellen maar er zijn nog te veel blinde vlekken. Vooral de recreatieve sportbeoefening wordt geconfronteerd met financiële drempels : problemen inzake sportinfrastructuur en competitie, en is vaak duur. Het is een uitdaging om kwaliteit en begeleiding door gediplomeerde coaches te stimuleren. Een coherent en degelijk topsportbeleid is belangrijk, maar de andere sportbeoefening is ook maatschappelijk relevant. De ambitie inzake gemeentelijke en provin-

ciale sportdiensten blijft laag. 161 gemeenten hebben een sportdienst. In 2003 zouden dat er slechts 168 moeten worden. Er blijven nog te veel blinde vlekken op de Vlaamse kaart. Lokale sportdiensten zijn enorm belangrijk voor de sensibilisering, de organisatie en de coördinatie van het lokale sportgebeuren. Hij hoopt dat de voorgenomen decreetswijziging het belang van de gemeentelijke sportdiensten bevestigt, en dat zij meer ruimte krijgen voor het opzetten van eigen projecten : het zijn ten slotte zíj die het terrein het best kennen. Zo zou buurtsport een betere verspreiding moeten kennen omdat het een uitstekend middel is ter verbetering van het sociale weefsel.

De heer Peter Gysbrechts sluit zich hierbij aan, en informeert naar een stand van zaken. Moeten de gemeenten en de overheden zelf sport organiseren ? Kunnen ze zich beperken tot het uitwerken van een goed kader en het uitbouwen van de nodige infrastructuur ? Zijn er voldoende middelen om het ontwerp van decreet uit te voeren ? Werd er een bepaalde termijn vooropgesteld ? Wat beoogt de minister met de behoeftestudie inzake sportinfrastructuur. Zijn er concrete plannen ? Heeft hij de ambitie werk te maken van meer lokale infrastructuur, ook voor de gemeentelijke sportdiensten ? Zal er geen keuze moeten worden gemaakt tussen de lokale sportdiensten en de lokale infrastructuur ? Hoe ziet de minister de samenwerking inzake ondersteuning bij de infrastructuur voor de lokale entiteiten. Blijft dit beperkt tot provincies en gemeenten of geldt dit ook voor sportclubs en -federaties ? De spreker merkt op dat een goede sportinfrastructuur een voorwaardescheppend en stimulerend kader kan creëren.

De heer Johan Sauwens sluit zich aan bij deze vragen inzake sportinfrastructuur. Het regeerakkoord en de beleidsnota vragen aandacht voor kleinschalige sportinfrastructuur en willen de mogelijkheid onderzoeken om een fonds daarvoor op te richten. In 1999 heeft Bloso de opdracht gekregen om de sportinfrastructuur in kaart te brengen. In de beleidsbrief staat dat er werk zal gemaakt worden van een grondige behoeftestudie van sportinfrastructuur op het lokale, intergemeentelijke en regionale niveau. Het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid heeft een digitale databank met vrij volledige informatie over sportinfrastructuur. De spreker pleit reeds jaren voor één databank met alle relevante informatie van de betrokken partners. Het eigengereid optreden van Bloso valt eens te meer op. Bloso heeft ondertussen aan de gemeenten een infrastructuurfiche gevraagd. Wanneer verwacht de minister dat de infrastructuur in kaart gebracht zal zijn ? Zou het niet beter zijn als Bloso gebruik maakt van de beschikbare gegevens. Hoever staat het met het sportinfrastructuurfonds ?

De minister stipt aan dat er twee behoeftestudies over sportinfrastructuur bestaan. Deze verschillen totaal van elkaar qua invalhoek. Die van het ISB beschrijft een drieduizendtal louter gemeentelijke sportvoorzieningen. De Bloso-studie, die om de twee jaar geactualiseerd wordt, is veel ruimer en brengt het geheel van de Vlaamse sportinfrastructuur in kaart, inclusief de infrastructuur in de privésector en in het onderwijs. In totaal betreft het hier 18.000 voorzieningen. In de loop van volgend jaar zal de Bloso-studie nogmaals geactualiseerd worden. Volgens de minister worden deze gegevens op dit moment misschien te weinig gebruikt om beleidsvoorbereidend werk te doen of het beleid in een of andere richting te sturen.

Van de gemeenten en vanuit de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft de minister zelden vragen gekregen over de aanpassing van het decreet op het lokale sportbeleid. Belangrijker is de vraag van de gemeenten hoe de Vlaamse regering hen kan helpen om tegemoet te komen aan de vele infrastructurele noden. Gemeenten weten bijvoorbeeld niet hoe het hoofd te bieden aan de gigantische kosten om hun zwembad aan te passen aan de Vlarem-II-norm.

In de korte tijd die de minister in deze regeerperiode nog rest en met de beperkte middelen die hij ter beschikking heeft, stelt hij zich de vraag waarop de klemtoon moet liggen en waarvoor extra middelen moeten worden ingezet om maximaal tegemoet te komen aan de lokale behoeften : moet hij zijn aandacht richten op de herziening van het decreet op het lokale sportbeleid of op hulp voor infrastructurele noden ? De minister heeft de neiging om op de directe behoeften een antwoord te zoeken omdat hij er niet helemaal van overtuigd is dat het subsidiëren van extra ambtenaren in de gemeentebesturen rond één specifiek beleidsdomein meteen leidt tot een verbetering van het beleid. Dat heeft hij in zijn eigen gewest vastgesteld met betrekking tot het decreet op het lokale cultuurbeleid. De extra ambtenaar die daardoor kan worden aangeworven, wordt zowat de secretaris van de lokale schepen van Cultuur en ziet zijn opdracht ingevuld door te voldoen aan alle administratieve voorwaarden die noodzakelijk zijn om zijn functie te behouden. De minister meent dat de aandacht voor de concrete sportinfrastructuur in dit kader volledig gerechtvaardigd is.

Een belangrijk element in dat verhaal is volgens de minister de tweejaarlijkse Bloso-studie. Hierop wordt ook de sportinfrastructuur van de onderwijsinstellingen in kaart gebracht. Het is de bedoeling van het beleid die, los van het gebruik door de onderwijsinstellingen zelf, zoveel mogelijk ter beschikking van de sportwereld te stellen.

De bouw of subsidiëring van de gemeentelijke infrastructuur behoort volgens de heer Johan Sauwens niet tot de kerntaken van de Vlaamse overheid. Daarvoor bestaat onder meer het investeringsfonds. De bovenlokale sportinfrastructuur is wél een kerntaak. De kaart met witte vlekken is daarvoor belangrijk. Er moet een planning gemaakt worden. Flexibiliteit is noodzakelijk, onder meer om in te spelen op kansen en samen te werken met andere organisaties. De budgetten van de minister zijn onvoldoende om een omvattend sportinfrastructuurbeleid te voeren.

De heer André Van Nieuwkerke meent dat de beschikbare sportinfrastructuur in verschillende categorieën ingedeeld moet worden, zodat de overheid prioriteiten kan bepalen. De Bloso-centra hebben een bovenlokale functie en moeten in de eerst plaats gesteund worden. Voorts is er nog de lokale en de occasionele of bijzondere infrastructuur.

– *Samenwerking met het onderwijs inzake sportbeoefening*

Destijds zijn er volgens de heer Johan Sauwens nogal wat inspanningen gedaan om het sport- en onderwijsbeleid op elkaar af te stemmen. Het ging onder meer over het aantal lesuren lichamelijke opvoeding, de openstelling van de sportinfrastructuur van de scholen, de flexibele opdracht en het statuut van de leerkracht lichamelijke opvoeding. Welke plaats krijgt de schoolsport in het beleid van de minister ?

De spreker vraagt ook hoe het staat met de sporttechnische omkadering voor de sportieve initiatieven en projecten binnen de buitenschoolse opvang.

De heer André Van Nieuwkerke vindt een bijscholing van de schoolsport noodzakelijk. Bij competities tussen scholen bij voorbeeld nemen precies die leerlingen deel die reeds in sportclubs actief zijn, terwijl het de bedoeling is om ook niet-sportende jongeren aan te spreken. En wat met schoolsport in het hoger onderwijs ?

De minister stipt aan dat zijn beleid de nadruk legt op het optimaal gebruiken van de sportinfrastructuur. Een belangrijk element in dat verhaal is de tweejaarlijkse behoeftenstudie van Bloso. Hierop wordt ook de sportinfrastructuur van de onderwijsinstellingen in kaart gebracht. Het is de bedoeling van het beleid om deze infrastructuur, los van het gebruik door de onderwijsinstellingen zelf, zoveel mogelijk ter beschikking van de sportwereld te stellen.

2.3. Programma 49.10 Dotatie Bloso

– *Dotatie Bloso*

Volgens de heer Johan Sauwens bestaat er onduidelijkheid bij het budget voor 2002. Volgens de cijfers van de derde aanpassing bedraagt het budget 3.768.000 euro. In de toelichtingen bij de blosobegroting 2002 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 13-1-B, p. 489) staat 4.854.000 euro bij de basisallocatie 61.01 van Bloso. Wat is daar de oorzaak van ? Wat is het juiste cijfer voor de investeringsdotatie van basisallocatie 61.01 ?

Het Bloso-budget daalt volgens de heer Johan Sauwens met 106.000 euro, waar de index een verhoging met 734.400 euro voorschreef. Volgens de spreker komt dat neer op een tekort van 840.400 euro. Basisallocatie 41.03 voor de werkingsdotatie is in vergelijking met vorig jaar met 1,6 miljoen euro gestegen, maar omdat deze allocatie ook de middelen voor huisvesting bevat, is er volgens de spreker sprake van een reële daling. In de toelichting meldt Bloso trouwens zelf dat het 1,590 miljoen euro te weinig ontvangt om zijn personeel te betalen.

Ook basisallocatie 41.05 van programma 49.10 – Dotatie Bloso – voldoet volgens de heer Sauwens niet om aan de verplichtingen uit het decreet op de Sportfederatie te voldoen. Artikel 56 van dat decreet legt per deelopdracht immers een minimumbedrag vast. De spreker vreest dat vooral de recreatieve sportfederaties daarvan het slachtoffer zullen worden. De spreker vraagt de minister hoe hij dat zal oplossen.

De minister wijst erop te wijzen dat hij pas op 3 juli 2002 minister van Sport werd. Hij benadrukt dat hij niet kan toveren en dat de tijd die hem nog rest, zeer kort is. Deze tijd moet worden gebruikt om te bepalen naar welke deelgebieden de meeste energie zal gaan, zodat toch nog zoveel mogelijk concrete resultaten kunnen worden geboekt. Verder hoopt hij dat de commissieleden ook binnen hun fracties zullen aandringen op het verhogen van de middelen voor sport. Zelf zal de minister zijn best doen om zoveel mogelijk middelen voor sport te verzamelen.

De minister verwerpt de analyse van de heer Sauwens betreffende de Bloso-structuren. Van een stalinistische leiding of slechte werking van de pararegionale is volgens hem geen sprake. Als Bloso de voorbije decennia niet had bestaan, had de instelling volgens de minister zelfs uitgevonden moeten worden. Hij beaamt dat alles altijd beter kan, maar dat wil nog niet zeggen dat al de initiatieven naar de prullenmand moeten worden verwezen.

De minister legt uit dat bij de opmaak van de begroting 2003 voor Bloso en het departement Jeugd en Sport niet werd gewerkt met een automatische indexering van de bestaande cijfers, maar dat het departement Sport en Bloso werd gevraagd om per begrotingspost en basisallocatie de concrete behoeftes in te schatten. Van de indexering werd maar gebruikgemaakt als dit nodig was, zoals bij de personeelskosten en de vaste lasten.

Men mag zich volgens de minister echter niet blind vastpinnen op de naakte cijfers van de begroting 2003. De tekorten die sommigen in de begroting menen op te merken hebben een louter technische verklaring, omdat voor sommige behoeften het exacte cijfer nog niet gekend was op het ogenblik dat de begroting werd opgemaakt. Hiervoor zullen bij de begrotingscontrole in februari 2003 de nodige middelen worden vrijgemaakt. De minister verwijst naar een bedrag van 1.025 miljoen euro voor de uitvoering van de CAO binnen Bloso en een bedrag van 1,232 miljoen euro voor de uitvoering van het decreet op de sportfederaties. Omdat deze bedragen nog niet gekend waren bij de opmaak van de initiële begroting, konden ze niet worden ingeschreven.

De heer Johan Sauwens reageert hierop dat een amendering van de voorliggende begroting de enige correcte werkwijze is. De juiste cijfers zijn nu immers bekend, en via het inschrijven in de begroting kan men de federaties de nodige rechtszekerheid geven. Hij kondigt aan dat hij hiervoor een amendement zal indienen.

De minister merkt op dat de begroting een evenwichtig werkstuk is met weloverwogen beleidsbeslissingen. Door unilateraal enkele aanpassingen door te voeren in een onderdeel, brengt men de hele constructie uit evenwicht. Hij vraagt om geen verwarring te creëren en de begroting ongewijzigd goed te keuren.

– *De hervorming van Bloso in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)*

Het is volgens de minister de bedoeling van de reorganisatie in het kader van het BBB om de Vlaamse overheid te moderniseren. Daarbij worden de beleidsvoorbereiding, de controle en de administratieve uitvoering tot de taken van de administratie gerekend. Het beter bestuurlijk beleid voorziet in een transparant, organisatorisch, administratief kader met een duidelijke taakverdeling en bijhorende verantwoordelijkheden. De basisprincipes zijn een doorzichtig organisatiemodel, deugdelijk bestuur en responsabilisering van de verantwoordingsplicht.

De heer Johan Sauwens stelt vast dat de hervorming en de werking van Bloso zoals voorgesteld in de beleidsbrief, haaks staan op de voornoemde principes. De rol van de administratie wordt beperkt tot de beleidsondersteuning, het medisch verantwoord sporten, het wetenschappelijk onderzoek, het internationale sportbeleid en de intersectorale samenwerking. De administratieve uitvoering van het sportbeleid – een kerntaak van de administratie – zal uitgevoerd worden door een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat de subsidiëring, de inspectie en de controle – kerntaken van de overheid – uitbesteed worden aan een aparte rechtspersoonlijkheid. Dat is nog zonder precedenten. Bloso heeft nochtans niet altijd verdienstelijk werk geleverd. Voor diverse decreten en bepalingen voor administratieve vereenvoudiging heeft de regering, op voorstel van Bloso, uitvoeringsbesluiten uitgevaardigd. Die besluiten veroorzaken een verregaande betutteling, waarbij zelfs het decreet bijna herschreven wordt. Aan de administratie wordt een bijna stalinistisch bureaucratisch model opgelegd.

Het feit dat Bloso geen eigen website heeft is volgens de heer Johan Sauwens symptomatisch voor de problemen. Klantvriendelijkheid is niet hun bekommernis. Het strategisch plan van 1997 spreekt over een open communicatie. Dat is noodzakelijk, zeker omwille van de talrijke taken van Bloso. Uit de audit van 1997 van Bloso is gebleken dat het promotiebeleid van Bloso dirigistisch was. Ook nu beschikt Bloso niet over een sportpromotieplan of duidelijke doelstellingen. Nochtans wordt daarvoor ongeveer 1 miljoen euro ter beschikking gesteld. In de kranten waren er nogal wat kritische commen-

taren, onder meer over de lage opkomst bij sommige activiteiten. Welk beleid zal de minister voeren ?

De spreker denkt dat het tijd is om de verkramping van Bloso weg te werken, zodat de verkramping in de sportwereld vermindert. CD&V vraagt een ontmanteling van het huidige Bloso en de beperking van de opdrachten van een IVA-sportcentra tot promotie, opleiding van sportkaders, exploitatie en verbouwing van de sportcentra en topsport. Er is geen enkele reden om de subsidiëring van de gemeentebesturen en de sportfederaties, noch de controle en de inspectie, toe te vertrouwen aan een IVA. Dat zijn kerntaken van de overheid.

De minister verdedigt de regeringsoptie om naast het departement Jeugd en Sport ook een IVA met rechtspersoonlijkheid (IVA-plus) op te richten. Bloso (om te vormen tot IVA-plus) vervult vanuit zijn werking immers een bijzondere opdracht. Zo staat de organisatie bijvoorbeeld in voor de exploitatie van sportcentra en treedt ze op als een sportevenementenbureau om 'Sport voor allen' te promoten. Bloso organiseert o.m. De Gordel en de jeugdsportdag. Bij de analyse van de operatie BBB en van de plaats van de nieuwe IVA Sport is duidelijk gebleken dat een eigen rechtspersoonlijkheid noodzakelijk is om dergelijke evenementen op een soepele manier te kunnen organiseren. De IVA met rechtspersoonlijkheid zal rechtstreeks onder toezicht staan van de Vlaamse regering en in casu de Vlaamse minister bevoegd voor sport. Het kan dus een aantal opdrachten, die nu al door de huidige pararegionale instellingen worden waargenomen, blijven uitoefenen.

De minister relativeert ook de kritiek van de heer Sauwens die betwist dat de uitvoering van wat decretaal geregeld is, in de IVA-structuur thuishoort. In een eerste fase moet de uitvoering van het BBB leiden tot een verduidelijking van de structuur. De minister sluit niet uit dat later nog een en ander kan verschuiven. Bij de verdere implementatie van het BBB zal hij daarover met de commissie nog van gedachten kunnen wisselen. Hij wenst evenwel niet door onbesuisde beslissingen de goede werking van de sector op de helling te zetten : de operatie zal sowieso al heel wat veranderen op het speelveld.

De minister is het wel eens met de opmerking dat Bloso dringend een eigen website dient te ontwerpen. Hij merkt wel op dat ook toenmalig minister Sauwens hier niet in is geslaagd. De website is in elk geval een onmisbaar instrument voor een dynamische administratie. Bloso beschikt over veel informatie, zo getuigen de vaak uitstekende brochures. Het is spijtig dat deze informatie niet via het internet beschikbaar is. Tegen juli 2004 moet dat veranderen.

De heer Johan Sauwens meent dat Bloso ook goede initiatieven neemt, maar klaagt voornamelijk de houding aan tegenover de gemeentelijke sportdiensten en de federaties. Daar waar de Vlaamse administratie altijd uitgaat van een partnership, verstrengt Bloso systematisch en arbitrair de regels wat op een geïnstitutionaliseerd wantrouwen lijkt. Controle is voor Bloso belangrijker dan begeleiding. Volgens de spreker is dat de echte reden waarom de middelen voor de facultatieve opdracht Jeugd niet zijn opgebruikt. Het verklaart ook de problemen met het project Jeugdsport. Het feit dat dergelijke problemen niet gemeld worden aan de minister, is volgens de spreker een typisch kenmerk van het stalinistische systeem dat Bloso beheerst. Men heeft er angst voor kritiek van binnen en van buiten.

De minister onderstreept dat de regering en de minister het beleid van een IVA moeten coördineren. Momenteel voeren de leden van de raad van bestuur het beleid, en zij hoeven zich – in tegenstelling tot politici – niet te verantwoorden in het parlement of tegenover de bevolking. Zij hoeven dus niet te antwoorden op opmerkingen over een gebrekkige klantvriendelijkheid. Omdat een nieuwe structuur alleen niet zal volstaan om de klantvriendelijkheid te verbeteren, zal de minister er alles aan doen om de mentaliteit bij Bloso te veranderen.

Mevrouw Mieke Van Hecke is het niet eens met de minister inzake zijn visie op het delegeren van taken aan de IVA-plus. Zij verwijst naar de opmerkingen van de ambtelijke werkgroep dit in het Vlaams Parlement werd opgericht. Deze werkgroep is belast met het toetsen van het voorontwerp van decreet houdende de regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake de subsidies en de controle door het Rekenhof en het voorontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid. De nota wijst erop dat men heel omzichtig zal moeten uitmaken welke opdrachten de IVA's mogen uitvoeren. Van zodra een beheersovereenkomst is afgesloten, verliest het parlement zijn controle en de minister zijn verantwoordelijkheid. Zo is een minister niet verplicht het ontwerp van beheersovereenkomst aan het parlement voor te leggen. Bovendien is enkel de minister verantwoordelijk voor het afsluiten van de beheersovereenkomst, en van zodra deze is ondertekend, is de contracterende partner volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van de overeenkomst. Het parlement

kan de minister dus eigenlijk niet vragen verantwoording af te leggen over de werking van een IVA.

– *Uitvoering van het decreet op de sportfederaties*

Bij heer Johan Sauwens merkt op dat het Bloso ook inzake de uitvoering van het decreet op de sportfederaties contraproducties werkt, door overdreven dirigisme en absurde controles. Bij de behandeling van de dossiers interpreteert men de uitvoeringsbesluiten nog strikter, waardoor de federaties gedwongen zijn tot een vernederende zoektocht naar subsidies. Zo kunnen de federaties de gevraagde kwaliteit niet leveren. Het gaat niet alleen over de algemene uitvoeringsbesluiten maar ook over de facultatieve opdrachten zoals jeugd en sportkampen. Door de weinig klantvriendelijke benadering van Bloso worden de federaties constant getergd.

Het project BBB bood volgens de heer Johan Sauwens nochtans de kans om het goede van Bloso te verfijnen en de historische vergissingen bij te stellen. De regering heeft gekozen voor het conservatieve model waarbij de kerntaken van de overheid uitbesteed worden aan Bloso. Dat is een stap achteruit. De spreker wil, eventueel los van de begrotingsbesprekingen, de minister aantonen hoe moeilijk de federaties aan subsidies geraken en hoe Bloso arbitrair subsidies weigert, soms zelfs zonder rechtsgrond. De unisport- en recreatieve sportfederaties stellen zich ook vragen bij het feit dat Bloso telkens opnieuw afschriften vraagt van statuten, verzekeringspolissen, samenstelling van de raad van bestuur, enzovoort. In de andere domeinen, onder meer cultuur, is men juist overgestapt naar meer flexibele en open vormen van samenwerking.

De minister is niet doof voor de kritiek van de heer Sauwens, maar hij nuanceert die wel. De voorbije drie tot vier maanden heeft hij van de sportfederaties weinig of geen kritiek te horen gekregen. Hij nodigt iedereen uit om hem melding te maken van concrete zaken die fout lopen, of klagers meteen naar hem door te verwijzen. Hij meent dat de vermeende klantonvriendelijkheid ook gebaseerd is op te strikte regels die in de decreten werden opgenomen, met het oog op een objectieve besteding van de toegewezen middelen. Dit resulteert in een zeer complexe regelgeving waarvoor niet alleen Bloso verantwoordelijk is.

De heer André Van Nieuwkerke treedt de visie van de minister bij. Het vorige decreet op de sportfederaties was louter kwantitatief. De vorige regeerperiodes is er meer aandacht besteed aan kwaliteit. Door de misbruiken waren stringentere regels noodzakelijk. Inspectie en controle zijn noodzakelijk, maar ook begeleiding is nodig. Vooral de recreatieve federaties moeten de kans krijgen en begeleid worden om zich in orde te stellen met de regels.

3. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming

3.1. Decreetsbepalingen

Artikel 14

De aan de commissie toegewezen onderdelen van artikel 14 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Artikel 23

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

3.2. Begrotingstabel

AFDELING I

Programma 42.20 – Medisch-sociaal beleid

(b.a. 12.03, 12.24, en 33.24)

Programma 45.10 – Jeugd en Sport

(b.a. 12.22, 12.23, 33.33, 33.34, 33.35, 33.36, 33.37, 33.80,52.01 en 63.01)

Beide programma's worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Programma 49.10 – Dotatie Bloso

– *basisallocatie 41.03*

Een amendement van mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Johan Sauwens (*Parl. St.* Vl. Parl. 2002-2003, nr. 15/4, amendement nr. 13) strekt ertoe het totaal van de niet-gesplitste kredieten voor pro-

gramma 49.10 “48.151 duizend euro” te brengen op “51.241 duizend euro”. Dit komt neer op een verhoging met 3.090 duizend euro. Met dit amendement wensen de indieners in basisallocatie 4.03 het niet-gesplitste krediet van “42.120 duizend euro” te brengen op “45.210 duizend euro”. Zij wensen een oplossing te bieden voor de budgettaire weerslag van de uitvoering van de CAO 2001-2002 die geraamd wordt op 1.591 duizend euro.

Met het amendement wensen de indieners tevens de volledige uitvoering te garanderen van het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisatie voor sportieve vrijetijdsbesteding, waarvoor het tekort geraamd wordt op 1.232 duizend euro voor de uitvoering van de basisopdrachten, 6 duizend euro voor de uitvoering van de facultatieve opdracht jeugdsport, 233 duizend euro voor de uitvoering van het prioriteitenbeleid en 28 duizend euro voor de subsidiëring van de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

Ter stemming voorgelegd wordt amendement nr. 13 verworpen met 8 stemmen tegen 3.

Het programma 49.10 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Marino KEULEN Jos STASSEN